DRŽAVNO TOŽILSTVO v LJUBLJANI
Došlo 26. VIII. 1930
krat, prilog.

Poštnina plačana v gotovini.

Leto XI., št. 197 — Ljubljana, torek 26. avgusta 1930 — Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842; Praha číslo 78.180; Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Evropska konferenca

Na predlog Brianda se bo vršilo zasedanje evropske konference sporedno s sejami Sveta DN — Načrt osnovanja evropske unije bo predložen plenumu DN

Pariz, 25. avgusta. Po proučevanju odgovorov vseh držav na Briandovo spomenico o potrebi in načinu ustanovitve evropske unije, je Briand izdelal ekspoze o vseh teh odgovorih, ki ga bo predložil posebni konfernci vseh zainteresiranih držav v Ženevi. V ta namen je sklical na podlagi polnomačja, ki ga je dobil pri historičnem kosilu lanskega leta, ko je prvič načel s podporo pokojnega dr. Stresemanna vprašanje Panevrope, za 8. september evropsko konferenco.

Po mnenju Brianda bi se vršile seje evropske konference sporedno s sejami Sveta Društva narodov in sicer bi se vršile te dopoldan, evropske konference pa popoldan. Z vabilom na to konferenco so bile odposlane vsem prizadetim državam »bele knjige« francoskega zunanjega ministra, ki vsebujejo vsebino Briandove spomenice in vse odgovore 26 držav.

Na otvoritveni seji evropske konference bo prečital Briand svoj že izdelani ekspoze, ki bo razčlenil posamezne odgovore in predloge. Vendar pa se bo vzdržal vsake načelne izjave glede stališča francoske vlade k tem odgovorom ter predlagal, da se prične o vseh vprašanjih generalna debata, v katerih bodo zastopniki posameznih držav objasnili stališča njihovih vlad.

Po zaključku te debate bo imel Briand daljši govor, v katerem bo pojasnil, kako si predstavlja nadaljevanje akcije za ustanovitev evropske unije in kaki naj bi bili prvi koraki za njeno izvršitev. Splošno domnevajo v pariških diplomatskih krogih, da bo trajala načelna debata dva ali tri dni, nakar bo mogoče predložiti načrt osnovanja evropske unije že plenumu Društva narodov. Na ta način bi bilo tudi najbolj ustreženo želji onih držav, ki zahtevajo, da ne sme novo osnovana evropska unija kršiti delokroga Društva narodov.

V Peru oklicana vojaška diktatura

Po nekrvavem državnem udaru je sestavil polkovnik Castello vlado vojaške diktature — Miren potek revolucije

Buenos Aires, 25. avgusta. AA. Po vesteh, ki prihajajo z meje se širi vstaja v republiki Peru vzhodno in severno od Arequipe. Zadnje vesti poročajo, da so poleg nekaterih polkov prestopili k revolucijonarnemu pokretu tudi slušatelji vseh vojnih šol. Izgleda, da plove vladna mornarica proti pristanišču Molendo.

London, 25. avgusta. s. Iz Lime javljajo, da je peruanska vlada odstopila. Novo vojaško vlado je sestavil polkovnik Castello. Nova vlada je danes predsedniku Leguii, čigar beg je bil pogrešno javljen, prisegla zvestobo. Nato se je Leguia takoj vkrcal na krov križarke »Gran Gallao«, ki je odplula neznano kam.

Člani kabineta vojaške diktature so: admiral Bielich, mornariški minister, polkovnik Elona, finančni minister, poveljnik Capata, pravosodni minister in kapetan Coicochoa, zunanji minister. **Prevrat se je izvršil popolnoma nekrvavo preko noči.** Prebivalstvo, ki je zjutraj zvedelo o izpremembi o položaju, ni nikjer nudilo odpora, ter smatra diktaturo za samoobsebi umevno. Voditelji upornikov bodo iz Arequipe odpotovali v letalih v Limo, da takoj prevzamejo svoje funkcije. Večji del vladnih čet je prešel v tabor upornikov, še preden je bila sestavljena nova vlada.

Newyork, 25. avgusta AA. Po nepotrjenih vesteh iz Santiaga v Chile o nemirih v republiki Peru, izgleda, da je bil predsednik republike pregnan ter se je skril v poslaništvu republike Venezuele. Po drugih vesteh pa je zunanje ministrstvo republike Chile obveščeno, da je peruanska vlada zadušila upor in da je gospodar položaja.

Madžarski generalštabni major – vohun

Aretacija vohunstva osumljenega majorja Horvatya — Poskus samomora v zaporu — Usodni stiki z lepo Rumunko

Budimpešta, 25. avgusta. d. V Szegedinu na Madžarskem se je včeraj dopoldne zastrupil major Anton Horvaty pl. Esepreg, član segedinskega generalnega štaba. Umirajočega majorja so prepeljali v Budimpešto v honvedsko bolnico. Zastrupljeni major je bil eden najbolj cenjenih madžarskih častnikov ter ga je po meščanski vojni povitezil državni upravitelj Horty ter uvrstil v zbor »častnikov junakov«, kar je najvišje odlikovanje. Pred nekaj meseci je bil major Horvaty prestavljen iz Budimpešte v Szegedin, kar je vzbudilo že takrat veliko pozornost. Tu pa se je še povečala, ko je bilo nekaj časa potem objavljeno, da je črtan iz seznama »zbora junakov«.

Pretekli petek pa je sledila največja senzacija, ko je bil major Horvaty nenadoma aretiran v njegovem stanovanju in prepeljan v vojaške zapore. Osumljen je bil, da se je zapletel v razmerje z neko znano rumunsko špijonko ter ji izročal prepise važnih vojaških listin. V zaporu se je nato zastrupil s pastilami sublimata, ki jih je nosil pri sebi.

Pri zasliševanju je izjavil major Horvaty, da se je seznanil z navedeno špijonko, ki je žena nekga rumunskega trgovca že v Budimpešti ter se zaljubil v njo. Na očitke, da se druži z vohunko, se je še bolj oklenil te žene ter ji res pričel izročati razne važne listine. Ko je bil zaradi razmerja z njo prestavljen v Szegedin, se ji je popolnoma vdal ter hodil k njej z vojaškimi listinami celo preko meje v Veliki Varaždin, kjer je potem v barih zapravljal denar, ki ga je dobil za izročene dokumente.

Budimpešta, 25. avgusta, s. O špijonažni aferi majorja Horvathya sporoča madžarski dopisni urad naslednje: »Smatrati se more kot dejstvo, da je nameraval major Horvaty zlorabiti važne vojaške dokumente. Pristojne oblasti pa so to namero še pravočasno preprečili ter obenem ugotovile, da je bilo težko dejanje majorja samo njegov prvi poizkus, ne da bi bil pri tem interesirana kaka tuja država, ali kak njen organ. Dalje se je ugotovilo, da se je major Horvaty posluževal posredovanja tretje osebe, ki pa ni ničesar vedela o kaznivi nameri majorja. Major Horvaty je po svoji aretaciji in po svojem priznanju poizkusil samomor, zaradi česar so ga morali prepeljati v honvedsko bolnico. Iz nekega pisma in iz prejšnjega obnašanja majorja izhaja, da je imel namero izvršiti samomor že od svoje aretacije sem.

Krvava volilna borba v Nemčiji

V nedeljo je prišlo o priliki raznih volilnih shodov v Berlinu do krvavih spopadov — Posebno bojeviti so bili komunisti

Berlin, 25. avgusta. d. Včerajšnja nedelja je bila zelo živahna. Vršilo se je na stotine večjih in manjših volilnih shodov, po katerih je prišlo do večjih in manjših spopadov med pristaši posameznih strank. Posebno energični so bili komunisti, ki so z bikovkami in gumijevkami ter noži razganjali shode meščanskih strank in socialistov, tako da je morala ponovno nastopiti policija ter prevročekrvne komuniste odvesti v zapore. Komunisti so bili tako bojeviti, da so napadali kar na cesti pasante ter jih pretepavali. Slabo so odrezali tudi posamezni policijski stražniki, ki so padli v roke razjarjenih rdečih bratcev. Več policijskih stražnikov so tako premikastili, da so jih morali prepeljati v bolnico. Dva izmed njih se borita s smrtjo. Aretiranih je bilo okoli 80 komunistov. Posebno hudi spopadi so se vršili na vogalu Islandske ceste, kjer so komunisti ustavili vsakega pasanta in voznika ter ga nemilo pretepali, če ni odrinil svoj prispevek za komunistični volilni fond.

Vpad bolgarskih četnikov

Bukarešta, 25. avgusta AA. Štirje bolgarski razbojniki so prestopili mejo v bližini Turtukaja in napadli nekega rumunskega podoficirja ter ga ranili. Dasi ranjen, se je podoficir upri razbojnikom ter enega ubil in drugega ranil. Napadalci so pobegnili preko meje ter pustili mrtveca na mestu spopada. Začela se je takoj preiskava, v kateri sodelujejo predstavniki bolgarskih obmejnih oblasti. Tisk piše povodom tega primera o čestih napadih bolgarskih komitov.

Lon Chaney nevarno obolel

London, 25. avgusta. g. *Po brzojavki iz Los Angelesa se je moral znameniti filmski igralec Lon Chaney podvreči smrtnonevarni operaciji na vratu. Njegovo stanje je zelo resno.*

Vlak skočil iz tira

Lisabona, 25. avgusta, AA. V bližini Lisabone se je iztiril vlak. Štiri vagoni so padli po pobočju. Trideset oseb je bilo ranjenih.

VLADA MARŠALA PILSUDSKEGA

Po dvodnevni vladni krizi je sestavil novo vlado maršal Pilsudski sam — Sprememba vlade je odgovor na nemško revizijonistično ofenzivo

Varšava, 25. avgusta. AAg. Demisija vlade polkovnika Slaveka je bila kljub vestem, da je pričakovati političnih sprememb, za poljsko javnost velika senzacija. Splošno se je smatrala kot povod za demisijo vlade želja maršala Pilsudskega, da v resnih časih, ko je postal položaj Poljske zaradi naraščajoče nemške revizijonistične akcije zelo težak, sam prevzame vlado. Maršal Pilsudski, je danes gotovo še vedna najbolj spoštovana in cenjena osebnost. Poljski narod vidi v njem najboljše jamstvo za očuvanje nedotakljivosti meja ter je z zadoščenjem pozdravil vest, da bo sestavil novo vlado sam maršal in tako znova prevzel državno krmilo v opasnem trenutku, kakor je to storil že pred leti.

Zanimivo je, da je zadovoljna s tem, da je dobil mandat za sestavo vlade maršal, celo opozicija, ki pa zahteva v svojih listih, naj v tem trenutku, ko poskušajo spraviti Nemci vprašanje revizije poljskih mej in priključitve poljskega koridorja k Nemčiji še pred Društvo narodov, pozove v vlado tudi zastopnike opozicije. Na ta način bi bila ustvarjena enotna fronta poljskega naroda od nacijonalistov pa do socialistov, ki so vsi trdno odločeni braniti za vsako ceno vsako ped poljske zemlje in prekrižati račune Nemcev, ki mislijo, da je nastopil zaradi poljskih notranje-političnih sporov primeren trenutek za pričetek debate o reviziji mirovnih pogodb.

Na te pozive opozicije pa maršal Pilsudski za enkrat ni reagiral, ker je danes popoldan setavil svoj novi kabinet z istimi osebami, ki so bile v vladi polkovnika Slaveka. Edina izpremememba je imenovanje osebnega maršalovega prijatelja polkovnika Beka za ministra brez portfelja.

Listo novega kabineta je predložil maršal Pilsudski popoldne predsedniku republike Ignaciju Mościckemu v podpis in je sestavljena takole:

Predsedstvo in ministrstvo vojne: maršal **Pilsudski,** notranji minister Henrik **Jozewsky,** minister za zunanje zadeve Avgust **Zaleski,** minister pravde Stanislav **Car,** minister za prosveto dr. Slavomir **Czerwinski,** minister za poljedelstvo dr. Leon **Janta-Polczynski,** za agrarno reformo profesor dr. **Vitold Staniewicz,** za promet **inž. Alfonz Kühn,** za javna dela profesor dr. **Maksimiljan Matakiewicz,** za socijalno politiko **Aleksander Prystor,** za pošte inž. **Ignacij Matuszewski,** za vodje trgovinskega ministrstva inž. **Evgenij Kwiatkowski** ter minister brez portfelja polkovnik Bek.

Nova vlada je imela danes ob 19. uri svojo prvo sejo, na kateri je pozdravil zbrane ministre maršal Pilsudski in razvil vladni program, ki bo v kratkem objavljen.

Zakon o javnih skladiščih

Velik pomen zakona za razvoj kreditnih poslov – Posebne določbe za zadružna skladišča

Beograd, 25. avgusta. AA. Z zakonom o javnih skladiščih, ki ga je pravkar podpisal Nj. Vel. kralj. bo v državi omogočala ustanavljanje, vodstvo in razvoj javnih skladišč. Javna skladišča so velikega pomena za poenostavljenje in olajšanje blagovnega prometa, za razvoj blagovnega lombarda in za podpiranje in pospeševanje blagovnega kredita na podlagi varantov ali skladiščnih listov. Prodaja skladiščne priznanice bo imela isti pravni učinek, kakor sama prodaja blaga. Z lombardom, eskontom in reeskontom varanta pa se bo dobil potrebni kredit na blago, na katero se glasi. Eskont in reeskont varanta more po svojem statutu odobriti samo Narodna banka. Z izkoriščanjem blagovnega kredita bo omogočeno izkoriščanje konjunkture na tržiščih, kar je važno za stabilizacijo cen, zlasti poljskih pridelkov. Ustanavljanje javnih skladišč bo odobraval minister za trgovino in industrijo, pri čemer priznava zakon prvenstveno pravico državnim in samoupravnim telesom ter gospodarskim zbornicam.

Kot javna ustanova bodo javna skladišča deležna tudi posebnih pravic. Semkaj spadajo: pravica reekspedicije, pravica dajanja lombardnih posojil na blago, spravljeno v skladiščih, ter pravica držanja carinskega skladišča ali carinskega in trošarinskega shranišča. Carinska in trošarinska shranišča bodo omogočila plačevanje trošarine ali carine šele potem, ko se to blago vzame iz skladišča Javna skladišča pod kaznijo ukinitve poslovanja, ne bodo smela trgovati z blagom, ki se shranjuje v skladiščih, ker bi sicer javna skladišča nelojalno tekmovala s svojo klijentelo, kar bi tudi omogočilo zlorabe. Poslovanje se bo moralo vršiti po pravilniku, ki bo odobren, kadar bo izdano dovoljenje za ustanovitev skladišča.

Javna skladišča morajo sprejemati po razpoložljivosti prostorov blago od vsakega, kdor to zahteva. V pogodbah z deponenti ne smejo kršiti določb pravilnika, zlasti če bi se s takimi pogodbami povečale dolžnosti deponentov. Od javnih skladišč je treba razlikovati zasebna skladišča, ki ne spadajo pod zakon o javnih skladiščih. Razmerje med zasebnimi skladišči in deponenti urejajo zasebnopravne pogodbe, vendar taka skladišča ne smejo izdajati skladiščnic ali varantov.

Predložitev tarif javnih skladišč pristojnemu oblastvu ima samo ta namen, da dobi oblastvo vpogled v delo, ne da bi se pri tem hotelo vmešavati v tarifna vprašanja.

Za pobiranje tarif zadošča objava. Tarifo je moči znižati s takojšnjo veljavnostjo pri povišanju tarife pa je treba držati gotovi rok, ki je potreben zaradi zaščite interesentov.

Pravice in dolžnosti javnih skladišč do deponentov in obratno so urejene po načelih trgovskega prava, odgovornost javnih skladišč pa je enaka odgovornosti navadnih trgovcev. Če pri predaji blaga ni bilo ugotovljeno, da bi blaga manjkalo ali da bi bilo pokvarjeno, je možna zahteva po odškodnini nasproti podjetju samo tedaj, če je škodo takoj ugotovil strokovnjak in je bila javnemu skladišču prijavljena najdalj v roku enega meseca po ugotovitvi.

Javna skladišča so dolžna shranjeno blago zavarovati. Zavarovanje je dopustno le pri zavarovalnicah. Shrambeni rok traja najmanj 3 mesece. Drugi roki so dovoljeni po pravilniku podjetja. Deponent sam ni vezan na rok. On lahko vzame blago vsak čas iz skladišča. Javna skladišča lahko zavarujejo svoje terjatve z zastavo shranjenega blaga. Ob dospelosti terjatve, smejo blago tudi prodati. Isto pravico imajo javna skladišča takrat, če deponent ničesar ne odredi za primer, če se blago pokvari ali če blagu grozi kvarjenje.

Pravno razmerje, ki se nanaša na izdajanje in promet s skladiščnicami ali varanti, je urejeno po načelih trgovskega prava o vrednostih papirjih ter po meničnih predpisih. Skladiščnice se prenašajo z indosmajem. Z indosiranjem varanta nastane obveza, ki velja kakor menična. Imetnik varanta, ki ni poravnan, ima pravico do regresa nasproti vsakemu predniku, vendar mora protestirati zaradi neplačila in zahtevati v roku enega meseca po protestu prodajo zastavljenega blaga. Če ti pogoji niso izpolnjeni, izgubi imetnik varanta pravico do regresa. Zaradi velike odgovornosti so predvideni tudi strogi formalni predpisi pri prvem indosiranju varanta.

Zakon dovoljuje Zvezam kmetijskih zadrug in kmetijskim zadrugam ustanavljanje zadružnih skladišč za shranjevanje žita in drugih poljskih pridelkov. Ta skladišča smejo izdajati skladiščnice tako kakor javna skladišča z istim pravnim učinkom. Zaradi razlikovanja med skladiščnicami javnih skladišč se bodo skladiščnice zadružnih skladišč imenovale **zadružne** skladiščnice. Zadružna skladišča imajo iste pravice in dolžnosti kakor javna skladišča, imajo pa še to pravico, da smejo trgovati z blagom svojih članov. Organizacija takih skladišč bo lahko pokazala lepe uspehe pri določevanju kakovosti in pri tipiziranju. Tako bodo ta skladišča pripomogla k temu, da se v važnejših središčih ustanove veliki elevatorji ali silosi, ki so racijonalno organizacijo naše žitne trgovine nujno potrebni.

Pravilnik o izvozu grozdja

Beograd, 25. avgusta. AA. Danes dopoldne je bila v ministrstvu za trgovino in industrijo v oddleku za zunanjo trgovino konferenca o sprejemu pravilnika o kontroli izvoza grozdja, sliv, pekmeza, kodelje in paprike. Konference so se udeležili v imenu ministrstva za poljedelstvo inšpektor Nikola Belobrk, v imenu ministra za trgovino in industrijo tajnik Sava Obradović, Glavni zadružni savez inž. Varda, za Udruženje izvoznikov Djuro Popović in Ljuba Milenković, za Zavod za pospeševanje zunanje trgovine dr. Milaš. Pri debati je bilo sprejeto besedilo pravilnika okodelji, ki ga je izdelalo ministrstvo za trgovino in industrijo, z neko rezervo pa je bilo sprejeto besedilo pravilnika o papriki, ki ga je sestavila trgovska in obrtniška zbornica v Novem Sadu. Razprava o pravilnikih za sveže grozdje, pekmez in slive je odgodena do srede, 3. septembra.

Glavne določbe vseh teh pravilnikov se nanašajo na izboljšanje kvalitete izvoznega blaga in imajo namen preprečiti izvoz slabega blaga, ki samo kvari sloves naših proizvodov. Grozdje se bo smelo n. pr. izvažati samo izgotovih krajev in pokrajin, ki bodo sporazumno z vinskimi nadzorniki in banskimi upravami določeni vsako leto posebej. Izvoz grozdja zavzema pri nas vsako leto večji razmah in je v tesni zvezi z omiljenjem vinske krize. Zato je važno, da se od vsega početka pazi strogo na to, da se izvaža res samo zdravo in lepo grozdje, da ne bi malomarnost pri odbiri izvoznega blaga spravila našega grozdja v slab glas in s tem onemogočila vsak nadaljni razmah te važne izvozne panoge. Enakim ciljem služijo tudi ostali omenjeni pravilniki. V smislu zakona o kontroli izvoznih produktov bi imeli ti pravilniki stopiti v veljavo še le tri mesece po uveljavljenju. Ker pa je izvozna sezona že napočila, je bilo na konferenci sklenjeno, da se uveljavijo ti pravilniki s posebnim zakonom takoj.

Naši letalci v Varšavi

Varšava, 25. avgusta. AA. Včeraj so jugoslovenski piloti položili venec na grob poljskega neznanega junaka.

Zastopnik vojnega ministra je sprejel jugoslovenske in rumunske pilote, ki so nato obiskali poljski generalni štab. Popoldne so si ogledali kraljevski dvorec, zvečer pa so se udeležili svečanega sprejema, ki jim je bil prirejen v palači predsedništva vlade.

Povratek ministrov v Beograd

Beograd, 25. avgusta. AA. Davi sta z brzovlakom prispela v Beograd minister za kmetijstvo dr. Stanko Šibenik in minister za trgovino in industrijo Demetrović. V Beograd se je vrnil tudi finančni minister dr. Švrljuga.

Angleška demonstracija proti sovjetom

Berlin, 25. avgusta. M. Nemški tisk pripisuje posetu angleške vojne mornarice v Črnem morju veliko važnost in vidi v njem demonstracijo Anglije proti sovjetom. Anglija hoče s tem poudariti, da se nikakor ni odrekla svojim težnjam na bližnjem vzhodu. Listi naglašajo dalje, da je v zvezi s tem tudi osnovanje rumunske pomorske baze v Črnem morju, o čemer obstoja tajen sporazum med Poljsko in Rumunijo in na kar je pristala tudi Anglija.

Bukarešta, 25. avgusta. p. Rumunski tisk posveča posetu angleške vojne mornarice veliko pozornost. Vsi listi objavljajo pozdravne članke, v katerih poudarjajo s posebnim zadovoljstvom, da je to dokaz, da ima Rumunija velikega in močnega prijatelja, ki jo bo vselej zaščitil pred eventualnim navalom od vzhoda.

Rumunija za balkansko unijo

Atene, 25. avgusta. g. Kakor javljajo listi, je dobilo grško zunanje ministrstvo odgovor rumunskega zunanjega ministra Mironesca na vprašalno polo grške vlade glede možnosti ustanovitve unije balkanskih držav. Rumunski zunanji minister izjavlja, da sprejme Rumunija to pobudo s simpatijo. Sedanji položaj se mora smatrati za ugoden za otvoritev pogajanj. Uresničenje federacije evropskih držav z enim udarcem pa je težko izvedljivo. Zaradi tega je treba skleniti regijonalne pogodbe med dvema do tremi državami. Eden teh potrebnih in zaželjenih regijonalnih dogovorov bi bil dogovor o uniji balkanskih držav.

Nadvojvoda Albreht se je oženil

Budimpešta, 25. avgusta. g. Uradno se objavlja: Nadvojvoda Albreht Habsburški in ločena žena madžarskega poslanika v Sofiji Ludvika pl. Rudnay, rojena Irena Lelbach, sta v inozemstvu sklenila civilno poroko. Vprašanje imena, ki izvira iz tega pravnega dejstva, še ni rešeno. Začela se je tudi razprava glede cerkvenega razveljavljenja prvega zakona.

Nadaljevanje stavke francoskih tekstilnih delavcev

Pariz, 25. avgusta. s. Sindikati tekstilnih delavcev v okrajih Roubaix-Tourcoing so odklonili predloge industrijalcev ter soglasno sklenili nadaljevanje stavke. Proglas strokovnih sindikatov veli, da so predlogi industrijalcev nesprejemljivi, ker vsebujejo le navidezne koncesije. Industrijalcem očita delavska spomenica pomanjkanje dobre volje. Stavka, katere se udeležuje še vedno okoli 70.000 delavcev, se bo torej v okrajih Roubaix-Tourcoing nadaljevala. V Lilleu, kjer je kakor znano dosežen sporazum, so, izvzemši 2000 delavcev, vsi delavci tudi v kovinski industriji šli na delo.

Motociklistična nesreča pri Beogradu

Beograd, 25. avgusta. p. Danes popoldne se je pripetila na cesti Beograd—Rakovica huda motociklistična nesreča. Poročnik Božidar Tanasković je v spremstvu uradnice ministrstva za šume in rude Jelke Nikolić napravil z motorjem izlet proti Rakovici. Hoteč se izogniti nekemu nasproti prihajajočemu vozu je zavozil na rob ceste, kjer se je zaletel v delavca Kristofa Ninića, ga podrl na tla, dočim se je motor prekotalil preko nasipa. Jelka Nikolićeva je obležala nezavestna s težjimi notranjimi poškodbami, delavec Ninić je bil smrtnonevarno ranjen, dočim je poročnik dobil manj nevarne poškodbe. Vse tri ranjence so prepeljali v beograjsko bolnico.

Lift v zagrebški stolni cerkvi

Zagreb, 25. avgusta. V desnem zvoniku zagrebške stolne cerkve bodo zgradili lift; dela so poverjena nemški tvrdki Siedler. Stroški bodo znašali 400.000 Din.

Bratje in sestre iz tujine

Ljubljana, 25. avgusta.

Ni uspešnejšega sredstva, da našo številno emigracijo privežemo k domovini, kakor so redni izleti v njeno okrilje. Ne more biti lepše in idealnejše šole za naš življenj v tujini, kakor vsakoletno daljše svidenje z rojaki na domačih tleh, spoznavanja razmer okrog lastne domačije in v vsej državi. Predstavljajte si samo življenje naših izseljencev na tujem: dasi je slovenski rudar in delavec vobče od nekdaj cenjen kot strokovno posebno sposoben, trezen in pošten in tvori povsod priznano elito, je njegova borba za vsakdanji kruh vendar silovito trda in težavno delo brezobzirno izčrpava telesne sile. V povsem tujem, od megla, dima, prahu in trušča zamračenem okolju se mu venomer vzbujajo sladki, a za marsikaterega neutešni spomini na domovino. Želja, da zopet vidijo svoje drage v bornih, preozkih domovih, hrepenenje po belih cestah, nageljnih in rožmarinih, tuga za svetimi, z znojem blagoslovljenimi, a vendar prekratkimi njivami, ki niso mogle kruha dati vsem, vsem našim fantom in možem — vsa ta tožna nostalgija se leto za letom drami v srcih naših rojakov na tujem.

Hvala Bogu, izleti bratov in sester iz tujine so postali redni, obnavljajo se vsako leto. Nedavno so se povrnile daleč preko morja tri številčno izredno močne skupine ameriških izletnikov. Poslovili so se od domovine ganjeni, a odnesli so s seboj nepozabno lepe spomine. Na potovanju po Jadranu in nato na pohodu skozi prestolnico in beli Zagreb so odnesli tako močne vtise, da jih bo še dolgo, dolgo mamila prelestna lepota starih krajev, strnjenih v veliko, enotno, nezadržno in krepko napredujočo Jugoslavijo... Jutri pa nam pridejo v posete bratje in sestre iz zapadno-evropskih rudniških revirjev. Dopoldne prispe na Jesenice s posebnim vlakom blizu 500 naših rudarjev iz Francije in Alzacije—Lorene, popoldne pa nad 270 oseb broječa skupina rudarjev iz Porenja, Westfalije, Nizozemske in Belgije. Njihov prihod nam je letos še posebno drag iz dveh razlogov: Ker jih bomo lahko v svoji sredi pozdravili tako odlično število in ker prihajajo v domovino kot kompaktna enota. **Presekali so s starimi razprtijami, duh edinstva v domovini je zavel tudi v vrste njihovih organizacij, strnili so se in prihajajo v Jugoslavijo manifestirat slogo, edinstvo, bratstvo.** Udeleženci francoske skupine poromajo na Brezje, člani druge skupine pa se bodo po sprejemu na Jesenicah podali na Bled in se poklonili na dvoru, po sprejemu v Ljubljani pa se bo večja skupina predstavnikov društev odpeljala v Beograd, položila bo venec na grob Neznanega junaka na Avali in se na Oplencu poklonila manom obeh slavnih borcev za našo svobodo: voždu Karagjorgju in kralju Petru Osvoboditelju.

Naša emigracija v ogromnih revirjih severno-zapadne Evrope je že močno povezana v organizacijo in potrebuje le jako zaslombo v domovini. Tudi na tujih tleh mora ostati v sklopu državne zajednice z vsemi pravicami in dolžnostmi, kaor jih imamo mi v domovini. Bolj kakor kdaj predstavlja naša emigracija dandanes neprecenljiv živ organizem, ki ga je treba ohraniti domovini. Zasluži vso skrb od strani matice-države, a mi ožji rojaki poklonimo bratom in sestram iz tujine kristalno čisto ljubezen, dajmo jim toplo domačo besedo, preskrbimo jim knjige, glasbila in kar jim le moremo dati, da jih navežemo nase in da jim olajšamo grenko zavest: tujina je mačeha! Z odprtim srcem vas sprejemamo, bratje in sestre, ostanite naši v ljubezni!

Pirc je še vedno na prvem mestu

Premagal je dr. Zobela in remiziral s Stonerjem — Dosegel je že 6 in pol točke — Čudoviti uspehi indijskega šahista Sultana Khana v Liegu

Stubnanske Teplice, 25. avgusta h. Na mednarodnem šahovskem turnirju so se danes nadaljevale prekinjene partije VIII. in IX. kola. **Jugoslovan Pirc je premagal dr. Zobela, remiziral pa je s Stonerjem.** Gilg remiziral s Stonerjem, May pa z dr. Zobelom. Engel je porazil Regedsinskega, Szekely je remiziral z Opočenskim. Partija Flohr : Szekely se tudi še danes ni končala. Flohr bo najbrž zmagal v tej partiji.

Stanje po IX. kolu je naslednje: **Pirc 6 in pol,** Gilg, Lilienthal, Opočenski, Stoner 5 in pol, Flohr 4 in pol (1), Regedsinski 4, Engel, May, Eliskases, dr. Zobel 3 in pol, Szekely 1 in pol (1), Erdöli pol. **Pirc igra jutri z Lilienthalom.**

Liege, 25. avgusta h. Na mednarodnem šahovskem turnirju, ki se vrši v okvirju belgijske razstave, je fenomen Indijec Sultan Khan, ki je zmagal v vseh dosedanjih igrah v naravnost sijajni formi. Stanje po VI. kolu je naslednje: **Sultan Khan 6,** Tartakower 4 in pol, Niemcovič, Thomas 3 in pol, Rubinstein 3 (1), Colle, Przepiorka 3, Ahues 2 in pol (1), Plezi, Weenink 2, Marshall, Sultan Bejev 1.

Poljsko-jugoslovensko zbližanje

Misel sporazuma med narodi, zlasti pa s slovanskimi narodi, s katerimi ga družijo krvne in kulturne zveze, vera, običaji in jezikovna sorodnost, je bila poljskemu narodu od nekdaj draga.

S češkoslovaškim narodom se je poljski narod zaradi neposredne bližine in podobne zgodovinske prošlosti že dokaj seznanil. Jugoslovenske narode pa so delile od poljskega naroda v preteklosti razne tuje države. Po svetovni vojni in po ustanovitvi slovanskih držav pa je na Poljskem naraslo zanimanje za Jugoslavijo, ki je kot prvovrstna turistična država Poljakom najbližja.

Zanimanje za Jugoslavijo se je porodilo na Poljskem spontano, brez umetnih naporov, plačane reklame in inicijative in brez ozirov na osebno korist. Prihajalo je iz srca, iz globokega umevanja, da sta jugoslovenski in poljski narod bratska naroda, da je Jugoslavija velika država, s katero je Poljska dolžna sodelovati v korist vsega slovanstva. Delo za zbližanje poljskega in jugoslovenskega naroda se je osredotočilo na poljsko-jugoslovenska društva, ki so v vseh večjih poljskih mestih, kakor na primer v Varšavi, Poznanju, Lvovu, Katovicah in Krakovu. Društvo v Varšavi razvija svoje udejstvovanje v raznih pravcih. Zaradi organizacije družabnega življenja je bila ustanovljena ženska sekcija; da se ustanovi fond jugoslovenskih študentov na Poljskem, so bili izbrani v posebno sekcijo gospodje, ki jih je Jugoslavija odlikovala z viteškimi redi. Društvo v Varšavi se zlasti zanima za Jadransko obalo, ki je slovansko primorje in ki se more kosati z najlepšimi rivijerami sveta. S tem v zvezi je nastal načrt, da se zgradi poljski dom na Jadranu. V to svrho ustanovljena stavbna zadruga je nakupila obsežno zemljišče na otoku šolti pri Splitu in že gradi prve hiše. Jugoslovenska vlada je to inicijativo krepko podprla.

Varšavsko društvo prireja vsako leto na državne praznike jugoslovanske akademije, ki jih poseča vsa varšavska elita z zastopniki vlade na čelu. Društvo prireja nadalje umetniške večere, kjer prikazuje jugoslovensko umetnost, kakor tudi predavanja in sprejeme odličnih gostov in izletnikov iz Jugoslavije. Najvažnejši način propagande za Jugoslavijo so bile ekskurzije, ki jih prirejajo društva prijateljev jugoslovenskega naroda. V zadnjih dveh letih je bilo 15 takih izletov. Število izletnikov, zlasti na Bled in v Dalmacijo, narašča letno za 100 odstotkov. Lani jih je bilo 2500, letos jih je bilo do konca julija 4000, v vsej sezoni pa jih bo po vsej priliki 6000.

Podobno propagandistično akcijo izvajajo društva v pokrajini, zlasti društvi v Poznanju in Katovicah. Ko je dozorela misel, da se povežejo vsa društva v skupno osrednjo organizacijo, je bil sklican kongres v Varšavi. Na tem kongresu so sklenili ustanoviti Ligo poljsko-jugoslovenskih društev na Poljskem. Načrt je bil v celoti ustvarjen. Predsednik odbora Lige je g. V. Kneblevski, podpredsednika sta profesor Hilarivicz in državni tožilec dr. Vozniak, tajnik Lige je S. Mihalski. V ravnateljstvo je bil izvoljen tudi delegat ministrstva prosvete kraljevine Jugoslavije v Varšavi prof. J. Benečič iz Zagreba, zaslužni pisec in prevajalec znamenitih del poljske književnosti v srbskohrvatski jezik. Prof. Benečić je po prihodu v Varšavo prevzel posebne tečaje za srbskohrvatski jezik, ki jih prireja poljsko-jugoslovensko društvo v Varšavi. Misija prof. Benečića je bila sprejeta od vsega javnega mnenja na Poljskem kaj prisrčno in kot znak, da si tudi Jugoslavija želi zbližanja s Poljsko na kulturnem polju.

Liga poljsko-jugoslovenskih društev je takoj šla na delo. Prihodnje leto bo izdala poljsko-jugoslovenski almanah z ilustriranim opisom sedanje Jugoslavije na kulturnem in gospodarskem polju in s posebnim ozirom na turistične lepote. Zaradi zbiranja materijala je te dni posetil predsednik Lige g. Kneblevski večja mesta v Jugoslaviji. Almanah bo nedvomno poglobil zanimanje za Jugoslavijo, njeno kulturo in za njena prirodna bogastva. Druga knjiga Lige bo priročnik in slovar srbskohrvatskega in slovenskega jezika.

V začetku novembra bo na Poljskem kongres vseh poljsko-jugoslovenskih društev iz Poljske in Jugoslavije. Kongres bo zasedal v Poznanju, Varšavi in Krakovu V teh mestih bodo pri tej priliki razna predavanja, konference in častni večeri za brate iz Jugoslavije.

Jugoslovenska propaganda je našla širok odmev v periodičnem in dnevnem časopisju na Poljskem. Nedavno tega je varšavski ilustrirani list »Svijat« izdal posebno, krasno opremljeno številko o Jugoslaviji. Podobno so storili tudi drugi ilustrirani listi.

Te akcije poljskih društev podpira jugoslovensko poslaništvo v Varšavi. Velike zasluge gredo zlasti bivšemu poslaniku Milankoviću in sedanjemu poslaniku Lazareviću. Oba sta bila za svoje zasluge odlikovana s častnim članstvom poljsko-jugoslovenskega društva v Varšavi.

G. Kneblevski je kot predsednik poljske Lige tekom enomesečnega potovanja po Jugoslaviji stopil v osebne stike s podobnimi organizacijami in z ustanovami, ki so idejno povezane s Poljsko, zlasti pa s poljsko-jugoslovenskimi društvi, s Centralnim presbirojem pri predsedništvu ministrskega sveta, z Jadransko stražo in s Putnikom, ki so vsi obljubili svoje sodelovanje na kongresu, kakor pri izdaji »Almanaha«. (AA)

Dve rodbinski tragediji

Zagreb, 25. avgusta. č. Na Trešnjevki se je pripetila v hiši Bolgara Panajota Radkova krvava tragedija. Radkov je star 75 let, priselil se je v Zagreb že pred 40 leti ter se oženil s 40 let mlajšo žensko, ki je sedaj po dveletnem zakonu naenkrat povila dvojčke. To je podkrepilo v Radkovu dalj časa tlečo ljubosumnost. Včeraj je nenadoma prišel domov in našel vrata zaprta, ko je vdrl v hišo, je zalotil pri ženi nekega Rusa, Potegnil je nož ter sunil ženo dvakrat v trebuh, tako da je na mestu izdihnila.

Blizu Zaprešiča je v gostilni »Zemaljski raj« snoči prišlo do prepira med gostilničarjem Josipom Hlaščo in njegovim sinom Rudolfom, ki je došel domov napit. Sin Rudolf je poiskal v jezi svojo skrito lovsko puško; njegov brat, mlajši gostilničarjev sin Stjepan mu je hotel puško izviti iz rok, puška pa se je sprožila in strel je zadel Stjepana v trebuh. Težko ranjenega so pripeljali v zagrebško zakladno bolnico. Rudolf pa je pobegnil v šumo in ga orožniki doslej še niso našli.

Četrtinska vožnja k velikim vojaškim svečanostim v Beogradu

Da omogoči čim večjemu številu prebivalstva udeležbo pri svečanostih povodom izročitve novih praporov našim polkom, je prometni minister dovolil izredne vozne olajšave

Beograd, 25. avgusta. AA. Minister za promet je odobril tele olajšave za vožnje v Beograd na slavnost posvetitve novih zastav jugoslovenskih pehotnih in konjeniških polkov na rojstni dan Nj. Vis. prestolonaslednika Petra 6. septembra:

1. **brezplačno vožnjo:** a) vsem banskim svetnikom v prvem ali drugem razredu, b) vsem rezervnim oficirjem in oficirjem invalidom, ki so povabljeni na to svečanost, v razredu, ki odgovarja njihovemu položaju, c) vojnim invalidom, ki so povabljeni, d) zastopnikom Sokola in sokolskih žup v prvem ali drugem razredu.

2. **četrtinsko vožnjo** vsem državljanom Jugoslavije, ki se hočejo proslave udeležiti. Razred po njihovi volji.

Banskim svetnikom bodo izdali legitimacije za potovanje bani, rezervnim oficirjem in oficirjem invalidom ter vojnim invalidom, ki so povabljeni, bo kot legimacija služilo vabilo.

Zastopnikom Sokola in sokolskih žup bo kot legitimacija njihova sokolska legitimacija.

Vsi drugi državljani kupijo vozne listke pri odhodu za polovično ceno in imajo s tem listkom pravico do povratne vožnje, ako dobe od odbora v Beogradu potrdilo, da so se proslave udeležili.

Te olajšave veljajo za prihod v Beograd v dneh 3., 4., 5. in 6. septembra, za odhod pa od 6. septembra zvečer do vštetega 10. septembra.

Odhod naše delegacije v Varšavo

Beograd, 25. avgusta. p. Jutri ob 8. odpotuje naša delegacija na konferenco v Varšavo. Delegaciji načeljuje minister trgovine g. Juraj Demetrović, v ostalem pa je delegacija z malimi izjemami sestavljena tako, kakor je bila za sinajsko konferenco. Poleg ministra za poljedelstvo dr. Šibenika so v delegaciji še načelnik ministrstva za trgovino dr. Stojković, inspektor ministrstva za poljedelstvo dr. Pilja, načelnik veterinarskega oddelka ministrstva trgovine dr. Čira Petrović in kabinetni šef ministra trgovine Boško Mašić.

Beograd, 25. avgusta. AA. Poljski poslanik na našem dvoru g. Babinski je davi odpotoval v Varšavo, da se udeleži konference agrarnih držav. Za njegove odsotnosti ga bo nadomeščal poljski odpravnik poslov.

Špijonažni proces pred Državnim sodiščem

Beograd, 25. avgusta. p. Danes sta se morala zagovarjati pred Državnim sodiščem za zaščito države dva ruska emigranta, profesor kemije Dimitrij Svjet in profesor matematike Erazem Zumučil. Oba sta obtožena, da sta po naročilu agenta neke sosedne države za denar zbirala podatke o stvareh, ki jih čuvajo oblasti zaradi interesov države v tajnosti. Zumučila je najel Svjet, ki je bil plačan od agenta tuje države. Svjet priznava, da je zbiral razne podatke, pravi pa, da ni vedel, da gre za špijonažo, marveč je mislil, da so podatki potrebni za večji spis o Jugoslaviji, ki bi služil interesom države. Zumučil pravi, da sploh ni zbiral nikakih podatkov. Denar, ki ga je sprejel od Svjeta, je smatral za posojilo za nabavo obleke. Razprava se bo jutri nadaljevala.

Avto podrl kolesarja

Ljubljana, 25. avgusta.

Danes popoldne okrog 16.45 se je pripetila na Kavškovi cesti v Šiški huda prometna nesreča. Ob imenovani uri se je peljal 30-letni čevljarski mojster France Miklavčič iz Št. Vida skozi Šiško in zavil s kolesom na Kavškovo cesto. Baš ko je pripeljal izza ogla, pa mu je pridrvel nasproti neki avtomobilist.

V trenutku največje nevarnosti sta se hotela Miklavčič s kolesom in šofer z vozilom drug drugemu umakniti, kar pa se jima ni posrečilo. Šofer je zavozil z avtomobilom z vso silo v Miklavčiča, ga s kolesom vred tako rekoč dvignil v zrak in ga treščil v ograjo ob neki hiši. Miklavčič je padel nato na glavo in si na temenu prebil lobanjo. Šofer je ustavil, naložil nezavestnega, močno krvavečega Miklavčiča na voz ter ga zapeljal na strežnico, odkoder so telefonirali po reševalni avto, ki je prepeljal žrtev nesreče v bolnico.

Ponesrečenčevo stanje je zelo opasno. V zadevi nesreče je uvedla policija strogo preiskavo.

Drzni vlomi

Toplice, 25. avgusta.

Po Dolenjskem južno od Novega mesta že dolgo ni bilo čuti o tatvinah in vlomih. V zadnjih dneh so se tudi po sicer mirnih kočevskih vasch pojavili neznani tatovi ter vznemirili mirne in nič hudega sluteče prebivalce vasi. Tako se je v noči od četrtka na petek pojavil drzen tat v Komarni vasi blizu Črmošnjic ter se priklatil v neko sobo. Svetil si je z žepno električno svetilko ter izpod zglavja spečega gospodarja potegnih shranjenih 300 Din in odnesel poleg ležeče hlače, ne da bi gospodar zaradi trdega spanca kaj čutil.V nasprotni sobi so nekaj slišali in videli svetlobo žarnice, a se za to niso zmenili.

V isti noči so poskušali svojo tatinsko srečo tudi drzni zločinci pri gostilničarju in mesarju Janezu Pečanerju v Črmošnjicah. Ropot je vzdramil iz spanja mladega gospodarja, ki se mu je stvar zdela sumljiva. Vzel je v roko puško, odprl okno in vstrelil v zrak, da bi s strelom prestrašil zlikovce. Res so tatovi, ki jih po številu v temi ni mogel razločiti, zbežali za hišo ter s samokresom dvakrat ustrelili proti oknu. Ker je gospodarja prebudil šum, niso utegnili ničesar odnesti. Verjetno je, da so se tatovi pojali še kje, ali radi oddaljenosti in redko naselienih vasi naš poročevalec ni mogel pozvedeti nič pozitivnega.

V noči od petka na soboto pa so se pojavili predrzni vlomilci v vasi Podturn pri Toplicah. Vdrli so v hišo posestnika J. Markovića, kjer so odnesli nekaj obleke, ter v hišo F. Vrtarja. Tu so imeli boljši plen, kajti odnesli so iz sobe, v kateri spi družina z gospodarjem, 4000 Din, nekaj obleke, perila in čevlje. Ko se je gospodar jel buditi, je predrzni tat bežal iz hiše, kjer so mu pri vrtni ograji odpadli novi čevlje, ki jih je tudi dobil v sobi. Tat je izginil v temi.

Naši ljudje na deželi imajo navado zlasti poleti, da oken sploh ne zastro z zavesami; tako, da si lahko zlikovci že pri luči, ki je v sobi, vse ogledajo skozi okna in jim je nečedno delo pozneje, ko družina utrujena od celodnevnega dela trdno zasni, tem lažje. Naj bi bile našim kmetom pogoste tatvine svarilen vzgled, da bodo tudi poleti, ko so kratke noči, zastirali okna.

Pričetek šolskega leta

Ljubljana, 25. avgusta AA. Kr. banska uprava razglaša:

Na srednjih šolah se vpisujejo učenci v poedine razrede od 11. do 13. septembra po razporedu, ki ga določi direktor. V izjemnih primerih sme učiteljski zbor dovoliti vpis do konca septembra, kr. banska uprava pa do 10. oktobra. V prvi razred se morejo vpisati učenci z dovršenim četrtim razredom osnovne šole, ki so rojeni v letih 1917., 1918., 1919. in 1920. (letos izjemno). Vsi izpiti se vrše na srednjih šolah v času od 1. do 10. septembra po razporedu direktorja. Privatni izpiti v septembru so dopustni le po posebni odobritvi ministrstva na prošnjo iz meseca junija.

Iz meščanskih šol je letos še izjemno dovoljen prestop na srednje šole po dopolnilnih izpitih, ako je starost učenčeva v skladu z zakonom. Na državne realnogimnazijske razrede v Ljubljani se vpisujejo deklice le na II. realni gimnaziji, dečki pa v vse razrede na II. in III. realni gimnaziji ter na realki (na tem zavodu do vštetega VII. razreda).

Vpisovanje na učiteljskih šolah se vrši v času, kakor na srednjih šolah, toda za vpis v prvi razred se je treba prijaviti vsaj do 12. septembra. Sprejemanje za prvi razred se vrši po zdravniškem pregledu in sprejemnem izpitu. Učenci (ke) z nižjo srednjo šolo opravijo pismeni izpit iz slovenščine in ustni iz glasbe, učenci (ke) z dovršeno meščansko šolo pa pismeni in ustni izpit iz slovenščine, ustni izpit iz zgodovine in geografije naše kraljevine (ustni izpit iz matematike) in glasbe. V prvi razred se smejo sprejeti učenci (ke), ki v koledarskem letu 1930. še ne dovrše 18 let starosti.

Za vpisovanje **na meščanskih šolah** ni novih predpisov, zato se vrši od 1. do 3. septembra vpisovanje, izpiti pa se vrše od 25. do konca avgusta. Razpored določa ravnateljstvo.

Na **osnovnih šolah** se vrši 1. in 2. sept. naknadno vpisovanje, 3. septembra je šolska maša, 4. septembra pa se prične redni pouk.

Avtomobilska nesreča

Kamnik, 25. avgusta.

Včeraj proti večeru so se po mestu razširile vesti, da je povozil avtotaksi g. Fr. Fajdiga pri Komendi nekega mladeniča, ki je takoj nato umrl. Vesti so bile naravnost nasprotujoče in se ni dalo točno ugotoviti krivde.

V tej stvari smo zvedeli naslednje podrobnosti:

G. Fajdiga je vozil popoldne neko kamniško družbo v Komendo, nakar se je vrnil v Kamnik. Po družbo, ki je ostala v Komendi, bi moral priti po odhodu zadnjega vlaka. G. Fajdiga je vozil nekako med četrt na deveto in pol deveto uro zvečer iz Kamnika proti Komendi. Privozil je na cesto, ki vodi mimo Štrcina do Vodeta, ko je v svitu luči zapazil, da se mu bližata dva kolesarja, od katerih je eden vozil pravilno na desni strani, drugi pa po levi. Na znamenje s hupo se mu je nepravilno vozeči mladenič umaknil na desno stran. Ko je pripeljal Fajdiga na razdaljo 1 metra pred kolesarja, je ta iz neznanega vzroka zapeljal čez cesto, torej tik pred avto. Zavoj se je vršil tako izredno hitro in nepričakovano, da je bila katastrofa neizogibna.

G. Fajdiga, ki je znana kot previden vozač, je v kritičnem trenotku zavil vozilo z vso silo v nasprotno stran in zapeljal na polje.

Nesrečni mladenič je obležal v mlaki krvi na cesti. Priletel je z levo stranjo obraza ob desni blatnik, ki ga je strahovito razmesaril, mu odtrgal levo uho, skratka vsa leva stran obraza mu je bila dobesedno izrezana.

Drugemu kolesarju se ni nič pripetilo, ker je vozil pravilno po desni strani. Na kraju nesreče se je takoj zbralo mnogo ljudi, med temi tudi oče in brat ponesrečenca, ki je bil 23-letni Lojze Kern, ski cestarja iz Most, uslužben pri tvrdki Remec & Co., na Duplici.

Fajdiga je naložil mladeniča, ki je bil v brezupnem stanju in ga takoj odpeljal v ljubljansko bolnico.

Navzoči ljudje so seveda vrgli vso krivdo na avtomobilista in se zelo surovo obnašali. Insultirali so potem še nekega drugega avtomobilista, ki je privozil mimo.

Danes so orožniki iz Vodic uvedli preiskavo in ugotovili popolno pravilno ravnanje šoferja, katerega ne zadene nikakšna krivda. Ugotovili so nadalje tudi, da je bil kolesar vinjen in da je že poprej trikrat padel.

Tako je nesrečo zakrivil demon alkohol, kateremu podležejo mnogi kmetski fantje.

V splošnem je grajati skrajno razpaseno nedovoljeno dirjanje s kolesi v nedeljskih večerih v okolici. Kmetski fantje se vračajo domov s kolesi, več ali manj vinjeni, vsi brez luči, ne oziraje se na cestnopolicijske predpise, levo in desno jim je vseeno cela cesta jih je polna. Mar je potem čudno, ako se ponesreči kdo? V tej stvari bi bilo treba energičnih ukrepov

Bolgarski gostje na Bledu

Bled, 25. avgusta.

Snoči ob pol 10. so prispeli z ljubljanskim brzovlakom na Bled člani bolgarsko-jugoslovenske mešane komisije, ki razpravlja o likvidaciji dvolastniških posestev ob bolgarsko-jugoslovenski meji in ki je po zaključku konference v Vrnjački banji priredila ekskurzijo po Jugoslaviji. Izletnike, ki jim načeljujeta gg. Josip Razsukanov, pomočnik bolgarskega notranjega ministra in dr. Janković, načelnik jugoslovenskega zunanjega ministrstva, so spremljali banski načelnik dr. Vončina, banski tajnik dr. Suša in radovljiški sreski poglavar dr. Vidmar. Po prihodu na Bled so se nastanili v hotelu »Toplice«. Danes dopoldne so napravili najprvo izlet na Vintgar, nato pa so se z avtomobili odpeljali v Bohinj k izviru Savice. Kosilo, ki se ga je udeležil tudi bivši naš poslanik v Sofiji g. Ljuba Nešić, ki se pravkar mudi na Bledu, jim je bilo prirejeno pri Sv. Janezu. Zvečer ob 6.45 so se z brzovlakom odpeljali v Zagreb, od koder nadaljujejo jutri pot v Beograd.

Načelnik bolgarske delegacije g. Razsukanov je izjavil, da so vsi bolgarski gostje očarani nad lepotami naših krajev. Posebno jim ugaja jadranska rivijera in Gorenjska z Bledom, kojega lepote in divne okolice ne morejo dovolj prehvaliti. Presenečeni so bili nad sprejemom, ki jim je bil prirejen v vseh večjih krajih, kamor so prišli na svojem potovanju, zlasti pa v Ljubljani. Iz Beograda se bodo bolgarski gostje vrnili v domovino, v drugi polovici septembra pa se bo mešana komisija ponovno sestala v Sofiji, da reši sporna vprašanja, ki jih bodo predložile terenske komisije, ki med tem nadaljujejo svoje delo vzdolž meje.

Ljubljanski velesejem

31. avgusta do 15. sept. 1930.

Velika gospodarska in kulturna razstava.

Šumarstvo, lovstvo, lesna industrija in obrt. Stroji in orodje za obdelovanje lesa. Prva državna razstava lovskih psov 31. avgusta 1930. **Misijonska etnološka razstava. Pohištvo. Higijenska razstava.** Industrijski in obrtni izdelki itd.

Ogromna razstava obsega 40.000 m² prostora. 8. septembra 1930 nagradno tekmovanje slovenskih harmonikarjev. Na železnicah polovična voznina. — Legitimacije po Din 30.— se dobe pri bankah, biljetarnah tujskopromet. ustanov, trgovskih in strokovnih organizacijah ter vseh večjih postajnih blagajnah Dravske banovine. 11539

Iz državne službe

Beograd, 25. avgusta. AA. Postavljen je v ministrstvu trgovine in industrije za svetnika v 4a/I dr. Ciril Žižek, inspektor istega ministrstva v 4/I, v državni trgovski akademiji na Sušaku za ravnatelja v 4/I Nikola Očigrija, ravnatelj iste grupe in kategorije državne trgovske akademije v Zagrebu.

Samomor zaradi neozdravljive bolezni

Subotica, 25. avgusta. V Horgošu je izvršil samomor 60-letni Stanko Pečin, zelo premožen človek in znan po vsej okolici. Našli so ga obešenega na dvorišču na drevesu, ki je bilo tako nizko, da so se njegove noge skoro dotikale tal. Obesil se je, ker je bil neozdravljivo bolan.

Hmelj

+ **Savinjsko poročilo.** Žalec, 25. avgusta. V soboto popoldne in včeraj so bile prodane 3 večje partije po 8 do 9 Din. Te nizke cene služijo sedaj nakupovalcem za beganje hmeljarjev. Povsod drugje se hmeljarji trdno drže in ne oddajajo blaga za tako sramotne cene. Dočim plačajo po poročilu Udruženja hmeljarjev v Petrovcu celo slabo vojvodinsko blago po 15 Din, se pri nas zadovoljujejo s polovično ceno za naše v barvi in kakovosti letos redko blago.

+ **ŽatEško poročilo.** Tudi pretekli teden se kupčija z novim hmeljem še ni razvila, kar pa je razumljivo, če pomislimo, da je splošno obiranje pričelo šele v sredini preteklega tedna. Vreme za obiranje ni bilo baš ugodno. Pridelek je kvantitativno in kvalitativno dober. Na trgu se opaža rezerviranost in doslej še ni prišlo do pravih in efektivnih kupčij.

+ **Nürnberško poročilo.** Pretekli teden so dospeli prvi dovozi novega hmelja, in sicer 120 bal tettnanškega in 25 bal hallertanškega. Kupčija se še ni razvila in je bilo le v petek prodanih 25 bal tettnanškega hmelja srednje kakovosti po 88—95 mark za 50 kg, Iz Mannheima v Badenu poročajo, da se je zaradi slabega vremena zakasnilo obiranje. Tamošnji pridelek bo letos vseboval precej porjavelega hmelja.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za torek: Večinoma jasno vreme, po dnevi bolj toplo. Prihodnje dni se bo temperatura vedno bolj zvišala, vreme bo večinoma jasno.

Zagrebška vremenska napoved za torek: Vedro ali le prehodno deloma oblačno, od časa do časa slabo vetrovno, toplo. — Situacija včerajšnjega dne: Anticiklon, ki je pokrival doslej samo južno Evropo, se je razširil tudi na centralno Evropo. Barometerska depresija leži samo nad severnim delom kontinenta, zato prevladuje v južnih delih kontinenta stalno vedro vreme s precej visoko temperaturo. Pritisk je v zadnjih 24 urah povsod narastel za 1 do 3 mm ter se je gibal od 764 do 770 mm. Jutranja temperatura je ostala v severnih krajih skoro neizpremenjena, v zapadni Hrvatski je ponekod padla za 1 do 2 stopinji, dočim je v Primorju in v južnih krajih večinoma narastla za 1 do 6 stopinj. Nebo je bilo zjutraj samo v severno-zapadni Hrvatski in v delu Slovenije oblačno, v ostalih krajih pa večinoma vedro z neznatnimi visokimi oblaki.

Naši kraji in ljudje

Predsednik vlade na zgradbi nove leške šole

Lesce, 25. avgusta.

Moderna stavba nove osnovne šole kraljeviča Andreja v Lescah je bila v soboto zvečer v sirovem stanju dograjena. Delavci stavbenika Plemlja in tesarskega mojstra Kokalja, ki sta oba z Bleda, so pospravili svoje orodje in

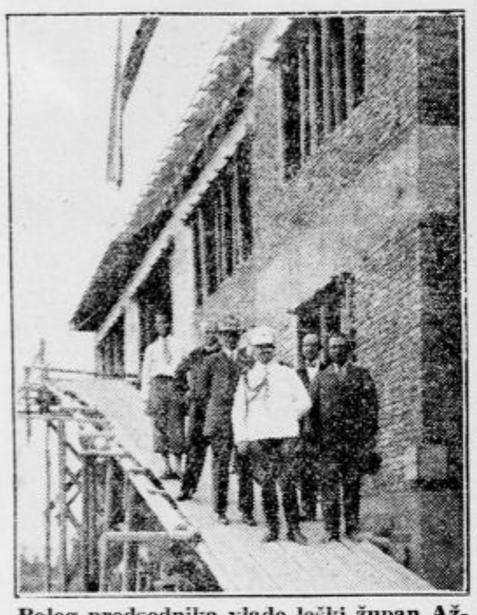

Poleg predsednika vlade leški župan Ažman, zadaj minister dr. Shvegel in projektant inž. Srečko Rainer, dalje župnik Avsec (poleg njega zakrit upravitelj Knez) in inž. Pardubsky.

pribili na stavbo dve okrašeni smrečici, kakor je to lepa navada za prvi »likof«. Po vseh končanih opravkih se je delavstvo fotografiralo in ko se je okrog 18.15 ravno že nameravalo raziti, se pripelje pred novo šolo z avtom g. predsednik vlade general Peter Živković v spremstvu g. ministra dr. Shvegla.

Župan Ažman je po kratkem pozdravu g. predsedniku predstavil domačega župnika Avseca, ki ves svoj prosti čas posveča gradnji nove šole, nadalje šolskega upravitelja Kneza, projektanta inž. Srečka Rainerja in delovodjo inž. Pardubskega, nakar se je vsa družba podala na stavbo. G. predsednik vlade je izkazal gradnji nove moderne šole vso pozornost. Stopajoč v spremstvu župana Ažmana po odru do prvega nadstropja se je zanimal za vsa gradbena dela, za višino in prostranost razredov, pohvalil celotno smotrenost načrta in se zlasti pohvalno izrazil o veliki dvorani v suterenu, namenjeni za sokolsko vežbo in prosvetne prireditve. V izredno ljubeznivem razgovoru s posameznimi člani stavbnega odbora je doznal vse podrobnosti in se informiral tudi o višini in kritju stroškov, o posojilu in pripravljenem kapitalu občine ter o številčnem stanju leškega šolstva.

— Ste Sokol? je predsednik sredi pomenkov vprašal upravitelja Kneza.

— Sem!

— Dobro je!

Z vidnim zadovoljstvom je g. predsednik vlade vzel na znanje županovo pripombo, da se bo otvoritev nove šole vršila drugo leto na naš veliki nacionalni praznik — Vidovdan.

Po ogledu gradnje je g. predsednik vlade privolil, da je radovljiški fotograf Lengar posnel zbrano družbo na stavbnem odru. Delavci so predsednika vlade navdušeni pozdravljali in mu gromko vzklikali, ko se je z g. ministrom dr. Shveglom zopet poslovil in se z avtom odpeljal na kolodvor. Tu so bili zbrani k slovesu: podpredsednik vlade g. Uzunović, finančni minister dr. Šverljuga in minister n. r. dr. Kramer, od katerih se je g. predsednik vlade prijazno poslovil. Župan Ažman je še prihitel izrazit g. predsedniku vlade globoko zahvalo za poset in pozornost, takoj nato je vlak krenil s postaje. Prebivalstvo Lesc se je še dolgo v večer in v nedeljo razgovarjalo o visokem obisku in se čuti počaščeno po veliki skrbi, ki jo posveča g. predsednik vlade vsakemu kulturnemu in gospodarskemu pokretu v prid jugoslovenskemu narodu.

Veliko jubilejno slavje pri Češki koči

Navdušena manifestacija bratstva Čehoslovakov in Jugoslovenov – V obujanju svetlih spominov pobuda za novo delo

Planinarska družina zbrana pri sv. maši.

Vseh trideset let svojega čvrstega obstoja ni videla Češko koča v enem dnevu zbranih v okrilju svojega romantičnega okolja tako živahne in v tako lepi harmoniji zbrane planinske družbe, kakor v nedeljo, na dan svojega čestitega jubileja. To je bil solnčni praznik našega alpinizma, dan slavnih spominov na pričetek vzajemnega odpora proti nemškemu naskoku na naš skalnati gorski svet, manifestacija bratstva Čehoslovakov in Jugoslovenov za nadaljnje solidarno delo pri obrambi in propagandi naših planinskih lepot. Češka koča je tako lepo slavje zaslužila. Stoji in bo še dolgo stala neomajna. Kakor je pred tridesetimi leti velikodušna gesta univ. prof. dr. Chodounskega in njegovih tovarišev pokazala, kako je treba nujno in z odprto roko žrtvovati za ogroženi slovenski svet, tako Češka koča v izvrstno obranjenem stanju najzgovorneje pričuje, kako je treba planinske postojanke zgraditi na solidnem fundamentu, da kljubujejo tujčevemu naskoku in vsem viharjem.

Za znameniti praznik je bila koča znotraj in zunaj okrašena s planinskim zelenjem. S pročelja, zročega doli na Jezersko, sta že v soboto proti večeru zaplapolali češkoslovaška in jugoslovenska trobojnica, ki sta oddaleč pozdravljali prve goste. Ves navdušen je pohitel tja gori predsednik Asociacije slovanskih turističnih društev g. konservator Jeniček v spremstvu ljubljanskega vicekonzula g. Cihalka, predsednik SPD dr. Tominška, odbornika Hrovatina in nekaterih drugih funkcionarjev osrednjega odbora, s štajerske strani pa je prišla tričlanska deputacija mariborske podružnice pod vodstvom dr. Senjorja, nabralo se je mnogo drugih turistov in tako je Češka koča imela pod svojo streho pač nenavadno število prenočevalcev.

V zgodnjih urah je bilo v nedeljo že vse pokonci. Dasi megle, plazeče se preko Grintavca, Dolgega grebena in Skute, niso obetale lepega dne, so se vendar manjše skupine odločile k naskokom posameznih vrhov, ostala družba pa se je pred prihodom novih gostov prav prijateljsko seznanila in se hitro strnila v eno samo familijo, ki je naraščala od ure do ure. S prijetnim, nad vse iskrenim in ljubeznivim nastopom sta znala g. konservator Jeniček in g. vicekonzul Cihalek ustvariti harmonijo, ki je združevala in ogrevala.

Z gorskih steza in od skal je odmevalo veselo ukanje. Prišli so jezerski prenočevalci nato nove skupine iz Ljubljane, Kranja in Kamnika, naposled posebno močna skupina, ki se je iz Ljubljane pripeljala do Jezerskega z avtobusom Jčlige. Lični oltarček pred kočo je gospa Hrovatinova še ročno okrasila s pestrim planinskim cvetjem, takoj nato se je pričela slavnost s sv. mašo. Cerkveno opravilo je vršil odposlnec knezoškofa dr. Rožmana, g. prof. Ante Kordin, prefekt Marijanišča v Ljubljani. Ko je prečital evangelij, je vso številno zbrano družbo pozdravil v knezoškofovem imenu, nato pa v snovno in etično zelo lepo zajetem govoru poveličeval plemenitost planinarstva, razbiranje večnosti v neminljivi knjigi prirode... Solnce izza Grintavca je z nenadno močjo pripeke razgnalo debele sope megla, nekje visoko v zraku je zakrožil širokokrili orel. Zlati dan se je razlil nad vso jezersko pokrajino in še daleč tja za mejo, kamor se je bila cesta pognala v klance. Sredi največje tišine, malo pred povzdigovanjem, ko je le enakomerni šumot malega slana nad kočo spremljal duhovnikove molitve, so se izza ovinka približali hrvatski planinarji. Tiho so se pridružili opravilu — le g. konservator Jeniček in sivi starosta HPD ravnatelj Pasarić sta si bratsko segla v objem in ta pozdrav je odtehtal vsako drugo pozdravno ceremonijo...

Po maši je stopil na široko skalo pred kočo dr. Tominšek. Takole prijazno in po domače je nagovoril zbrano družbo: »Planinski prijatelji in domačini! Kot predsednik SPD sem se postavil na trdo skalo, da vas čvrsto pozdravim, lepo vreme sem pa vnaprej naročil. Vaša številna prisotnost najlepše svedoči vaše zanimanje, za današnjo slavnost. Iskreno: dobrodošli! Še posebej pa pozdravljam zastopnika banske uprave dr. Marna, zastopnika političnih oblastev vladna svetnika dr. Zobca iz Kranja in dr. Ogrina iz Kamnika, čsl. podkonzula Cihalka (živeli Čehi!), zastopnika ljubljanske Češkoslovaške obce Jovanovskega, predsednika JČ-lige ravnatelja Rasta Pustoslemška, zastopnike tiska, zastopnika ljubljan. občine obč. svet. dr. Klepca in ravnatelja Ciuho ter kranjskega župana Pirca, ki smo ju videli že pred 30-leti pri otvoritvi koče. Pozdravljam jezerskega župana Murija, ki je pripeljal k slavju lepo gardo svojih krepkih domačinov, in ožje zastopnike planinarskih organizacij, tako v prvi vrsti dragega tovariša, predsednika Asociacije, konservatorja Jenička, ki je obenem podpredsednik češkoslovaških turistov in urednik velikega glasila »Čsl. turist« (z naklado nad 50.000 izvodov!), dičnega hrvatskega starino Pasarića, nadzornika podružnic SPD dr. Senjorja ter dr. Šnuderla in Pučnika iz Maribora, zastopnika kranjske in kamniške podružnice, v prav posebni meri pa g. profesorja Kordina, ki se mu najtopljeje zahvaljujem za mašo in krasni nagovor. Bodite pozdravljeni, planinci in planinke, — ne morem pa med vsemi prezreti stare korenine inspektorja Knafeljca, čeprav hoče s svojimi originalnimi cokeljci se skriti za skalo. Kakor drugi izmed »stare garde« tudi on ni opustil udeležbe pri današnji stavnosti, da ne bi z nami obudil spomina na otvoritev koče, ki ji je prisostvoval z redkimi izmed nas. Sezimo nazaj k otvoritvi in izkažimo čast imenom, ki jih ne smemo pozabiti!

In predsednik dr. Tominšek je prečital poročilo »Planinskega vestnika« 1900. Zanimiva paralela med takratno in današnjo slavnostjo! Z vzklikom »Slava!« so navzoči izkazali čast pokojnemu Aljažu, Kocbeku, županu Muriju st. in češkim snovateljem

Starosta hrvatskih planinarjev, 72-letni predsednik HPD g. Pasarić čita med govorom poročilo »Hrvatskega planinarja« o otvoritvi Češke koče. Na levi zadaj: vicekonzul Cihalek in g. konzervator Jeniček, v ospredju na levi: dr. Tominšek in Hrovatin.

koče od katerih živi edinole še svetnik Mareš. Ali je Češka koča izpolnila svoj namen? Je. Postala je zbirališče slovanskih turistov, pod njo v dolini so si Čehi ustvarili kmalu po njeni otvoritvi celo kolonijo in zavrli tok nemštva. — Jezersko je ostalo slovensko. Češki zgled je bil tudi nam v spodbudo. Poglejte danes po našem slovenskem svetu: vse današnje gorske postojanke so -riče, da smo dobro in smotreno sledili Čehom. Tako naj bo v še večji meri v bodočem. Naj se poglobijo zveze in naše bratstvo!

Z glasnim pritrjevanjem je bil sprejet predsednikov predlog, da se brzojavno odpošljejo pozdravi prezidentu Masaryku, vladarju Aleksandru, ki se tako živo zanima za naše kraje, nadalje klubu češkoslovaških turistov, poljskemu tovarištvu »Tatrzanskemu«, sofijskemu turističnemu družestvu, nekdanjemu praškemu primatorju ministrskemu svetniku dr. Jeřabku in pisateljici Gabrijeli Preisovi. K slavju pa so poslali čestitke gg. dr. Dvorsky in Schoty iz Prage, načelnik dr. Žižek iz Beograda ter Klub češkoslovaških turistov na Dunaju.

V kratkem pozdravnem nagovoru je dvorni svetnik dr. Marn izrazil čestitke in poudaril: poleg Sokolstva je planinstvo tisti faktor, ki je že v dobi nam sovražne avstrijske vlade strinjal zveze med Čehoslovaki in Jugosloveni. Danes, ko smo svobodni, gojimo z vsem hrepenenjem slogo.

Zanosno in preudarno je g. konservator *Jeniček* nagovoril zbrane: »Uvaženi prijatelji planinarji — pravilno: bratje in sestre! Zbrani v okrilju visokih gora častimo vzajemno dobro končano delo in smo tolmači tisočerih slovanskih turistov: tu se ogrevamo za dobre ideje, za plemenitost duš in propagando domovine. Moderna turistika nas sili k skupnemu delu. Tale češka koča, osnovana v času velikih nacionalnih borb, je bila postavljena za vas in za nas — simbol naše solidarnosti. Odslej naj bo simbol slovanske vzajemnosti! Kdor se spominja borb v devetdesetih letih, se zaveda, kaj je pomenila ona točka pravil, ki je nasproti nemški ekskluzivnosti velela vseobjemajoče: V Češki koči je dobrodošel vsak turist! Danes mi sledimo temu geslu. V turistiki hočemo vzgojevati novega človeka. Ne poznamo razlike med narodnostmi, pri tem pa se zavedamo, da je blizu doba, ko bo vzajemnost *slovanskih* turistov dosežena v polnem obsegu. Klanjamo se spominu pokojnih snovateljev Češke koče in vsem, ki so padli za našo svobodo!«

V polminutnem molku so navzoči pijetetno izkazali čast pokojnim. S pozivom k zahajanju v objem prirode in k nadaljnjemu delu za planinarsko bratstvo je g. Jeniček zaključil svoj krasni govor: »Gore, zdar!«

Vicekonzul Cihalek se je s kratkimi besedami zahvalil predsedniku dr. Tominšku in vsem prirediteljem slavja ter sporočil pozdrave obolelega konzula Resla. — Z mladostnim navdušenjem je g. Pasarić sporočil pozdrave hrvatskih planinarjev, ki jim je Češka koča toplo pri srcu in je ne more pozabiti nihče, kdor je le enkrat stopil pod njeno streho. Se bomo prišli k njej! Naj bo naša zvestoba tako solidna kakor ona, ki odoleva vsem burjam! Stara garda se ne da ugnati, ne! Kadar je treba manifestirati slogo in voljo, smo na mestu, kakor vojaki, — dokler nas Bog ne pozove s tega sveta... Besede 72-letnega hrvatskega staroste so učinkovale tako močno, da je dolgo, dolgo odmevalo odobravanje od bližnjih gorskih sten.

Vladni svetnik dr. Ogrin je kratko čestital v imenu kamniškega tujskoprometnega društva, nato pa so bile z vso pozornostjo sprejeta izvajanja ravnatelja **Pustoslemška.** Do podrobnosti je orisal nekdanjo borbo za naše planine, češko pomoč in nadaljnji razvoj skupnega dela. Počastil je spomin pokojnega našega velikega prijatelja, graškega univ. prof. dr. Johannesa Frischaufa in izrazil željo, da bi znova začela delovati češka podružnica SPD. Naprosil je g. Jenička, naj bo tolmač naših želja, da nadaljujemo s skupnim delom, da bo vsa naša gorska domovina ob meji obdana z vencem planinskih trdnjav. V sklepni besedi je dr. **Senjor** sporočil čestitke podružnic, posebej še Mariborčanov, in pozdrave predsednika mariborske JČlige dr. Pivka.

— Gospoda! Razhod! je kratko zaključil oficijelni del predsednik dr. Tominšek. In tedaj je završalo okrog koče. Po klopeh in tratah so se razmestile pestre skupine in tovarišije. Sklenila so se mnoga nova poznanstva in sta osobito g. Jeniček in g. Pasarić bila deležna vsestranskih simpatij in pomenkov. Solnce je razlivalo topli blagoslov in odmevi veselega ukanja so se rezali v mehko ozračje prelepega planinskega kraljestva pod Grintavcem.

Mrtvice na Krškem polju v požarni nevarnosti

Leskovec, 25. avgusta.

V soboto ob 8. zvečer se je iz dimnika posestnika Franca Retlja, katerega hiša stoji sredi vasi, pričel valiti gost dim in se je pričelo v notranjosti hiše svetlikati. V istem hipu so se začuli tudi že klici »Na pomoč!«, ki so poklicali sosede. V nekaj trenotkih so plameni zajeli hišo in hlev tako, da so bili zaman vsi poizkusi, da bi se kaj rešilo. Goreči ogorki, ki jih je veter raznašal po vasi, so opozorili vse Krško polje na nesrečo.

Kot prvi so prihiteli na pomoč gasilci iz Leskovca, za njimi še gasilci iz Krške vasi in Cerkelj. Takoj se je nastopilo k gašenju, ki pa ni moglo biti dovolj uspešno, ker je primanjkovalo vode. Med tem, ko so Leskovčani napeljali cevi v gnojnične jame, so ostali s kavlji podrli hišo. Z vsemi silami so pomagale ženske, ki so v škafih prinašale vodo, s katero so v naglici oblivali poleg stoječo hišo popestnika Berčuna, ki se je pričela užigati in je grozila opasnost, da se bo požar razširil tudi nanjo in zahodni del Mrtvic. Skupni nastop je pripomogel k udušenju ognja, ki bi sicer znal postati usodepoln za vso vas. Da ni ogenj zajel tudi drugih poslopij, se je zahvaliti naključju, ker je prehod zapiralo precej gosto sadno drevje.

O postanku ognja se je zvedlo, da je gospodinja pekla kruh in je v neprevidnosti odšla potem možu nasproti proti Cerkljam. Hiša je bila malenkostno zavarovana, zavarovalnina pa se zadnje čase baje sploh ni plačevala in bo škoda tembolj občutna.

Požar v Lušečki vasi

Poljčane, 25. avgusta.

V petek proti večeru so imeli naši gasilci malo vajo. Na travniku ob Brežnici so preizkušali motorno brizgalno, čistili svoj avtomobil itd. Ko so vse preizkusili in se uverili, da je za morebitno nesrečo, ki nikdar ne počiva, pripravljeno, so spravili orodje v bližnji gasilni dom in odšli domov. Gotovo ni nihče od njih slutil, da bo naključje naneslo tako, da bodo morali hiteti še isto noč bližnjemu v pomoč. Ko je šlo na 12. je prispela z vlakojavnice iz Sp. Laž na tukajšnjo postajo vest, da v Lušečki vasi gori... In že je tudi zatrobil svojo žalostno pesem gasilski rog. Gasilci so z največjo hitrostjo odhiteli na kraj nesreče.

Rdeči petelin je zaplesal svoj ognjeni ples to pot nad hišico Žnidarja, po domače Gajnšeka ter jo popolnoma upepelil. Le neke kose pohištva so rešili. Hiša je bila lesena in s slamo krita. Zgoreli pa so tudi svinjaki, lepa preša in ostalo gospodarsko poslopje. Kar je bilo živine, so jo še v zadnjem hipu rešili.

Ker je ležala hiša na hribčku in v bližini ni bilo vode, je bilo gašenje silna naporna. Treba je bilo napeljati cevi v skoro kilometer oddaljeno Ličnico in je uporabila motorka svojo skrajno silo 16 atmosfer, da je potegnila vodo iz oddaljene Ličnice v breg. Ker je bil močan veter, ki je nesel na vas, ki ima po večini s slamo krite hiše, je pretila vsem velika nevarnost in se je zahvaliti le požrtvovalnim gasilcem, da so požar omejili.

Urediti je treba, da se bo voda lahko črpala iz potoka, ki teče prav skozi vas. Treba ga je le na pripravnem mestu malo zajeziti in napraviti mali rezervoar, pa bo tako v primeru nesreče voda pred nosom. To se je ob priliki tega požara od vseh vaščanov, kot od strani gasilcev poudarjalo.

Pogorelec Žnidar trdi, da mu je ogenj nekdo iz maščevalnosti podtaknil. K sreči je bil zavarovan pri »Slaviji« za 41.000 dinarjev.

ELIDA
COLDCREAM
zdravi in hrani kožo ponoči

Tragedija mladega turista

Ljubljana, 25. avgusta.

Kakor so listi poročali, se je pripetila dosedaj zadnja zabeležena nesreča v Triglavskem pogorju na praznik dne 15. t. m., katere žrtev je postal 20-letni tehnih Vojislav Avakumović iz Zemuna. Avakumović je bil navdušen turist in se je pripeljal v Slovenijo v namenu, da prehodi Karavanke. Že takoj pri prvi turi se je odločil, da v družbi znancev Josipa Batisa in Karla Biška iz Ljubljane naskoči nevarno triglavsko steno. Družbica je odšla dobro opremljena iz Mojstrane nekako ob 5. zjutraj in pričela plezati v »slovenski« smeri proti takozvanim »belim platem«. Priplezali so že precej globoko, ko so naleteli še na 3 druge turiste, nakar so skupno plezali dalje. Na veliki polici so se slednjič odpočili in okrepčali, a se je Avakumović prvi odločil, da nadaljuje s plezanjem. Zašel pa je preveč na levo. Bil je prvi in visoč v skalah je svetoval tovarišem, da poskusijo z nadaljevanjem plezanja bolj v desno smer. Nenadoma pa Avakumović ni našel več pravega oprijema in naslednji trenutek je že zdrsnil mimo dveh tovarišev ter obležal v neki steni ves krvav po obrazu in s poškodbami na nogah.

O nesreči je Torkarjev sin obvestil mojstranske turiste, medtem, ko so tovariši ostali pri poškodovancu vso noč in čakali pomoči. Poškodovanec je silno trpel, kajti večkrat se je vlila bučeča ploha. Naslednji dan je poškodovanca spravila rešilna ekspedicija, obstoječa iz raznih turistov Gregorja Laha iz Mojstrane in Ivana Frelha, Mihe in Josipa Čopa z Jesenic v dolino, kjer je poškodovancu nudil prvo pomoč jeseniški zdravnik dr. Kogoj. Pozneje so Avakumovića spravili na vlak ter ga odpeljali v Ljubljano, kjer je bil sprejet v splošno bolnico. Odločil pa se je, da se bo zdravil raje v Leonišču, nakar so ga spravili tja. Njegovo stanje je bilo zelo resno, kajti kmalu so se pojavile komplikacije. Okrog njega so se trudili šef-zdravnik dr. Krajec ter dr. Kramarič in se je končno pokazala potreba, da bo treba navzlic vsemu trudu, masažam ter drugim meram odrezati desno nogo. Noga se je namreč pričela sušiti in sploh močno hirati, čeprav so zdravniki ugotovili, da ni nalomljena nobena kost.

Za amputacijo noge se je odločil tudi dvorni zdravnik profesor dr. Kostić iz Beograda, ki se mudi na Bledu in ki so ga naši zdravniki pritegnili v konzilij.

Nesrečnemu mlademu turistu so v soboto nogo res odrezali in sicer pod kolenom. Pri tem so ugotovili, da je imel pretrgano žilo dovodnico. Stanje Avakumovića je še vedno resno, ker se je bati še nadaljnih komplikacij.

Samo še danes ob 4., pol 8., 9¼
Razkošno opremljena nemška opereta:
„Mara, ne plači“
V glavni vlogi: **Dina Gralla, Harry Hahn, Paul Morgan.**
Petje! Šlagerji! Dobra godba!
„Elitni kino Matica“
Telefon 2124

Litijsko pismo

Litija, 25. avgusta.

Včeraj je bilo na Savi prav živahno. Voda se je v zadnjih lepih solnčnih dnevih vendar toliko ogrela, da je ovrgla svoječasne napovedi črnogledežev, ki so ob zadnjih povodnjih napovedovali, da je kopalna sezona za letos že pri kraju. Sava se je že tudi toliko sčistila, da se lahko zaupa valovom tudi najbolj izbirčen kopalec. Vodno stanje pa je dvignjeno še nad normalo, zato je peščina pod litijskim mostom, kjer so se običajno »martinčkali« številni kopalci, še vedno pod vodo.

Pri nas lepo napreduje savska mornarica, ki sestoji iz malih, ozkih čolničkov, — sandolinav. Sportniki najrazličnejše starosti se prepeljavajo po strugi, da je kaj. Zadnje dni je prišlo v modo spuščanje s sandolini od železniškega mostu, od koder te nosi nagel tok po ovinkih, kjer je posebno romantičen predel pri Št. Juriju. Vse gre lepo in varno in se dozdaj še ni primerila nikaka nesreča.

Litijski cerkvi popravljajo kapo. Okrog stolpa so zgradili oder, kjer imajo obilo posla uslužbenci domačega kleparja g. Tinka Kajtne. Ljudje z zanimanjem opazujejo delavce.

Lovska sezona je že otvorjena. Eden naših najbolj navdušenih lovskih sportnikov, zdravnik dr. France Lebinger si je izbral za svojo tarčo dva srnjaka. In jih je seveda tudi pogodil. Prvi plen v novi sezoni. Zasavje ima precej znane lovske revirje, ki jih obiskujejo tudi lovci iz Ljubljane.

Pri pomanjkanju teka, kislem vzpehavanju, slabem želodcu, leni prebavi, črevesnem zagatenju, napihnjenosti, motnjah presnavljanja, oprišču, srbečici, osvobodi naravna **»Franz Josefova« voda** telo vseh nabranih strupov gnilobe. Že stari mojstri vede o zdravilnih sredstvih so priznali, da se **»Franz Josefova« grenčica** obnese kot povsem zanesljivo sredstvo za iztrebljenje črevesa. **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Srečke

državne razredne loterije

za III. razred so dospele.

Opozarjamo vse posestnike pri nas kupljenih srečk, da je rok za obnovitev srečk določen do 5. septembra in jih prosimo, da srečke pravočasno obnovijo.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Domače vesti

* **Napredovanje v drž. službi.** Na predlog ministrstva šum in rudnikov je šumarski inspektor v ministrstvu za šume in rudnike Vojko Koprivnik imenovan za višjega šumarskega inšpektorja v 4 a skupini I. kategorije.

* **Osebna vest.** Za samostojnega obratovodjo pri premogovniku Belakrajina s sedežem v Črnomlju je imenovan ing. g. Lev Janežič, uslužben doslej pri premogovniku v Št. Janž—Krmelju. G. inženjerju, ki si je pridobil v Krmelju vsestranske simpatije tako med kolegi kakor med delavstvom, želimo tudi na novem službenem mestu mnogo uspehov.

* **Naš poslanik v Urugvaju.** Jugoslovenski poslanik v južnoameriški republiki Urugvaj dr. Stražnicki je prošlo soboto predsedniku republike urugvajske izročil svoja akreditivna pisma.

* **Področja angleških konzulatov v naši kraljevini.** Kr. banska uprava razglaša: Po poročilu angleškega poslaništva v Beogradu je področje angleških konzulatov v naši državi razdeljeno takole: Konzulat v Zagrebu obsega Dravsko, Savsko in Primorsko banovino, konzulat v Sarajevu banovine Vrbasko, Drinsko in Zetsko, konzulat v Beogradu Dunavsko, Moravsko in Vardarsko banovino.

* **Izpremememba rodbinskega imena.** Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani je dovolila nedoletnemu Janezu Jegliču, pristojnemu v občino Špitalič v kamniškem okraju, izpremembo rodbinskega imena Jeglič v Cenceli.

* **Poroka.** V soboto sta se poročila v cerkvi Sv. Jakoba v Trstu g. Joža Kosovel, profesor na slovenski privatni trgovski šoli v Trstu in gdč. Zorka Kosminova, oba neumorna narodna delavca. Mlademu paru želimo obilo sreče!

* **Potovanje naših oficirjev po Češkoslovaški.** Iz Prage poročajo, da so jugoslovenski oficirji v nedeljo dopoldne položili venec na grob neznanega junaka. Oficirji so potem odpotovali v Kralovi Hradec. Slovo na praškem kolodvoru je bilo zelo slovesno. Na postaji je bila postavljena častna četa. Skoraj vsa generaliteta se je prišla poslovit od jugoslovenskih generalštabnih oficirjev. Naše poslaništvo sta zastopala tajnik Gjuričič in kapetan Konjar.

* **Kongres jugoslovenskih strojevodij.** Kakor smo pred časom najavili, bi se moral vršiti meseca avgusta v Ljubljani, v Delavski zbornici kongres jugoslovenskih strojevodij. Zaradi pogajanj pa, ki jih vodi centralna uprava v Beogradu z oblastnim odborom v Subotici, je kongres za nedoločen čas odpovedan.

* **Zračna pošta.** Za pisemske pošiljke, ki se opravljajo z zračno pošto, je stopil 15. t. m. v veljavo nov pravilnik. Ako želi pošiljatelj, da se njegova pošiljka odpravi po zračni poti v kako evropsko ali izvenevropsko državo, tedaj mora plačati poleg navdne poštne pristojbine še dopolnilno pristojbino za zračni promet. Z zračno pošto se odpravljajo: a) v avionskem sklepu za **Berlin** pošiljke za: Dansko, Gdansko, Estonsko, Finsko, Letonsko, Litvo, Norveško, Švedsko in Rusijo; b) v avionskem sklepu za **Pariz Gare du Nordavion** pošiljke za: Belgijo in Italijo; c) v avionskem sklepu za **Dunaj** pošiljke za: Švico in Laško; d) v avionskem sklepu za **Prago 82** pošiljke za: Holandsko; e) v avionskem sklepu za **Aleksandrijo** pošiljke za Egipt, f) v avionskem sklepu za **Strasbourg gare avion** pošiljke za: Argentinijo, Brazilijo in Čile. V pristojbeniku za Argentinijo, Brazilijo in Čile je določena dopolnilna pristojbina za vsakih 5 gramov al. del te teže **26 Din.** Stranke se uradno opozarjajo, da pišejo pisma za te države na čim tanjšem in lažjem papirju, ker bi se sicer lahko zgodilo, da bi morale stranke zaradi težkega pisemskega papirja plačati za navadno pismo **52.00 ali 104.00 Din,** ko bi pismo tehtalo 10, oziroma 20 gramov. Dne 17. t. m. se je pričel zračni promet na progi Zemun-Aleksandrija. Avion družbe »Imperial Airways« odhaja iz Zemuna vsako nedeljo ob 11.30, prihaja v Aleksandrijo v ponedeljek ob 18. Pošta Zemun odpravlja po potrebi tudi avionske sklepe za: Gazo (Palestina), Bagdad (Irak), Bouchir (Perzija) in Karachi (Britanska Indija). Ti sklepi se odpravljajo istočasno z avionskim sklepom za Aleksandrijo (Egipt). Dopolnilne pristojbine za avionske pisemske pošiljke. Pristojbina za pisma za vsakih 20 gramov ali del te teže 1 Din za Jugoslavijo, 2 Din za Avstrijo, Bolgarsko, Grško, Madžarsko in Rumunsko; 3 Din za Češkoslovaško, Francosko, Holandsko, Italijo, Nemčijo, Poljsko, Švico in Turčijo; Din za: Anglijo, Belgijo, Dansko, Gdansko, Letonsko, Litvansko, Norveško in Švedsko; 5 Din za: Estonsko, Finsko in Španisko; 8 Din za Egipt; 26 Din za: Argentinijo, Brazilijo in Čile; 8 Din za Rusijo do Moskve, 12 Din od Moskve dalje za evropske pokrajine, 22 Din od Moskve dalje za azijske pokrajine; 10 Din za Palestino, 18 Din za Irak, 20 Din za Perzijo in 30 Din za Britansko Indijo.

* **Načrte za šolo v Preski** je izvršila, kakor nam poročajo, tvrdka Tehnični biro »Tehna«, družba z o. z. v Ljubljani, Mestni trg 25. Toliko v izpopolnitev zadevnega članka v našem listu.

Kino „Ideal"

Danes zadnjikrat ob 4., pol 8. in 9. uri

„JOCELYN"

Pretresljiva ljubavna drama.

* **Še k gradbi šolskega poslopja v Preski.** Prejeli smo: V nedeljski številki »Jutra« sta bila priobčena slika in popis novega šolskega poslopja v Medvodah, oziroma v Preski. Stavba sama na sebi bo res v ponos medvoški občini. Močno pa se čudimo, da je to moderno šolsko poslopje brez telovadnice. Zanimivo bi bilo zvedeti, kdo je zakrivil ta nedostatek.

* **Nalezljive bolezni v Dravski banovini.** V dobi od 8. do 14. t. m. je v Dravski banovini za nalezljivimi boleznimi obolelo 237 oseb, in sicer: za davico 58, za škrlatinko 57, za dušljivim kašljem 55 (največ v kamniškem in kranjskem okraju), za tifuznimi boleznimi 29, za grižo 16, za šenom 14. za krčevito odrevenelostjo 5, za nalezljivim vnetjem možganov 2 in za vnetjem priušesne slinovke 1 oseba

* **Izpremememba govorilne pristojbine v telefonski relaciji Sv. Lenart v Slov. goricah-Spielfeld.** Po ministrskem odloku znaša zdaj pristojbina za navadno govorilno enoto v telefonski relaciji Sv. Lenart v Slov. goricah-Spielfeld 16.50 Din in ne več 29.70 Din.

* **Tiskarski škrat.** V nedeljski številki nam je tiskarski škrat zopet enkrat hudo ponagajal, posebno v članku »Mokronog in njegova okolica«. V 6. odstavku bi se moral stavek glasiti takole: »Ljudska govorica trdi, da je bil nekdaj ženski samostan, kar pa Valvasor zanika. Ljudska govorica se opira na dejstvo, da so našli nekoč, ko so v gradu nekaj prezidavali, v nekem zidu zazidano žensko okostje, češ, da so v samostanu zazidavali nepokorne nune.« Sedmi odstavek bi se moral pričeti: »Mokronoški grad je bil last koroške grofice sv. Heme, ki je živela od leta 983—1045.« Je še več drugih pogrešk, kakor »motivnih« mesto votivnih. — V članku prof. A. Lapajneta »Na vročih tleh pod južnim solncem« čitaj v stavku: Sem iz **Idrije** in vsega vajen i. t. d.

* **Strokovni, drugi del risarskega tečaja za obrtne nadaljevalne šole,** o katerem smo podrobneje poročali v nedeljo, so dovršili: šolski upravitelji in učitelji: Zalar Josip, Metlika; Bratok Rudolf, Bled; Kristan Zmagoslav, Slov. Bistrica; Završnik Alfonz, Ribnica; Rus Emil, Kamnik; Debeljak Vojteh, Škofja Loka; Petrič Ludovik, Maribor; Vittori Srečko, Središče ob Dravi; Koutny Vilko, Kočevje; Stopar Ivan, Tržič; Ravnikar Vinko, Št. Gothard pri Trojanah; Zajec Adolf, Metlika; Furlani Leopold, Velenje; Robinščak Srečko, Šoštanj; Andrejčič Ivan, Studenci pri Mariboru; Kladnik Josip, Sevnica; Kompoš Peter, Tržič; Gorišek Simon, Dolnja Lendava; Košutnik Silvo, Sv. Pavel pri Preboldu; Hofbauer Lojze, Hrastnik; Kurnik France, Šoštanj; Jančigaj Stane, Sv. Jurij ob Taboru; Gole Josip, Št. Vid nad Ljubljano; Iglar Rajko, Slovenjgradec; Erat Vladko, Maribor; Predan Rudolf, Rogaška Slatina; Kus Viljem, Črnomelj; Bradnik Anton, Moste; Andolšek Stanko, Polom pri Kočevju; Pavlečič Fr., Vrhnika; Gašperin Rudolf, Vič; Miculinič Rudolf, Bled; Accetto Zdravko, Zgornji Tuhinj; Mihelič Josip, Ljubljana; Kogelnik Franc, Črna pri Prevaljah; Podgornik Mirko, Polenšak p. Ptuju; Potočnik Adalbert, Zagorje; Moder Janko, Šmartno pri Slovenjgradcu; Hudales Zoran, Rogatec in Smole Albin, Ljubljana.

* **Razpis stavbnih del.** Za linijski dohodarstveni urad na Opekarski cesti v Ljubljani se bodo oddala stavbna dela za malo prizemno hišico. Vsa tozadevna pojasnila in načrti so na razpolago v pisarni ravnateljstva mestnega dohodarstvenega urada na Gosposvetski cesti 17. Ponudbe je vložiti pri navedenem ravnateljstvu do 1. septembra do opoldne.

* **Idilična Jarenina** je bila v nedeljo polna sokolskih gostov iz Maribora, Ruš in severne meje, ki so prihiteli na narodno slavje, katero sta priredila tukajšnji Sokol in prosvetno društvo. Gostje so bili slavnostno sprejeti, pozdravil jih je starosta jareninskega Sokola Ljubelski. Obmejnim gostom je izrekel dobrodošlico polkovnik Putnikovič iz Maribora za Sokolsko društvo v Mariboru, dr. Irgolič za Sokolsko župo, urednik Radivoj Rehar za klub »Meja« in naučitelj Knaflič za Narodno obrano. Z veliko marljivostjo in ljubeznijo so nato dečki in deklice igrali »Siroto Jerico«, med odmorom pa so nastopili Sokoli in Sokolice. Posebno pozornost je vzbujal samozavesten nastop 18 kmečkih Sokolov iz Št. Ilja. Po končani igri se je razvila animirana prosta zabava, pri kateri je sodelovala sokolska godba.

* **Huda nesreča v gozdu.** Iz Toplic na Dolenjskem nam pišejo: Josip Pršina, posestnik v Toplicah, je 23. t. m. klestil v hostnem gozdu drevje. Pri delu mu je majhen del lesa odskočil in se mu zapičil v desno oko, kar mu je povzročilo takoj hude bolečine. Odhitel je iz gozda k zdravniku dr. Konvalinki, ki mu je treščico potegnil iz očesa ter mu svetoval, da se zaradi nevarne ranitve očesa takoj odpravi v bolnico v Ljubljano, kar je imenovani storil tem raiši, ker mu je oko povzročalo še vedno neznosne bolečine.

* **Madžari ustavili na meji štiri vagone grozdja.** V nedeljo opoldne so novosadski izvozniki prejeli iz Kelebije brzojavno poročilo, da so madžarska obmejna oblastva ustavila štiri vagone našega grozdja, ki je bilo namenjeno za izvoz preko Madžarske. Ustavitev je bila odrejena kljub temu, da so izvozniki imeli dovoljenje madžarske vlade, niso pa imeli potrdila fitopatološkega zavoda o kakovosti grozdja.

* **Smrtna nesreča mladega pilota.** Kakor javljajo iz Splita, je v soboto popoldne naša hidroavijacija po nesrečnem slučaju izgubila odličnega mladega pilota. Na šolskem aparatu »Ikarus« je letel absolvirani dijak zrakoplovne šole v Divuljah Boža Hamović iz Stolca v Hercegovini. Ko se je spuščal v Divuljah, je aparat nenadoma naglo padel v morje. Neki drugi aparat, ki je opazil neredno spuščanje, je prihitel na pomoč, a bilo je že prepozno: pilota je mrtvega potegnil iz morja. Kakor se je pozneje ugotovilo, se je ponesrečenec nenadoma onesvestil in ni mogel več upravljati aparata. Nesrečnega avijatika so pripeljali v mrtvašnico na vojaškem pokopališču.

* **Deiavec od gladu umrl.** V soboto popoldne je na mostu, ki veže Sušak in Reko nagle smrti umrl reški delavec Dragotin Zalar. V zadnjem času je bolehal in stradal, ker ni mogel dobiti dela in zaslužka. Z Reke prihajajoč je nameraval iskati zaslužka na Sušaku. A prav na mostu ga je dohitela smrt. Zdravstveno-policijska komisija je ugotovila, da je siromak umrl od gladu.

* **Kačji pik.** 7 letni Peter Stanovnik, sinček posestnika iz Govjeka pri Medvodah se je v nedeljo popoldne igral v družbi drugih otrok na paši. Otrok se je naposled naveličal igre in se vsedel na rob travnika. Nenadoma pa se je v njegovi bližini pojavila kača. Bil je gad, ki so ga zapazili tudi drugi otroci. Pričeli so vpiti, gad se je razdražil in pičil Peterčka v desno nogo. Dečka je zaskelelo in odhitel je takoj domov. Doma so mu nogo takoj podvezali, rano pa izprali z alkoholom. Nato so ga takoj s prvim vlakom odpeljali v Ljubljano, kjer so ga oddali v bolnici. Tu so mu dali injekcijo, nakar so rano izžgali in ga tako oteli neizbežni smrti. Njegovo stanje v bolnici je povoljno.

* **Pozabljiv dijak-potovalec.** Tehnik Volmar Bohrer z Dunaja se je odpeljal pred dnevi v Jugoslavijo, z namenom, da peš in z vlakom prepotuje naše kraje. Te dni je hodil po Gorenjskem proti Ljubljani, kjer ga je medpotoma dohitela noč. Sklenil je prenočiti pod nekim kozolcem, kar je res tudi storil. Zjutraj se je podal spet na pot, a se je šele dolgo zatem domislil, da je pozabil pod kozolcem siv dežni plašč, v katerem je imel tudi okrog 60 Din gotovine. V Ljubljani je svojo izgubo prijavil policiji, vendar je le težko verjetno, da mu bo mogla ta vrniti njegovo lastnino.

* **Drag objem.** Ko je šel preteklo soboto delavec Adam Lutz po Kačičevi ulici v Zagrebu na delo, se mu je približal popolnoma neznan moški ter ga začel objemati, češ: »Ali me ne poznaš?« Lutz je bil zaradi velike ljubeznivosti zelo začuden in še preden je neznanca mogel kaj vprašati, mu je ta potegnil iz žepa srebrno uro in verižico in se potem spustil v beg. Lutz je prišel na policijo in prijavil prijaznega neznanca, za katerim je policija izdala tiralico

* **V Skoplju aretiran višji finančni svetnik Jurič.** V Skoplju je vzbudilo veliko senzacijo, da je bil aretiran višji svetnik tamkajšnje finančne direkcije Nikola Jurič. Aretacija je bila izvršena v soboto popoldne. Vest o senzacijonalnem dogodku se je naglo razširila po mestu. Jurič, ki je bil predstojnik oddelka za takse in trošarine, je meseca junija izvršil revizijo v podjetju neke velike tvrdke. Po reviziji je Jurič direktorju tvrdke izjavil, da je pri reviziji naletel na velike nepravilnosti in da je država bila oškodovana za znesek, ki presega tri milijone. Direktor je bil iznenaden ter je Juriča povabil, naj se zglasi pozneje, ker bo dal pregledati knjige in bo eventualno skušal zadevo primerno urediti. Po daljših pogajanjih je Jurič izjavil, da bo »zadevo« potlačil, ako mu tvrdka izplača vsaj 30.000 Din. Direktor tvrdke je ponudbo navidezno sprejel in finančnega svetnika povabil, naj naslednjega dne pride po denar. Istodobno pa je obvestil o zadevi tudi policijsko direkcijo. Naslednjega dne je Jurič dogovorjeno vsoto prejel, pri izhodu iz pisarne podjetja pa ga je policija aretirala in izročila sodišču.

ITO — zobna pasta najboljša !

* **Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.**

Pacijent: »Kam naj grem, gospod doktor, da ozdravim želodec in uredim prebavo?

Zdravnik: »V Rogaško Slatino! Zahtevajte prospekte!«

Iz Ljubljane

u—**Nocojšnje gostovanje dunajskega operetnega ansambla v našem gledališču** se začne točno ob 20. Dunajski gostje bodo vprizorili muzikalno komedijo »4krat poroka«. Prvo dejanje ima 3 slike, in sicer Scenski prolog, eSpare, in 3. sliko brez naslova. Prva in druga slika se vršita leta 1924., tretja 1930. Drugo dejanje ima 2 sliki. Prva se odigra v garderobi Ninone v Marseillu leta 1932, druga pa v Harryjevem stanovanju leta 1935. Tretje in četrto dejanje se odigrata pravtam leta 1941 in 1950. Ansambel nastopi v originalnih kostumih iz dunajskih modnih krojačnic. Konec predstave bo malo pred 11. uro. Predprodaja pri dnevni blagajni v operi.

u— **Gledališka uprava opozarja občinstvo,** da se preloži gostovanje dunajske operete na danes in sredo 26. in 27. t. m. v istem repertoarnem redu. Vstopnice, kupljene za torek, pa veljajo za sredo zvečer. Dunajski gostje priredijo v četrtek 28. t. m. svoje zadnje, zaključno gostovanje. Vstopnice so že v predprodaji pri dnevni blagajni v opernem gledališču.

u— **Stanovanjski urad Ljubljanskega velesejma** uljudno naproša vse, ki bi mogli za čas letošnjega jesenskega velesejma, to je v dneh 31. t. m. do 15. septembra, četudi samo nekaj večerov dati proti plačilu na razpolago prenočišča, da javijo takoj svoj naslov mestnemu ekspeditu, Mestni trg 27-III, soba 50, ali pa ravnateljstvu velesejma. Ker se zbere v teh velesejmskih dneh na tisoče tujcev, katere moramo sprejeti z največjo gostoljubnostjo pod svojo streho, naj bodo prijave kolikor mogoče številne.

u— **Popis živine in vprege.** Mestno načelstvo v Ljubljani poziva vse lastnike živine in vprege (voz vseh vrst) v svrho splošnega popisa živine in vprege, da se javijo v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu 7 v sobi 3 po naslednjem abecednem redu (po začetni črki rodbinskega imena): A—J 29. t. m. K—R 30. t. m. S—Ž 1. septembra. Zamudniki 2. septembra. Prinesti morajo s seboj živinske listine (vojaške živinske liste, potne liste itd.) Kdor se v določenih dneh ne zglasi, bo najstrožje kaznovan ko vojaškem zakonu.

u— **Smrtna kosa.** Na Dunaju je umrl g. Ivo Živič, podpolkovnik v pokoju. Pokojnikov pogreb se je izvršil na Dunaju. Blag mu spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

u— **Utonil v Gruberjevem kanalu.** Kakor je poročal že »Ponedeljek«, se je pripetila v nedeljo pri kopanju v Gruberjevem kanalu smrtna nesreča. Zaradi lepe nedelje so bila polna vsa kopališča in na kopanje se je odpravilo tudi več gojencev državnega vzgojevališča na Poljanski cesti. Med njimi je bil tudi 13 letni Florjan Zajc, sin znanega slovenskega hotelirja na otoku Korčuli. Voda v prekopu na koncu Hradeckega vasi ni baš globoka, a je deroča. Zajc, ki ni znal plavati, je zašel preveč na sredino, kjer so ga valovi spodnesli. Deroča voda ga je tirala s seboj kakih 100 m po vrhu, nakar so ga valovi pokopali pod seboj. Njegovi tovariši Ladislav Krmec, Marij Naglič in Albert Škrbina so vpili na pomoč, v vodo pa se ni upal nihče, kajti nihče izmed njih ni vešč plavanja. Prosili so tudi nekatere druge kopalce, da skočijo za Zajcem. Slušal pa jih ni nihče, kajti tudi ti niso znali plavati. Zajc je kopalcem kmalu izginil izpred oči. Njegovo truplo so iskali v nedeljo do pozne noči in nadaljevali z iskanjem tudi včeraj. Trud pa je bil zaenkrat brezuspešen.

u— **Žrtvi motornih koles.** V nedeljo popoldne se je precej hudo ponesrečil akademski slikar Stane Cuderman iz Ljubljane. Cuderman je bil v družbi nekega svojega prijatelja z motornim kolesom na izletu po Gorenjskem. Nazaj vozečemu pa je Cudermanu počila na zadnjem kolesu pnevmatika, zaradi česar ga je vrglo v stran in je priletel precej trdo na tla. Pri padcu se je poškodoval na desni rami, dobil pa je tudi hujši udarec v kolku ter nekaj prask po rokah in na obrazu. Cuderman se nahaja na zdravljenju v bolnici. Tja so pripeljali v nedeljo tudi kovača Franca Zampla, zaposlenega pri Stavbni družbi. Vozil se je z motornim kolesom po Šmartinski cesti, kjer mu je izpodnesel kolo akmen, zaradi česa je padel po tleh na obraz. Pri padcu si je izbil spredaj 4 zobe in dobil še več drugih lažjih poškodb.

u— **Ponesrečen otrok.** Na Vodovodni cesti se je pripetila v nedeljo popoldne hujša nesreča, katere žrtev je postal Stanko Kumer. Imenovanega je namreč na cesti dohitel avto nekega ljubljanskega trgovca in ga podrl po tleh. Otrok je dobil hujše poškodbe na glavi in rokah. Ponesrečenega dečka so prepeljali v bolnico, kjer so mu nudili zdravniki takojšnjo pomoč. Njegove poškodbe so prav resne, vendar ne življenjsko nevarne. Policija je glede nesreče uvedla strogo preiskavo.

u— **Poškodovan pri delu.** Uslužbenec v tobačni tovarni Emil Zupanc je prišel pri stroju med polesje, ki mu je zlomilo levo roko. Ponesrečenega Zupanca so takoj prepeljali vsplošno bolnico.

u— **Poštni nabiralnik je odprl.** Varnostni stražnik Matevž Breznik je včeraj zjutraj opazil, da je bil ponoči izvršen v poštni nabiralnik na zidu hiše št. 3., na Zaloški cesti vlom. Neznani zlikovec je nasiloma privzdignil pokrov ter odnesel, kakor meni poštni zvaničnik Miloš Šerc, kakih 20 pisem Ker je bilo nedavno vlomljeno tudi v sosednji poštni nabiralnik v Pokopališki ulici, je prav verjetno, da krade pisma kdo, ki ima interes na korespondenci kake osebe iz dotičnega okraja. Policija je uvedla strogo preiskavo.

u— **Vlom v stanovanje.** V stanovanje žene železniškega uradnika Drage Košmerlove v Livarski ulici je vlomil predvčerajšnjim ponoči neznan zlikovec ter odnesel za okrog 3000 Din raznega perila. Košmerlova, ki zida v omenjeni ulici lastno vilo, je spravila perilo v še ne dokončani stavbi v eno že urejenih sob in vrata zaklenila. Storilec pa jih je ponoči odprl s ponarejenim ključem in tatvino izvršil nemoteno. Ukradeno perilo, brisače, prevlečki blazin in spodnje žensko perilo, je bilo zaznamovano z monogramom L. K.

u— **Zobozdravnik dr. Rodoschegg** zopet ordinira.

u— **Zobozdravnik dr. Sfiligoj sprejema** popoldne od 14.—18. ure.

Iz Celja

e— **Plebiscitna koroška manifestacija v Celju.** Prireditveni odbor se je na svoji prvi seji pretekli četrtek konstituiral takole: predsednik ravnatelj Smertnik, podpredsednik dr. Rebernik, tajnik dr. Mejak, blagajnik strok. učitelj Gerlanc. Za koroško razstavo se je izvolil poseben razstavni odsek, v katerem so gg.: upravitelj Prekoršek kot predsednik, strok. učitelj Grašer, prof. Kovačič, dr. Mejak in odv. uradnik Šolinc. Odseku je manjšinski institut v Ljubljani obljubil podporo. Kraj in trajanje razstave še nista definitivno določena. Koncert koroških pesmi in predavanje v soboto 11. oktobra se vršita, ker je pričakovati veliko udeležbo, v veliki dvorani Celjskega doma. Koncert bo zaključila živa slika (Gospa Sveta s knežjim kamnom). Po koncertu družabni sestanek v mali dvorani Celjskega doma. Maša zadušnica za padle koroške bojevnike bo v petek 10. oktobra na dan 10 letnice plebiscita ob pol 8. v župni cerkvi. Maše se udeležijo narodno-kulturna društva korporativno. Zbor se bo vršil predvidoma ob pol 10. na Dečkovem trgu. V začetku in ob koncu zbora nastopijo skupno vsi celjski pevski zbori, sodeluje tudi celjska železničarska godba. V ostalem ostane že objavljeni program za nedeljo 12. oktobra nespremenjen. Pozvana bo akademska omladina v Ljubljani, da priredi veliko manifestacijo na univerzi v Ljubljani in da da inicijativo za tako prireditev tovarišem na univerzi v Beogradu in Zagrebu. Seje se je udeležil tudi delegat mariborskega odbora za plebiscitno koroško manifestacijo g. Dobravc, ki bo poročal o pripravah v Mariboru in izrazil željo, da se v nekaterih točkah manifestacije postopa enotno v vsej dravski banovini. Prihodnja seja bo sklicana pismeno.

s— **Sestanek slovenskih dijakov celjske gimnazije.** Rok za prijavo udeležbi na tem sestanku poteče s 1. septembrom t. l. Naprošajo se vsi tovariši, ki se nameravajo sestanka udeležiti in preživeti nekaj prijetnih uric v družbi sošolcev in gg. profesorjev, da se sigurno takoj prijavijo na naslov: dr. E. Mejak, Celje, Prešernova ulica.

e— **Renoviranje vojašnice Kralja Petra v Celju.** Te dni so pričeli v Celju na Dečkovem trgu s popolnim renoviranjem vojašnice Kralja Petra, ki se je nahajala res že v škandaloznem stanju. Vojaštvo so za čas renovacije premestili v vojašnico Kralja Aleksandra v Gaberje. Ko bo vojašnica prenovljena, bi bilo potrebno, da bi

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperaturo, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzino vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin.

25. avgusta 1930.

Ljubljana: 7. 768.7, 19, 85, mirno, 10. **Maribor:** 7. 768.7, 21, 80, SE 2, 10. **Mostar:** 7. 766.2, 25, 75, SSE 2, 0. **Zagreb:** 7. 768.4, 22, 75, ENE 8, 0. **Beograd:** 7. 768.4, 20, 70, mirno, 0. **Sarajevo:** 7. 767.5, 25, 55, mirno, 0. **Skoplje:** 7. 766.5, 25, 55, NW 2, 0. **Kumbor:** 7. 763.7, 28, 55, SE 2, 0. **Split:** 7. 765.4, 27, 65, E 1, 0. **Rab:** 7. 765.2, 26, 80, mirno, 0. **Vis:** ni depeše.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 26.2, najnižja 17.7, v Mariboru 19, v Mostaru 21, v Zagrebu 20, v Beogradu 18, v Sarajevu 15, v Skoplju 19, v Splitu 25.

Solnce vzhaja ob 5.13, zahaja ob 18.49. Luna vzhaja ob 7.53, zahaja ob 20.8.

Ali je Vaša prebava v redu?

Vzemite na večer 2—3 mala **ARTIN-** dražila in v jutru nato boste imeli normalno ipraznuje. 290/1

Autotaksi M. Juvan

Kocenova ul. 5. Telefon **2821**

133

10385

FLY-TOX

(Flaj-Tox)

UNIČEVALEC MRČESA

zanesljivo in hitro uničuje MOLE, MUHE, KOMARJE, STENICE in VSE OSTALE MRČES kakor tudi njih zalego

DOBI SE POVSOD v originalni modri francoski opremi

Varujte se pred ponarejenimi nadomestki!

101

Zastopstvo za Slovenijo:

Dr. A. Kansky

kemična tovarna,

Ljubljana, Krekov trg 7

mestna občina pritisnila le še na nekaj posestnikov v Gosposvetski ulici, da bi dali adaptirati in prebeliti svoje hiše, ker grozno kvarijo ličnost in ljubkost prijaznega in tujcem močno priljubljenega Celja.

e— **Smrtna kosa.** V celjski javni bolnici je umrla 24. t. m. 66 letna beračica Eliza Tanškova z Št. Lovrenca pod Prožinom.

e— **Poskusno kuhanje s piinom,** spremljano s temeljitim poučnim in strokovno dovršenim predavanjem, je priredila celjska mestna plinarna 20. in 21. t. m. v tukajšnji gospodinjski šoli v poslopju državne meščanske šole v Vodnikovi ulici. Obisk je bil zadovoljiv, istotako pa so bili doseženi krasni rezultati s poskusnim kuhanjem. Za 2 kg pečenke, razdeljene na 8 porcij, s prikuhama »rizibizi« in krompirjem ter s kolačem kot močnato jedjo, je bilo porabljenih 900 litrov svetilnega plina (0.9 m³). Porabljeni plin stane pri minimalni gospodinjski porabi (cena 4 Din za m³) 3.60 Din, pri večjem mesečnem odjemu (cena 3.50 Din za m³) pa le 3.20 Din za omenjeni obed. Na vsak način je plin eno najcenejših in najčistejših kuriv za praktične gospodinje 20. stoletja.

e— **Nezgoda.** Predvčerajšnjim je padel s kolesa 18 letni posestnikov sin Franc Krevelj iz Loke pri Zidanem mostu in se občutno potolkel na desni rami. Zdravniško pomoč je moral poiskati v celjski javni bolnici.

e— **Najdeni vzglavniki.** V nekem kozolcu v Zavodnje so bili pred dnevi najdeni 4 večji črni vzglavniki z vezenimi figurami in modrim vezenim robom. Ker so bili vzglavniki očividno nekje ukradeni, naj se lastnik zglasi na celjski mestni policiji.

e— **Aretiran pijanec in bogokletnik.** Celjska policija je predvčerajšnjim v mestu aretirala 44 letnega nepoboljšljivega alkoholika Ivana S. iz Radeč pri Zidanem mostu, ker je vinjen na skrajno surov in divjaški način preklinjal boga itd. Izročen je bil sodišču, ker ga že par policijskih predkazni ni moglo izpametovati.

e— **Tatvina svetiljke.** Kolesar Alojzij Kastelic iz Gaberja je prislonil svoje kolo ob steno ekspoziture OUZD v Vodnikovi ulici in odšel v hišo. Ko se je čez nekaj minut vrnil, je ugotovil, da mu je neznan tat ukradel s kolesa svetiljko znamke »Hackel«. O tatu ni sledu.

Iz Maribora

a— **Minister dr. Švegel v Mariboru.** V nedeljo zvečer se je pripeljal z avtom v Maribor minister brez portfelja dr. Švegel in se nastanil v hotelu »Meran«. Včeraj je imel štiriurno konferenco s predstavniki Zveze gostilničarskih zadrug iz Maribora. Ob navzočnosti g. ministra so se obravnavala vsa vprašanja, ki so važna za obstanek in razvoj gostilničarske obrti. Zveza gostilničarskih zadrug je priredila v hotelu »Pri orlu« ministru na čast banket. Ob 8.15 se je minister z avtom vrnil na Bled.

a— **Častni večer dr. Toplaku** priredi 6. septembra ob 20. v hotelu »Orel« v Mariboru starešinska zveza »Triglava« kot svojemu častnemu članu. Večera naj se udeleže starešine in aktivni člani »Triglava« v čim večjem številu. Naj bo ta večer odlična manifestacija triglavanske ideje. Izrecno so vabljene tudi dame.

a— **Poroke.** V zadnjem času so se poročili: Ludvik Moeschl z gdč. Marico Čretnikovo, sprevodnik Boštjan Povalec z gdč. Ano Kosijevo. Jernej Prijatelj, posestnikov sin, z gdč. Antonijo Germutovo. Bilo srečno!

a— **Smrt uglednega Slovenca na Dunaju.** V soboto je na Dunaju umrl 73 letni Slovenec Vinko Krušič, glavni knjigovodja dunajske mestne občine v p. Pokojni je bil rodom iz kmečke hiše v Medlogu pri Celju ter je bil izprašan srednješolski profesor. Pozneje je stopil v mestno službo na Dunaju. Več desetletij je bil agilen sodelavec v raznih slovanskih, zlasti pa pevskih društvih. Univ. profesor dr. Fran Kidrič iz Ljubljane je njegov zet, njegov sin Vinko je tajnik celjske mestne občine, minister v p. dr. Kukovec pa je poročen s hčerko pokojnikove sestre Jezernikove, posestnice na Polulah pri Celju. Bodi odličnemu narodnjaku lahka zemljica v tujini, njegovim preostalim pa naše sožalje!

a— **Izkopavanje v okolici Št. Lenarta v Slov. goricah.** Muzejsko društvo v Mariboru je letošnje poletje organiziralo arheološko izkopavanje v okolici Št. Lenarta v Slov. goricah. Izkopali so na Hrastju pri Žitarjevi manjše spominske grobe, pri Radehovi pa večje grobe. Oboje najbrže izvira iz rimske dobe. Podrobnosti o tem bodo objavljene v »Časopisu za zgodovino in narodopisje«. Pohvalno je treba omeniti veliko zanimanje prebivalstva in lokalnih faktorjev, ki so šli društvu pri izkopavanju pri Št. Lenartu zelo na roke. Da pa bo društvo lahko izvedlo svoje naloge, je potrebno, da pristopi čim večje število članov v Mariboru.

a— **Prvi letošnji tečaj Slov. trgovskega društva v Mariboru** se otvori 9. septembra na drž. trgovski akademiji v Mariboru. Prvi letnik trgovskega tečaja bo vodilo Slov. trgovsko društvo v Mariboru. Pouk bo celodnevni, poučevali pa bodo profesorji trgovske akademije. Vpisovanje bo vsak dan v prostorih trgovskega gremija v Jurčičevi ulici od 9. do 12.

a— **Smrtna kosa.** V Mariboru je umrl v soboto železniški prometni nadzornik gospod Alojzij Polančič v 54. letu svoje dobe. Včeraj so ga položili k večnemu počitku.

a— **Usodni streli.** V Kunovi, blizu Negove pri Ivanjkovcih, se je sinoči odigrala krvava igra. 21-letni posestnikov sin Anton Klobasa iz Kunove in 25-letni Ludovik Matela, posestnikov sin iz Grčove pri Sv. Lenartu, sta se vračala domov iz vinotoča, kjer sta proslavila Ludovikov god. Nenadoma jima je zastavil neki neznanec pot in oddal na obra tri strele iz samokresa ter zadel Klobaso v trebuh, Matelo pa v prsa. Prvo pomoč je ranjencema nudil dr. Bruno Weixl, ki je pozval takoj mariborski rešilni oddelek, ki je oba odpeljal v bolnico v Maribor. Stanje obeh je zelo resno. Napadalca zasledujejo orožniki.

a— **Nezgoda otroka.** Med živahno igro se je spotaknila ob kamen in tako nesrečno padla 11 letna Francka Škerbotova v Jezdarski ulici 8, da si je zlomila desno nogo. Z rešilnim avtom so jo odpremili v bolnico.

a— **Zopet žrtev nedeljskega noža.** V nedeljo so pijani fantje iz Čabranka pri Poljčanah navalili na 40 letnega čevljarskega mojstra Alojzija Jagra ter ga 4 krat sunili z nožem v hrbet. Mož se je bil sprl z vaškimi fanti. Za storilci poizvedujejo orožniki, težko ranjenega mojstra pa so prepeljali v bolnico v Maribor.

Iz Kranja

r— **Premiranje konj.** V soboto se je vršilo na živinskem trgu premiranje konj kranjskega okraja. Na lepi živinski trg, ki je bil po zaslugi g. mestnega župana okrašen z državnimi zastavami, je bilo privedenih 45 konj, med njimi nekaj prav lepih živali. Zlasti lepi so bili konji iz občin Voglje in Cerklje. V splošnem je bilo opaziti, da se je zanimanje za živinorejo močno dvignilo. Na nagradah je bilo razdeljeno 5200 Din, h kateremu znesku je znatno prispevala mestna občina Kranj. Ta njen čin je napravil na okoliške živinorejce zelo ugoden vtis, katerega je še povečala navzočnost župana g. Cirila Pirca. Komisiji je predsedoval g. Lovro Petovar, predsednik Konjerejskega društva v Ljutomeru, kot člani pa so sodelovali banovinski svetnik g. Jan Jakob, posestnik iz Gorij pri Bledu, oblastni referent za živinorejo g. Vekoslav Rigler iz Ljubljane, kot zastopnik banske uprave uradni kmetijski referent g. Josip Sustič in uradni živinozdravnik g. Vinko Bedenk, oba iz Kranja.

r— **Podružnica Bat'e.** V poslednjem času poročajo časopisi, da namerava češki tovarnar Bat'a zgraditi svojo tovarno čevljev v naši državi. Naše mesto sicer ne pride za ta namen v poštev, pač pa se vrše, kakor čujemo, pogajanja za prevzem trgovinskega lokala, v katerem bi Bat'a otvoril svojo trgovino na drobno.

r— **Prostovoljna dražba.** Krajni šolski svet v Kranju bo 2. septembra ob 11. dopoldne v občinski pisarni v Kranju prodal na prostovoljni javni dražbi Šifrerjevo pristavo, ki je last ljudske šole v Kranju. Stavbišče obstoji iz parcele št. 284. v izmeri 6 arov 20 kvadratnih metrov. Prodajalka ne jamči niti za mere niti za mejo. Opozarja se, da nova razdelitev parcel v zemljiški knjigi še ni izvedena in da se parcela št. 283. ne bo prodala, ker jo ima krajni šolski svet oddal mestni občini v svrho regulacije. Na zemljišču, katerega situacijski načrt je na vpogled v občinski pisarni, se nahaja zidana in z opeko krita pristava ter še ena zidana stavba. Izklicna cena znaša 80.000 Din. Vsak ponudnik mora pred dražbo položiti kavcijo v znesku 800 Din v gotovini ali v obliki hranilne knjižice kake domače hranilnice, vendar ne sme biti knjižica vinkulirana. Zemljišče se proda bremen prosto. Izdražitelj pa nosi vse stroške, ki so združeni s prenosom, stroške za skupno pogodbo, prenosne pristojbine itd. Prodaja postane pravomočna šele tedaj, ko jo odobri krajni šolski svet in nadzorstveno oblastvo. Vsi podrobni pogoji so na vpogled v občinski pisarni mestne občine Kranj.

Iz Škofje Loke

šl— **Izprememba pri sreski izpostavi.** Te dnevi zapušča Škofjo Loko uradnik sreske izpostave g. Valenčič, ki je prideljen službovanju pri banski upravi v Ljubljani. G. Valenčiča, ki je vneto sodeloval pri ureditvi izpostave od njenih prvih početkov, ohrani Škofja Loka v trajnem, hvaležnem spominu.

šl— **Reteška nedelja** je končala v znamenju rajanja, pevanja in veselega razpoloženja, ki ga je napovedal agilni gostilničar g. Jurče Gosar. Vroča, soparna nedelja je privabila k bregovom dokaj tople Sore nekaj kopalcev od blizu in daleč. Bilo je navzočih tudi precej Škofjeločanov. Godba je zaigrala več veselih komadov; plesalo pa se je tudi ob zvokih harmonike in gramofona. Dan je potekel v najlepšem, živahnem vrvenju, ki je končalo šele z odhodom vlakov pod noč. Lep obisk je imelo tudi škofjeloško kopališče.

Iz Krškega

kr— **Konji so se splašili.** V soboto je okrog 19. ure vozil Bonov hlapec prazne sode s postaje Videm—Krško proti domu. Ko so konji privozili z vozom baš na most, je s sprednjega dela voza zdrsel prazen sod in konja zadaj udaril. Nepričakovani udarec je konja splašil tako, da sta se v divjem diru pognala z ropotajočim vozom in sodi preko mosta in spotoma poškodovala še v bližini stoječ voz. S posebno prisebnostjo se je izkazal g. Tone Kriger, ki je z drznim skokom in prijemom zaustavil dirjajoča konja v bližini gostilne Kriger in tako preprečil večjo nesrečo.

Iz Novega mesta

n— **Pričetek šolskega leta na gimnaziji.** Dne 2. septembra bodo pismeni in deloma ustmeni ponavljalni izpiti, 3. nižji tečajni pismeni in ustmeni ponavljalni izpiti, 4. ustmeni ponavljalni izpiti, 5. ustmeni in nižji tečajni izpiti, 6. istotako, 9. pismeni višji tečajni in ustmeni nižji tečajni izpiti, 10. isto tako. Dne 11. septembra bo vpisovanje v I. razred in vpisovanje učencev drugih zavodov, 12. vpisovanje od II. do VIII. razreda, 15. otvoritvena služba božja in začetno delo. Redni šolski poduk bo 16. septembra.

n— **Nesreča otroka.** Mladoletna hči posestnika Janeza Brulca, 4 letna Frančiška, je ostala brez nadzorstva sama doma. Otrok se je v samoti pričel dolgočasiti in je splezal na okno stanovanja, kjer je zaspal. V spanju se je otrok premetaval in zdrknil dva metra globoko raz okno tako nesrečno, da si je zlomil nogo v kolku. Otrok je bil pripeljan v žensko bolnico na zdravljenje.

Iz Trbovelj

t— **Srečke državne razredne loterije za III. razred so dospele in se dobe v podružnici »Jutra«.** Zadnji rok za obnovitev je do 5. septembra.

t— **Sokolska tombola.** V Sokolskem domu se je v nedeljo občinstvo kar trlo. V mali dvorani so razstavljeni namreč dobitki, namenjeni za sokolsko tombolo. So pa dobitki tudi res taki, da jih je vredno pogledati. Vseh je menda okrog 700, med njimi 2 kompletni samski spalnici, šivalni stroji, dirkalna kolesa, otomana in še mnogo drugih res vabljivih stvari. Splošna sodba je, da tako bogate in lepe tombole v Trbovljah še ni bilo.

t— **Nesreča.** Nekoliko nižje od rudniškega konzuma, kjer vodi rudniški tir čez cesto proti šoli, bi se bila zgodila lahko večja nesreča. Ko je vozil včeraj hlapec pivovarniškega založnika g. Dolinška s pivom naložen voz, je prišel konj s kopitom med tračnice, tako da je padel, noga pa mu je obtičala med tračnicama. Konj je trpel silne muke. Šele po daljšem času se je posrečilo hlapcu, da je s pomočjo železnega droga oprostil konju nogo, na kar se je šele moglo izmučeno živinče dvigniti. Ker se je pripetilo na tem mestu že več podobnih nesreč, je rudniška uprava popravila tir.

Iz Ljutomera

lj— **Prikrojevalni tečaj za krojače in šivilje v Ljutomeru** se je pričel 20. t. m. Tečaje vodi strokovni učitelj g. Knofelj Alojzij iz Ljubljane. Udeležencev je skupno 42.

Gospodarstvo

Manjši izvoz v juliju

Generalna direkcija carin je objavila podatke o našem izvozu v juliju, iz katerih je razvidno, da smo v tem mesecu izvozili 391.990 ton (lani v juliju 469.200 ton) v vrednosti **513.9 milijona Din** nasproti 621.3 milijona Din v juliju pret. leta. Nasproti lanskemu juliju se je torej naš izvoz **zmanjšal** po količini za 77.200 ton ali 16.5 %, **po vrednosti pa za 107.4 milijona Din ali 17.3 %.** Zmanjšanje izvoza pa opažamo tudi nasproti prejšnjim mesecem tekočega leta, razen nasproti juniju.

Glavni predmeti našega izvoza v juliju so bili: pšenica (19.5 milj. Din), koruza (45.8), sveže sadje (2.1), konoplja (6.2), konji (3.8), goveda (26.8), svinje (18.8) drobnica (12.7), perutnina (8.3), sveže meso (13.5), maslo (1.9), kaškavaljski sir (3.9), jajca (38.8), sirove kože (14.3), gradbeni les (101.5), drva (7.5), hrastovi pragovi (11.2), bukovi pragovi (3.6), izdelki iz lesa (7.4), ekstrakti za strojenje (5.1), soda (3.0), cement (13.0), svinec (4.5), baker (49.3), izkopi (20.6).

Koruze smo v juliju izvozili 4162 vagonov, to je le nekaj manj kakor v juniju, toda znatno več kakor v juliju pret. leta. Izvoz pšenice pa je znašal le 997 vagonov nasproti 2940 vagonom v juliju pret. leta. Nasproti lanskemu juliju se je povečal izvoz goveje živine in svinj, dočim je bil izvoz konj manjši. Izvoz gradbenega lesa se je nasproti lanskemu juliju zmanjšal od 133.8 na 101.5 milijona Din (odnosno od 148.000 na 101.500 ton), izvoz drv pa od 14.4 na 7.5 milijona Din. Povečal pa se je izvoz bakra od 32.5 na 49.3 milijona Din.

V posameznih mesecih tekočega leta se je naš izvoz v primeru s prejšnjim letom gibal naslednje (v milijonih Din):

	1929	1930	
januar	425.7	616.2	+ 190.5
februar	385.1	480.8	+ 95.7
marc	499.4	599.0	+ 99.6
april	615.0	615.8	+ 0.8
maj	533.7	542.6	+ 8.9
junij	530.2	508.0	— 22.2
julij	621.3	513.9	— 107.4
jan. jul.	3610.4	3876.3	+ 265.9

Kakor je iz gornjega pregleda razvidno, se je naš izvoz zadnja dva meseca nasproti lanskemu letu poslabšal, dočim je bil v prvih petih mesecih znatno večji kakor lani. V prvih petih mesecih je presegal lanski izvoz za 395.5 milijonov Din, dočim znaša ta presežek zaradi slabšega izvoza v juniju in juliju za prvih 7 mesecev le še 265.9 milijona Din.

Eno leto Priv. agrarne banke

Ob priliki obletnice zasnovanja Privilegirane agrane banke je objavil njen ravnatelj dr. Šuster v sobotni »Politiki« zanimive podatke o dosedanjem poslovanju tega zavoda. V prvih desetih mesecih rednega poslovanja je Priv. agrarna banka prejela 11.400 prošenj za dolgoročna posojila za skupno vsoto 666 milijonov Din. Od vloženih prošenj je bilo do konca julija rešenih 7939 in odobreno za 296 milijonov Din posojil. Po posameznih pokrajinah so ta posojila razdeljena takole:

	število posojil	vsota	
Srbija	1519	51.9	milij. Din
Južna Srbija	54	2.6	„
Črna Gora	584	3.1	„
Bosna in Herc.	1735	35.2	„
Vojvodina, Srem	2380	160.4	„
Hrvatska, Slav.	923	25.8	„
Dalmacija	734	17.1	„
Slovenija	10	0.3	„

Če izvzamemo Južno Srbijo in Slovenijo, katerih deleža sta v skupni vsoti posojil zaradi posebnih razlogov zelo majhna, je v ostalih pokrajinah vsota in višina posojil v direktnem razmerju z bogastvom dotične pokrajine. Preko polovice skupnega zneska vseh posojil odpade na Vojvodino, kjer odpade na posamezno posojilo povprečno 67.400 Din, nasproti 34.000 Din v Srbiji, 28.000 v Hrvatski in Slavoniji, 23.300 Din v Dalmaciji in 20.300 Din v Bosni in Hercegovini. Razen omenjenih dolgoročnih hipotekarnih posojil je banka v tem času izdala tudi preko 46.000 kratkoročnih posojil zadružnikom preko zadrug za 165 milijonov Din in večje število posojil zadrugam ter meničnih posojil. Skupno s prevzetimi terjatvami od bivše Direkcije za kmetijski kredit se celotni znesek posojil približuje vsoti 600 milijonov Din.

Od posojil zadružnikom odpade največji del na Srbijo in Južno Srbijo, ker je tam zaradi pomanjkanja zemljiške knjige in zaradi nepopolno urejenih razmer v zemljiški posesti dajanje hipotekarnih posojih otežkočeno. Skupno z zadružnimi posojili, ki jih je izdala še Direkcija za kmetijski kredit, je sedaj izdanih 75.000 zadružnikom za 277 milijonov Din posojil, ki so na posamezne pokrajine razdeljena takole: (v milijonih Din):

	posojila	znesek	
Srbija	39.385	144.6	milij. Din
Južna Srbija	8462	31.4	„
Črna Gora	2213	7.9	„
Bosna in Herc.	10.277	34.8	„
Vojvodina	5743	25.7	„
Hrvatska, Slav.	5419	19.1	„
Dalmacija	3415	13.7	„
Slovenija	28	0.1	„

Slovenija se je spričo visoko razvitega kreditnega zadružništva tudi zadružniških posojil poslužila le v neznatni meri. Tudi v ostalih pokrajinah, razen Srbije in Črne gore, so zneski zadružniških posojil manjši, ker je na podlagi obstoječih zemljiških knjig dobivanje individualnega hipotekarnega kredita enostavnejše.

= **Indirektni protekcijonizem.** Ministrstvo za trgovino in industrijo je pozvalo vse gospodarske organizacije, da mu predložijo materijal o indirektnem protekcijonizmu, zlasti kolikor ovira naš izvoz. O tem važnem vprašanju se bo podrobno razpravljalo ob priliki prihodnjega sestanka Društva narodov. Indirektni protekcijonizem se je po vojni močno razvil in občutno ovira mednarodni trgovinski promet. Tudi naši izvozniki se pogosto pritožujejo zaradi raznih ukrepov tujih držav, ki indirektno ovirajo naš izvoz. Trgovinsko ministrstvo bo na podlagi zbranega gradiva sestavilo elaborat, ki ga bo poslalo sekretarijatu Društva narodov.

= **Hišni davek v dravski banovini.** Po statistiki, ki jo je sestavil Svet. Stojanović za vso državo, je bilo na podlagi odmere za leto 1929. v dravski banovini odnosno na območju ljubljanske finančne direkcije **57 tisoč 7888 davčnih obvezancev** za hišni davek pri skupni neto-najemnini (po dovoljenih odbitkih) v višini 164.4 milijona Din (beograjska direkcija 759.8, zagrebška 359.3 milijona Din). Hišnega davka brez avtonomnih doklad je bilo v dravski banovini odmerjeno **16.4 milijona Din** (od tega osnovni davek 12.2 in dopolnilni davek 4.3 milijona Din) nasproti 95.6 milijona Din v beograjski finančni direkciji, 44.5 milijona dinarjev v zagrebški in 42.7 milijona Din v novosadski finančni direkciji. Iz višine davka bi se dalo sklepati, da v Ljubljani najemnine niso tako ogromne kakor v Beogradu in Zagrebu, kajti v Ljubljani je bilo odmerjeno 5.2 milijona Din nasproti 28 milijonom v Zagrebu in 55.5 milijonom v Beogradu.

= **Licitacija za nabavo postelj v Albaniji. Konzulat v Tirani obvešča, da je za 1. september t. l. razpisana licitacija za nabavo 150 postelj za orožniško komando v Tirani. Licitacija bo v poslopju orožniške komande. Podrobne pogoje dobe interesenti pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine, informativno-komercijalni odsek, pod št. 4693.**

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika v Kaknju sprejema do 3. septembra ponudbe za dobavo katrana, barv, vazelina, ključev, žebljev ter strokovnih knjig, direkcija državne železarę v Varešu pa za dobavo mila in zrnate kave. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 9. septembra ponudbe za dobavo šip, do 15. septembra pa za dobavo plohov in žičnikov. — Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: 4. septembra pri upravi policije v Zagrebu glede dobave motociklja s prikolico; 15. septembra pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave ovojnega papirja in žarnic, pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave pisarniških potrebščin in pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave razne pločevine ter glede oddaje pleskanja železnih mostov. — Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.

= **Prodaje.** Dne 15. septembra se bo vršila pri upravi policije v Zagrebu javna licitacija za prodajo stare obleke in opreme; pri direkciji državnih železnic v Subotici pa za prodajo starih gumijastih cevi. Predmetna oglasa sta v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.

BORZE

25. avgusta.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet nekoliko večji, predvsem v devizah Berlin, Praga in Dunaj. Tečaji deviz so se v splošnem okrepili, vendar razlike niso znatnejše.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda danes trgovala za aranžma po 438 in za kaso po 437.50. Od ostalih drž. papirjev je bilo zaključeno 7 odst. Blairovo posojilo po 86.8750, 7 odst. investicijsko po 87.50 do 88 in 6 odst. begluške obveznice po 78. Od bančnih vrednot so se trgovale Praštediona po 920, Zemaljska po 133 do 134 in Poljedelska po 56, od industrijskih pa Slavonija po 200, Šečerana po 309 do 310. Brod vagon pa 110 in Union mlin po 115.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 22.705. — Berlin 13.455 — 13.485 (13.47). — Bruselj 7.8763. — Budimpešta 9.8862. — Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9). — Dunaj 795.33 — 796.83). — London 274.60. — Pariz 221.79. — Praga 166.84 — 167.64 (167.24). — Trst 294.10 — 296.10 (295.10).

Zagreb. 22,66—22.72. Dunaj 795.33 do 798.33, Berlin 13.4550—13.4850, Bruselj 787.63, Budimpešta 987.12—990.12, Milan 294.20—296.20 London 274.20—275, Newyork ček 56.17—56.37. Pariz 220.556—222.556, Praga 166.84—167.64, Curih 1094.40 do 1097.40.

Dunaj. Beograd 12.53875—12.57875, Berlin 168.75—169.25, London 34.40875—34.50875, Milan 37.005—37.105, Newyork 706.25 do 708.75, Praga 20.96—21.04, Curih 137.34 do 137.84, dinarji —.

Curih. Zagreb 9.12875, Pariz 20.2350, London 25.02125, Newyork 514.3250, Bruselj 71.85, Milan 26.9450, Madrid 56.40, Amsterdam 207.20, Berlin 122.86, Dunaj 72.69, Sofija 3.7250, Praga 15.2625, Varšava 57.70, Budimpešta 90.2150, Bukarešta 3.06875.

Efekti.

Ljubljana. 8% Blair 97.75 bl., 7% Blair 87 bl., Celiska 160 den., Ljubli. kreditna 122 den., Praštediona 910 den., Kreditni zavod 170—180, Vevče 124 den., Ruše 280—300.

Zagreb. Drž. vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 437.50—438, za december 437—438, investicijsko 88—88.50, agrarne 55—56, 8% Blair 97.50—97.75, 7% Blair 86.375—86.875, 7% Drž. hip. banka 85.50 do 86.25, 6% begluške 77.50—78; bančne vrednote: Praštediona 910—920, Union 191 do 193, Jugo 77.50—78.50, Narodna 7900—8050, Poljo 56—56.50, Srpska 186—188, Zemaljska 134—135, Ljublj. kreditna 122 den.; industrijske: Nar. šumska 25—26, Našička 1000 do 1150, Gutmann 147.50—160, Slaveks 59 den., Slavonija 200—202, Drava 230—250, Šećerana 309.50—311, Brod vagon 110 do 112.50, Union 115—120, Vevče 124—130, Isis 35—42, Dubrovačka 377.50—395, Trbovlje 398—400.

Beograd. Vojna škoda 451—451.75 zaklj., za sept. 454.50 zaklj., za december 461 do 462, investicijsko 92—92.50, agrarne 56 do 56.75, 7% Blair 89.25 zaklj., 6% begluške 77—79, Narodna 8000 zaklj.

Blagovna tržišča

JAJCA

+ **S tržišča jajc.** Po zadnjem zastoju v kupčiji je bilo pretekli teden opažati zopet nekaj več povpraševanja, kar pa še ni moglo uplivati na cene. Zaradi ponovnega nastopa vročine, pa je kupčija zopet zastala. Če bo vročina trajala dalj časa, ni izključeno, da bodo cene še nazadovale. Pri nas znaša nakupna cena sedaj 90—95 par. Na berlinskem trgu so v soboto notirala jugoslovenska jajca (fco meja, neocarinjena) 8 do 8 in pol pf. nasproti 3—8 in en četrt pf. zadnjo soboto.

LES

+ **Ljubljanska borza** (25. t. m.). Tendenca za les nespremenjena. Zaključenih je bilo 5 vagonov hrastovih žaganih drv. Povpraševanje je za več vagonov testonov (brez testatov), za več vagonov lepe lipovine in za smrekove in jelove trame (žagane, najmanjša partija 500³, 25/25 do 70/70 cm debeline in 8—16 mdolžine ter 12/12 do 24/24 cm debeline in 4.50—12 m dolžine). Nudi se jelovina (konična, I., II., III., 13, 18, 24 in 50 mm); nadalje se nudijo morali (remeljni, 68/68 mm, 34/68 mm, 78/78 mm in 39/78 mm) in bukovi plohi (40—100 mm, 2—6 m, medija 28 cm).

ŽITO

+ **Ljubljanska borza** (25. t. m.). Tendenca za žito čvrsta. Zaključkov ni bilo. Ponujali so (slov. postaja, plačljivo 30 dni): **pšenico:** baško, 80/81 kg, mlevska tarifa po 242.5—245, 79/80 kg po 237.5—240, 78/79 kg po 232.5—235; **rž:** baško, 72 kg po 170 do 172.5; **ječmen:** baški, ozimni, 66/67 kg po 185—187.5; **oves:** baranjski, dobava v prvi polovici avgusta po 210—215; **koruzo:** baško po 185—187.50; **moko:** baško iz nove pšenice po 395—400.

+ **Novosadska blagovna borza** (25. t. m.). Tendenca nespremenjena. Promet: 30 vag. pšenice, 1 vag. ovsa, 2 vag. ječmena, 26 vag. koruze in 13 vag. moke. **Pšenica:** baška 79/80 kg 173—176; gornjebaška 79/80 kg 175—177.50; banaška, Tisa, šlep, 79/80 kg 175—177.50; gornjebanaška 79/80 kg 170 do 172; sremska, slavonska, 78 kg 157.50 do 160. **Oves:** baški in sremski 140—145 **Ječmen:** baški in sremski, 63/64, kg 115 do 120. **Koruza:** baška in sremska 127.50—130; ladja Dunav 130—132.50; banaška 120 do 125. **Moka:** baška »Og« in »Ogg« 307.50 do 315; »2« 275—285; »5« 235—245; »6« 177.50—185; »7« 115—125; »8« 105—110. **Otrobi:** baški, sremski in banaški 95—100.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (25. t. m.) Tendenca mlačna; promet srednji. **Pšenica:** za oktober 17.01—17.03 (obračunski tečaj 17.20), za marc 18.71 do 18.73 (18.90), za maj 19.24—19.26 (19.40); **rž:** za oktober 10.92—10.93 (11.—), za marc 12.13 do 12.15 (12.20); **koruza:** za september — (16.20), za maj 15.93—15.95 (16.10), tranzitna za avgust — (14.—), za maj 14—14.10 (14.10).

Žalostne posledice fantovskih pobojev

Novo mesto, 25. avgusta.

Na deželi je običaj, da hodijo kmečki fantje ob nedeljah kratkočasit se in kramljat z dekleti v gostilno. Tako je prišel včeraj tudi 24letni posestnikov sin Josip Šuklje iz Lokvic pri Metliki v Kremenčevo gostilno v Metliki, kjer je sedelo več pivcev in deklet, igrala pa harmonika poskočno polkov, ki je tudi Šukljeja spravila na ples. Ostale fante, doma večinoma iz Suhorja, ki so videli, da drži Jože najbolj brhko njihovo deklino čez pas in se z njo lepo po taktu vrti, je propadla jeza in so pograbili stole in litre ter ž njimi pobili Šukljeja na tla, kjer je obležal s polomljenimi udi in z veliko zevajočo rano na glavi. Opazovalci so mu obvezali rano in prepeljali na dom, nato pa v kandijsko bolnico.

40letni mizarski pomočnik Ivan Češark je prišel pred dnevi v Karteljevo pri Mirni peči. Svojega edinega znanca Strgarja je naprosil, da bi šel v nedeljo z njim k maši v Mirno peč, obenem pa mu razkazal okolico, ki mu še ni bila znana. Po maši sta odšla preko železniškega prelaza proti kolodvorski postaji. Par korakov od železniške proge ju je nenadoma napadla skupina kmečkih fantov, izmed katerih sta dva podrla Češarka na tla in ga pričela neusmiljeno obdelovati, dočim se je ostala družba razbežala. Češark je obležal nepremičen na cesti, pozneje pa so ga spravili v Karteljevo, od tam pa v kandijsko bolnico. Mož ima poleg zunanjih tudi notranje poškodbe ter najbrže nalomljenih par desnih reber. Zadevo preiskuje sedaj orožništvo.

•

Kamnik, 25. avgusta.

Redko je žegnanje na deželi brez pretepa.

V nedeljo je bilo žegnanje v Šmarci. Županstvo v Šmarci je iz previdnosti omejilo točenje alkohola samo do sedme ure zvečer. Žal, pretep in pokolj ni izostal.

Fantje so pričeli popivati že v zgodnjih popoldanskih urah. Vročina je bila dušeča, žeja velika. Z utešeno žejo je pričel delovati vinski duh in ko je enkrat kmetski fant vinsko navdahnjen, se mora pretepati in izzove kogar le more.

V neki gostilni so se nekako ob dveh spoprijeli fantje. Žrtev tega pretepa je bil 27 letni Jeran Henrik, ključavničar v Industriji platnenih izdelkov v Jaršah. Nekdo izmed ruvajočih mu je porinil nož zadaj nad pas in mu prizadal globoko rano. Kdo ga je, se zaenkrat še ne ve, pravijo pa, da ga je neki fant iz Šmarce. Orožniki iščejo krivca.

Soproga šmarskega župana, gospa Vavpetičeva ga je na svojem avtu takoj pripeljala v Kamnik k dr. Matjašiču, ki mu je nudil prvo pomoč.

Umestno bi bilo, da se v interesu javne varnosti energično zatre slične pretepe z najstrožjimi ukrepi ali pa prepove take praznike, na katerih skoro brez izjeme obleži kdo z razparanim trebuhom itd. Razumljivo je, da orožniki ne morejo nadzorovati vsakega posameznega, kajti predno se ljudje zavedo, kaj je, ponavadi že teče kri...

Iz življenja in sveta

Obednica v ženski vojašnici

Po vzgledu Rusije je tudi Poljska ustvarila ženske čete za narodno obrambo. Slika nam kaže mlade »vojake« pri skupnem obedu pod nadzorstvom častnika, ki mu je poverjeno poveljstvo nad Amaconkami.

Polarno ledovje razkriva svoje tajne

Po 33 letih najdena trupla Andréeja in njegovih spremljevalcev — Žalostna smrt raziskovalcev v večnem mrazu

Kakor smo že poročali, je norveška geološka odprava dr. Horna našla truplo pred 33 leti ponesrečenega polarnega raziskovalca Andréeja. Kasnejša poročila so javila tudi najdbo trupel njegovih dveh spremljevalcev Fränkla in Strindberga. Po treh desetletjih ugibanja o usodi smelih raziskovalcev je sedaj dognano, da so požrtvovalni junaki končali svoje življenje v Nansenovi deželi (prej Franca Jožefa deželi) dalеč od omikanega sveta in brez nade na pomoč. Severni mraz in lakota sta premagala trojico hrabrih Švedov, ki so hoteli razkriti tajnost severnega tečaja.

Profesor kemije in inženjer Andrée ter njegova asistenta Fränkel in Strindberg so hoteli uresničiti misel polarnega raziskovalca Nordenskiölda, da bi se dal severni tečaj preleteti v balonu. Po tedanjih nazorih bi se bilo treba vzdigniti v zrak na Špicbergih, nakar bi zračne struje zanesle balon najprej na severni tečaj, odtod pa v južnovzhodni smeri proti Sibiriji. Dve leti se je Andrée pripravljal na svoj podvig, čakal vsako poletje ugodnih vetrov in se je 11. julija l. 1897. res dvignil v zrak s svojim balonom »Orneu«. Balon je imel priprave, s katerimi se je dal voditi za kakih 20 ali 30 stopinj od smeri zračnih tokov.

Andréejeva odprava je bila za tedanje razmere kaj izvrstno opremljena. S hrano so bili raziskovalci založeni za kake 4 mesece, nakar bi se morali prehranjevati z lovom. Balon je bil izredno močne konstrukcije in ga je izdelala pariška tvrdka Lachambre. Po vsej verjetnosti bi bil gondolo s potniki nosil vsaj 30 dni. Obod balona je bil izdelan iz nagostejše svile in obdan z izredno krepko mrežo iz trdnih vrvi. Gondola sama je tehtala 200 kg in je bila pritrjena s šestimi debelimi vrvmi na balon. O pol treh popoldne je balon odplul proti severu. Začetna hitrost, s katero so zračni tokovi gnali balon, je znašala kakih 30 km na uro. S to hitrostjo bi bil balon dosegel severni tečaj v dveh dneh, nakar bi ga jugovzhodni tokovi odnesli v zaželjeno smer na sibirsko celino. Čez dva dni pa je Andrée spustil z balona goloba-pismonoša, ki je svetu naznanil, da je balon v tem času preplul le 270 km. Začetna hitrost se je tedaj znatno zmanjšala in bi Andrée pri takem stanju stvari ne dosegel severnega tečaja niti v 14 dneh, kolikor je bil preračunal, da potrebuje za celo pot. Obvestilo z golobom je bilo tudi poslednji življenski znak Andréejeve odprave. Ves svet je v napetosti zaman pričakoval nadaljnjih vesti in po par tednih je bilo skoro gotovo, da je junaška trojica postala žrtev mrzlih severnih elementov. Nekoliko tolažbe je bilo v možnosti, da se je Andréejeva odprava otela v kak oddaljen in odljuden kraj v Sibiriji, ko pa najskrbnejša poizvedovanja niso imela uspeha, je bilo jasno, da so raziskovalci žalostno končali nekje v Severnem ledenem morju.

Poizvedbe tudi poslej niso prenehale in od časa do časa so prihajali glasovi o najdenih sledovih ponesrečene odprave. Tako so govorili kmalu po izginotju raziskovalcev, da so ribiči v Belem morju našli plavajoče ostanke Andréejevega balona, kar pa se je izkazalo kot bajka. Pred nekoliko leti je Kunt Rasmussen sklepal iz pripovedk Eskimov na Grenlandiji, da je Andréeja zaneslo proti jugozapadu. Eskimi, pri katerih je videl Rasmussen, da imajo svoje sani pokrite s platnom balona, so pripovedovali, da so pred leti prileteli »iz nebes zli bogovi«, ki so jih Eskimi pobili, kajti po njihovi veri bivajo v nebesih zli bogovi. Ker so divji severnjaki govorili tudi o puškah, ki so ž njimi »zli bogovi« delali grom in blisk, je bila pripovedka zelo verjetna, dasi se ni vjemala s časovnimi podatki.

Po najdišču trupel je sklepati, da so Andréeja zanesli tokovi preveč na vzhod še predno je mogel doseči severni tečaj. Raziskovalci so se ponesrečili, ali pa so morali pristati na Gillisovem otoku, ki je del Nansenove dežele. Kdor se spominja, kako je pred 33 leti ves svet s skrbjo spremljal drzne raziskovalce na njih težkem potu in z napetostjo pričakoval obvestil o njih usodi, bo sprejel vest o najdbi njih trupel z globokim ganotjem, tembolj ker je zdaj skoro izven dvoma, da so le po junaški borbi z ledom, mrazom in gladom podlegli neizprosnim elementom.

Jasnost v zadevo bodo prinesli Andréejevi zapiski, ki jih je dr. Horn že pregledal. Po teh zapiskih so se raziskovalci ponesrečili najbrž pol kilometra severno od Gillisovega otoka, ki so ga dosegli peš ter se tu vtaborili. Čoln so ponesrečenci vozili s seboj na saneh. Ko so potrošili oteta živila, so se preživljali z lovom in je dr. Horn blizu trupel našel kosti belega medveda, ki ga je bila trojica ustrelila. Razne okoliščine v taborišču dado slutiti, da so ponesrečenci živeli celo par mesecev v tem taborišču, dokler jim ni pošla hrana in dokler jih ni umoril strupeni polarni mraz, ki pa je njih trupla očuval pred razpadom in so do danes skoro nedotaknjena.

Pomemben medicinski izum

Berlinski zdravnik dr. Westmann je izumel svetiljko, s katero se lahko obseva notranjost človeškega telesa z ultravioletnimi žarki. Slika nam prikazuje obsevanje bolnega mesta v goltancu. Svetiljka ima obenem priprave, ki zdravniku omogočajo opazovanje bolnega mesta v notranjosti.

Turški sportnik toži prefekta

Da se Turčija z naglimi koraki približuje v kulturnem oziru zapadnim državam, je dokaz dogodek, ki se je te dni odigral pred carigrajskim sodiščem. Carigrajski sportnik Muhedin beg je nedavno pri nogometu padel in se ranil na kolenu. Rana ni bila nevarna, ali čez nekaj dni so se okoli rane pokazale prave pravcate garje. Sportnik je dal preiskati igrišče in izkazalo se je, da je vse igrišče okuženo z garjami. Nedavno so se namreč na travniku pasle garjeve krave in Muhedin beg je naperil odškodninsko tožbo zoper carigrajskega prefekta, češ da je ta dolžan skrbeti za to, da se po sportnem igrišču ne bodo pasle krave, zlasti ne, ako so okužene z garjami. K razpravi prefekta ni bilo, češ da zanj ne velja sodišče kakor za navadne turške smrtnike, marveč je treba sestaviti posebno sodišče. Sodniki pa so bili mnenja, da je tudi tako odlični funkcionar, kakršen je prefekt in guverner Carigrada, odgovoren sodišču ter ga pozvali, da se mora prihodnji teden zanesljivo javiti, sicer bo obsojen v odsotnosti. Pravovernim Turkom je nepojmljivo, da lahko nogometaš pozove pred sodišče celo ekscelenco!

Francoski pater proti »Erotikonu«

Češkoslovaški film »Erotikon«, v katerem nastopa v glavni vlogi naša rojakinja Ita Rina, predvajajo te dni nekateri pariški kinematografi. Lepaki, ki vabijo Parižane, da si ogledajo to delo češkoslovaške filmske industrije, so tako razjarili patra Bethleema, da jih je začel v sveti jezi trgati. Stražniki so gorečega patra pozvali na stražnico, kjer so ugotovili njegovo ime, nakar so ga izpustili. Omenjeni pater je znan borec proti javnemu pohujšanju in kakor izgleda, mu posla v Parizu ne bo zlepa zmanjkalo. Pater Bethleem se je moral že često zagovarjati zavoljo podobnih dejanj, ali njegovi nastopi so vselej vzbudili le zanimanje za predmet, ki je vzbudil njegovo ogorčenje. Mož je tudi s svojim najnovejšim izpadom napravil veliko reklamo za »Erotikon« in podjetniki si manejo roke, veseli te nenadne, učinkovite ter brezplačne reklame.

Samovoljna justica v Ameriki

V južnih državah ameriške unije vlada silno sovraštvo med belim in črnim plemenom. Vsako leto se dogodi več primerov, ko razburjena sodrga pograbi črnca, obdolženega kakega zločina, ter ga brez preiskave in sodbe obesi. Slika nam kaže prizor take podivjanosti, ki jo je zagrešila množica v državi Indiani nad dvema zamorcema.

Naval Američanov

V Newyorku je tako vroče, da polivajo mestni škropilni avtomobili ob 40 stopinjah Celzija tudi pešce na ulici in milijoni ljudi prenočujejo na morski obali. Zato pa vlada mraz v Londonu in Parizu, kjer imajo po izdatnem mrzlem dežju komaj 12 stopinj nad ničlo. Američani so se vsuli v Evropo, da bi se hladili. Splošno število turistov sicer ni višje od lanskega leta, kar tolmačijo s tem, da so v zvezi z majskim polomom na newyorški borzi izletniki letos odpotovali mesec dni pozneje. Zaraditega je prekosil naval tujcev v francoskih pristaniščih vsa pričakovanja. Samo tekom enega dneva je prišlo na pr. v Cherbourg nad 15.000 Američanov. Pripeljali so se skoro istočasno z velikanskimi ladjami: Majestic, Berengaria, Bremen, Cleveland in Columbus, prihodnjo noč pa sta dospela še dva orjaka: Hamburg in President Roosewelt. Pristanišče še nikoli ni bilo tako oživljeno, in so morale železnice podvojiti število dnevnih vlakov na pariški progi.

SPORT

Zadnji sportni dogodki

V Ljubljani smo končali juniorsko tekmovanje za pokal SK Ilirije. Juniorsko moštvo darovalca je premagalo svojega enakovrednega nasprotnika mariborske Železničarje s 3 : 2 (1 : 2) ter s tem definitivno dobilo pokal v last. Tolažilno darilo, nogometno žogo, je dobil SK Mars, ki je porazil SK Mladiko s 4 : 3 (1 : 1). Mladika je bila taktično in tehnično boljše moštvo ter je le enajstmetrovka prisodila zmago Marsu. — Dopoldne sta merili svoje moči Grafika in Olimp iz Celja. Zmagala je Grafika s 3 : 1, čeprav so Celjani pokazali lepšo igro in tudi njihova eventuelna zmaga ne bi bila nezaslužena. V predtekmi je tehnično mnogo boljša rezerva Svobode porazila rezervo Grafike s 6 : 2. — Maribor je imel v nedeljo tri tekme. Rezultati so bili: Rapid : Sportklub (Gradec) 5 : 4 (2 : 2), Rapid old bovs : Svoboda I 3 : 1 (1 : 1), Rapid rez. : Železničarii rez. 3 : 1 (3 : 1).

V Linzu je prvo moštvo Ilirije ponovilo svojo sobotno zmago. Premagalo je SV Urfahr s 3 : 2 (2 : 1).

Od ostalih tekem bi bilo omeniti naslednje: *Brod:* Hašk : Marsonija 3 : 1, *Zagreb:* Wacker (Dunaj) : Gradjanski 4 : 1, *Beograd:* Ferenczvaros : Jugoslavija 5 : 2, *Sarajevo:* Sašk : Gradjanski (Osijek) 3 : 2. *Praga:* Slavija : Sparta 2 : 2. *Dunaj:* Fall Rivers : Austria 3 : 1, Hakoah : Simmering 2 : 2, FAC : Sportklub 2 : 1. *Prvenstvo avstrijskih amaterjev:* GAK : Rasensportfreunde 3 : 3, Innsbrucker AC : Salzburger AC 6 : 1, Avstria (Celovec) : Lustenau 2 : 1, Kremser SC : Oberwarth 7 : 0 *Sobotišče:* Slovan (Dunaj) : Szabaria 0 : 0. *Curih:* Vienna : FC Zurich 2 : 1.

Hazenska družina zagrebške Concordije je porazila SK Sevnica.

JNS je odredil nogometne počitnice od 25. avgusta do 6. septembra. V tem času se ne smejo vršiti nobene nogometne tekme.

V Pittsburgu je Američan Jussup postavil v metu diska z 51.73 nov svetovni rekord. — V Hamiltonu je gdč. Cook iz Kanade izboljšala svoj lastni svetovni rekord na 100 m od 12 na 11.7. Cookova se bo udeležila tudi svetovnih ženskih iger v Pragi.

O kolesarstvu pri nas

Da, res lep je kolesarski sport. Če pa natančnejše zasledujemo razvoj kolesarstva v drugih državah, moramo na žalost ugotoviti, da kolesarstvo pri nas pada, ne pa napreduje. Vse druge panoge sporta, kakor nogomet, plavanje, waterpolo in še več drugih, se vidno dvigajo in lepo napredujejo v svojem razvoju; na njihovih prireditvah je vedno opažati precej občinstva, ki z velikim zanimanjem sledi poteku borb. Le kolesarstvo, ki je, skoraj bi se reklo, ena izmed najzanimivejših panog, se nahaja v počasnem umiranju, liki bolnik, ki ne more ne živeti in ne umreti. Če listamo n. pr. pred nekaj leti tedanji sportni list »Sport«, vidimo, da je takrat kolesarstvo veliko bolj napredovalo. Tu pa tam vidimo članke, v katerih na dolgo in široko opisujejo razni pisci svoja mnenja in razmotrivanja na tem sportnem polju. Sedaj pa, ko so ti stari borci kolesarskega sporta odložili iz enega ali drugega razloga pero, se ne vidi več o kolesarstvu nikake vesti, razen par vrstic objav te ali druge kolesarske prireditve, ki jih človek, če prav pazljivo ne čita lista, niti ne opazi. Sedaj izhajajoči »Sportni list« nosi namreč podnaslov, da je glasilo »Zimskosportnega saveza« in pa »Kolesarskega pododbora«. Ko pa vzamemo to sportno glasilo v roke, mora kolesarstvo ljubeči čitatelj na žalost ugotoviti, da je na prvi, drugi in tretji strani ter včasih še na četrti zastopano le plavanje, skakanje, waterpolo, nogomet in še kaj drugega. Kolesarstvo pa izgleda, kakor da je le po usmiljenju zastopano v listu po petih ali desetih v majhnem tisku objavljenih vrsticah, da ne bo kolesarjev tako bodlo v oči. Kakšno nasprotje s podnaslovom!

Le poglejmo razvoj kolesarskega sporta v inozemstvu na cestnih dirkah in na mestnih dirkališčih, kjer prisostvuje dirkam na tisoče in tisoče ljudi, in prepričati se moramo o veliki razliki razvoja te panoge sporta tam in pri nas. Pa ne da bi kdo rekel, da pri nas nimamo kolesarjev in za to pripravnih cest. Vse je; kolesarjev je toliko, da so marsikateremu pešcu, ki speši po svojem opravilu, še celo v nadlego; pa tudi cest je dovolj, čeprav ne prvovrstnih; le volje in zanimanja manjka za ta sport. Če n. pr. pokukamo ob priliki kake kolesarske cestne dirke na start ali na cilj, kaj vidimo: izmed dveh, po številu članstva dovolj močnih kolesarskih društev, katera imata v svojem območju še več malih podeželskih odsekov, se javi na start pet, osem, deset, v najboljšem primeru dvajset dirkačev; in to naj bo cestna dirka! Pa tudi zanimanja med ljudstvom za take vrste kolesarskih dirk ni opažati, in sicer iz povsem razumljivih razlogov, ne samo pri nas, ampak tudi drugod. To pa zato, ker se take dirke prirejajo navadno nekaj kilometrov izven mesta in so zategadelj občinstvu od roke. Na progi pa imajo priliko spoznati te vrste kolesarskih dirk le podeželski ljudje, ki se slučajno nahajajo ob cesti. Pa še ti ne preveč, kajti kolesarji le trenutno švigajo posamezno ali v skupinah mimo njih ter povzročajo pri marsikateri stari ženici, posebno pri prehodu skozi vas, strah in prezir, ker jih je ta ali oni dirkač prestrašil ali pa povozil kakega psa, kokoš ter še kaj drugega. Seveda so bili primeri, ko so dirkača, ki je bil povzročitelj takih pregreh, ljudje na povratku čakali ter mu zato dali primerno »nagrado«. — Zanimanje mestnega občinstva za to vrsto kolesarskih dirk torej se ne more dvigniti.

Da se pa temu odpomore, je potrebno, da se kolesarske dirke pri nas — posebno v Ljubljani — razdelijo na dva dela, in sicer na cestne in dirkališčne dirke. Dirkališčne dirke zato, da se mestnemu občinstvu nudi prilika, da čim globlje opazuje to panoga sporta. Ko bo to zanimanje občinstvo popolnoma prevzela, tedaj bo ono tudi za cestne dirke bolj dovzetno in ne bo stalo tako pasivno ob strani, kakor dosedaj. Da je to resnica, nam jasno priča zadnja kolesarska prireditev sportnega društva »Sava«, ki se je vršila dne 15. avgusta t. l. na sportnem igrišču »Ilirije«. Neglede na prav majhno reklamo, ki jo je to društvo delalo, je ljudstvo v precej velikem številu prihitelo na to prireditev ter s precejšnjim entuziazmom sledilo tej vrsti kolesarskih dirk. Dirkališče je namreč za take dirke zelo nepripravno, posebno na ovinkih, kjer bi moralo biti zaradi ravnotežja dirkačev precej dvignjeno na zunanji strani. Bati se je bilo zato, da se bo marsikateri kolesar pri padcu poškodoval, kar se pa, razen par malih prask, k sreči ni pripetilo. Pa tudi pri serijah dirk v večjih skupinah, katere so se v začetku zdele skoraj neizvedljive, so se zelo dobro obnesle. Dirkači so se odzvali k tej prireditvi v prav razveseljivem številu in ne v takem kot pri cestnih dirkah. Tudi doseženi časi so pokazali, da niso naši dirkači samo za domače prireditve, ampak da se lahko kosajo z drugorodnimi borci na tem sportnem polju. Marsikateri gledalec, ki je vneto prisostvoval tem dirkam ter občudoval naše kolesarje, nestrpno pričakuje, kdaj se mu nudi zopet prilika, ko bo še gledal proizvajanje te vrste kolesarskega sporta.

Želeti je torej, da bi se odločilne osebnosti, ki stoje danes na vodstvu kolesarstva, malo bolj poglobile v to vprašanje ter prenesle svoja tovrstna razmotrivanja izpod ure pri »Zvezdi«, ki bi — če bi znala govoriti — več znala povedati o kolesarstvu kot občinstvo, v aktivnost!

Star kolesar.

Službene objave Ljubljanskega plavalnega podsaveza. Danes, v torek 26. t. m., ob 17. obvezen trening za waterpoliste Trampuš, Sketelj, Tuma, Kolar, Turnšek, Otruba, Šramel, Jančigaj, Jamnik, Erbežnik, Bleiweis Marko, Žirovnik, Jesih, Grilc in Gabršek. Javiti se morajo g. dr. inž. Vinku Kramaršiču. Ob 16.30 najpozneje se morajo javiti tehn. referentu SSP Savu Sancinu plavači: Tuma Zoran, Ogrin, Dougan Ljuba, Otruba, Prekuh in Aplenc. — Vsak neopravičen izostanek bo po pravilih kaznovan. — Teh. referent.

SK Reka: Danes ob 17. redni trening vseh igračev. Treninga naj se udeležita sigurno I. moštvo in rezerva na prostoru SK Ilirije. Ker se bližajo jesenske prvenstvene tekme so treningi za I. moštvo obvezni.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV

Torek, 26. avgusta.

Ljubljana 12.30: Plošče. — 13: Napoved časa, borza, plošče. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18.30: G. Rakuša igra na harmoniko. Ga. Saks-Pristovškova poje samospeve. — 19.30: Zabavno čtivo (g. Lipah. — 20: Prenos iz Zagreba. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Prenos z Bleda.

Sreda, 27. avgusta.

Ljubljana 12.30: Plošče. — 13: Napoved časa, borza, plošče. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18.30: Koncert tamburaškega zbora »Krimašev«. — 19.30: Ura dobre knjige: Cankarjevi spisi. — 20: Opera na ploščah. — 22: Napoved časa in poročila.

Beograd 10.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-kvarteta. — 19.30: Koncert radio-orkestra. — 20.30: Židovski skladatelji. — 21.45: Radio-kvartet. — 22.45: Narodne melodije. — 23.15: Beethovnova III. simfonija na ploščah. — **Zagreb** 12.30: Koncert radio-orkestra. — 20.35: Verdijeva opera »Aida« na ploščah. — **Praga** 17: Koncert. — 19.35: Koncert godbe na pihala. — 20.30: Komorna glasba. — 21.10: Mešan program. — **Brno** 17: Koncert. — 19.35: Prenos vsega programa iz Prage. — **Varšava** 18: Orkestralen koncert. — 20.15: Koncert solistov. — 23: Godba za ples. — **Dunaj** 11: Dopoldanski koncert. — 15.15: Koncert orkestra. — 20.05: Mešan program. — 21.20: Mozartove violinske sonate. — 22: Lahka godba orkestra. — **Berlin** 20: Od kinoteke do zvočnega filma. — Godba za ples. — **Frankfurt** 21.30: Spominski koncert Wagnerjeve glasbe. — **Langenberg** 17.30: Večerni koncert. — 20: Razglednice s potovanja po Evropi. — Lahka glasba. — **Stuttgart** 19.30: Plošče. — 20.15: Koncert filharmoničnega orkestra. — 21: Prenos iz Frankfurta. — **Budimpešta** 9.15: Orkester. — 18: Popoldanski koncert. — 19.50: Koncert solistov. — 21.30: Zabaven program. — Ciganska godba. — **Rim** 17.30: Vokalen in instrumentalen koncert. — 21.02: Simfoničen koncert.

Dopisi

KRŠKO OB SAVI. Ker se po cerkvenem koledarju za ljubljansko škofijo obhaja angelska nedelja prva v septembru, bo **običajni romarski shod pri sv. Rozaliji šele 7. septembra.**

ŠOLSTVO

— **Na državni II. deški meščanski šoli v Ljubljani** se prično razredni in drugi izpiti 30. t. m. Vpisovanje bo v torek 2. in sredo 3. septembra, obakrat od 9. do 12. Natančnejša obvestila so razvidna na razglasu v šolski veži.

Na III. državni realni gimnaziji v Ljubljani (Bethovnova ulica 7) bo vpisovanje učencev v I. razred 11. septembra od 8. do 10. dopoldne v ravnateljevi pisarni, od 10. do 12. pa vpisovanje lanskih učencev v II. do VIII. razred v posameznih učilnicah. Vpisovanje tujih učencev bo za vse razrede isti dan od 3. do 4. popoldne v ravnateljevi pisarni. Popravni, razredni, dopolnilni, nižji in višji tečajni izpiti se prisrčno 1. septembra. Razpored bo objavljen dne 31. t. m. na deski v veži šolskega poslopja.

Na državnih osnovnih šolah v Ljubljani bo naknadno vpisovanje za novo šolsko leto v ponedeljek 1. in v torek 2. septembra, obakrat od 8. do 12. ure. Šolska maša in učiteljska konferenca bo dne 3. septembra, 4. septembra pa redni pouk, ako šolska oblast ne ukrene drugače. Vse ostalo je razvidno iz naznanil na šolskih deskah v vežah posameznih šol.

Vpisovanje v državno meščansko šolo v Zgornji Šiški se bo vršilo v nedeljo 31. tega meseca od 9. do 12. ure dopoldne v zdravniški sobi poleg glavnega vhoda. Učenci naj prineso s seboj običajne listine. Ako nimajo šolskega izkaza, pridejo lahko tudi brez njega, ker se bo ravnateljstvo samo naknadno prepričalo o njihovi sposobnosti. — Učencem, ki ne vstopijo v srednjo šolo, se priporoča, da se vpišejo v meščansko šolo že iz četrtega razreda osnovne šole, ker se na osnovi tozadevnih predpisov sprejemajo v I. razred meščanske šole brez izjeme vsi učenci, ki so dovršili četrti razred osnovne šole. Ti učenci pridobe eno leto, ker jim peti razred osnovne šole ne pridobi nikakih večjih pravic. — Pouk se prične dne 9. septembra s sv. mašo ob 8. zjutraj.

Na državni meščanski šoli na Rakeku bodo ponavljalni izpiti 1. septembra ob 8., vpisovanje v vse razrede bo 2. septembra od 9. do 12. Otvoritvena služba božja bo 6. septembra ob 8.

Državna deška meščanska šola v Celju. Ponavljalni izpiti bodo 29. t. m., završni 30. t. m. Pričetek vedno ob 8. Vpisovanje v vse razrede se bo vršlo 1., oziroma 2. septembra od 8. do 12. Nanovo se sprejemajo učenci, ki so uspešno dovršili 4. šolsko leto. S seboj naj prinesejo šolski izkaz ter krstni list. Ostale podrobnosti so nabite na uradni tabli.

Na državni dekliški meščanski šoli v Celju so ponavljalni izpiti za 4. razred 26. t. m., završni izpiti od 27. do 30. t. m. Izpiti za privatiste 29. in 30. t. m. Ponavljalni izpiti za ostale razrede so 29. in 30. Vpisovanje se bo vršilo 1. in 2. septembra. Vsakokratni pričetek ob 8 uri. Vsa druga obvestila na razglasni deski.

W. Mastermann:

Kdo jo je umoril?

Roman

1. poglavje

»In tudi kakega tujca niste videli, da bi se bil potikal okoli hiše?«

»Prav nikogar ne.«

Sinclair se je obrnil k Anthonyju. »Kakor slišim, gospod Anthony, ste nastopali z gopodično Lakeovo. Sicer sem vas pa sam videl v eni izmed sijajnih dram našega prijatelja.«

Kenyon se je lahno naklonil.

»Ali poznate koga, ki bi se bil posebno dosti družil z njo?« je nadaljeval detektiv. Ali imate koga na sumu?«

»Nikogar ne. Vem, da ni imela na vsem svetu niti enega sovražnika. Živela je samo svoji umetnosti, kakor je gospod Kenyon čisto pravilno omenil. Ne verjamem, da bi bila ljubezen igrala v njenem življenju kako vlogo.«

Sinclair se je globoko zamislil. Molk je postal tako težak, da ga je Kenyon naposled moral prekiniti.

»Moja žena vam lahko pove o Kitty več od vseh drugih ljudi. Ali naj stopim ponjo?«

Sinclair se je obrnil k Farrarju. »Morda bi bili vi tako ljubeznivi, da pokličete gospodinjo.«

Kenyon se je za trenutek presenečeno ozrl v Sinclairja.

»Rad,« je rekel Farrar in skočil po koncu. Obrnil se je k vratom, ki so vodila na lesene stopnice, kakršne pogosto vidimo v starih dvorcih na deželi. Kakor hitro so se vrata zaprla za njim, se je Sinclair obrnil h Kenyonu.

»Kako dolgo je stotnik Farrar pri vas v službi?« je naglo vprašal.

»Tri mesece bo. Bil je aktivni častnik in je imel sijajna priporočila. S svojo sposobnostjo mi je v veliko korist.«

»Odkod je prišel?«

»Kar vem, je služil v Indiji in je tam obolel za težko mrzlico.«

»Čudno. Ali ima mnogo znancev?«

»Ne morem reči. Enkrat samkrat ga je tu obiskal neki tovariš iz polka; prelesten človek z imenom Forester ali Fortescue ali nekaj takega. Bil je sila načitan mož in mnogo sveta je bil videl. Prigode, ki nam jih je pripovedoval iz svojega življenja, so bile bolj čudne od mojih dram in to že nekaj pomeni.«

»Kakšen pa je bil ta častnik na oko?«

»To je prav za prav težko reči. Tak kakor vsi častniki; kakih štirideset let mu je bilo.«

»Ali je tudi stanoval pri vas?«

»Tega se ne morem več spomniti. Farrar ga je nekajkrat pripeljal semkaj; mislim, da se je zvečer vselej z avtomobilom vrnil v London.«

Tisti trenutek so se odprla vrata, ki so vodila na stopnice, in Moira Kenyonova je stopila v sobo. Bilo ji je malo več kakor dvajset let in šele dve leti je bila pisateljeva žena. Njeni lasje so bili višnjevočrni, njeni oči temne vijolične barve. Nekaj žalostnega je bilo okoli nje, kakor neredko pri Irkah. Ko je zdaj stopila k mizi, je bil njen obraz bled kakor smrt in njene oči so se vročično svetile.

Sinclair je vstal. »Žal mi je, milostiva, da vas moram nadlegovati. Prosim, sedite.« V njegovem glasu je bilo nekaj pomirjajočega. »Prosim, povejte mi, kar veste o dogodkih današnjega popoldneva.«

Moira je sedla v naslanjač in spustila glavo med dlani.

»Bila sem v kuhinji s Saro, dekletom iz vasi, ki mi pomaga pri delu, ko sem zdajci začula svojega moža, kako je razbijal vrata. Takoj sem stekla pogledat, kaj se je zgodilo, in sem obenem z možem stopila v sosednjo sobo. Izprva sem mislila, da je prazna, šele nato sem zagledala Kitty, ki je ležala na tleh.«

»Ali ste videli tudi gospoda Farrarja?«

»Tisti trenutek, ko sva midva stopila v sobo, je prišel skozi steklena vrata.«

»O tem, kdo je bil tujec, mi ne morete ničesar povedati?«

»Niti sanja se mi ne! Kitty ni z menoj nikoli govorila o kakem znancu izven našega navadnega kroga.«

»Ali je večkrat sama odhajala z doma?«

»Samo dvakrat je bila s šoferjem Hunterjem v atomobilu na izletu. Kot meščanka je silno ljubila naravo.«

»Ali ste bili z rajnko prijateljica?«

»Bili sva kakor sestri in sva zaupali druga drugi vse.«

»Hvala, milostiva,« je rekel Sinclair. »Ne bom vas delj zadrževal. Videti vam je, da ste še potrebni počitka.«

Moira je brez besede vstala in se počasi vrnila v svojo sobo.

»Dosti več danes menda ne bomo zvedeli,« je rekel Sinclair. »Doktor, danes vas ne potrebujemo več. Vi morate biti jutri zjutraj tukaj, Jones,« se je obrnil k redarju. »Sanitetni avtomobil čaka zunaj. Truplo je treba prepeljati v mrtvašnico.«

Narednik Curtis je vstal. »Ne,« je rekel Sinclair, »vam ni treba hoditi, pri avtomobilu sta itak dva moža.«

Nato se je obrnil k ostalim. »V svoje obžalovanje vas moram prositi, gospoda, da prenočite tukaj.«

»Ali naj tudi jaz ostanem?« se je začudil Anthony.

»Če smem prositi!«

»Samo dve spalnici imamo: najino in pa to, ki jo je uporabljala uboga Kitty,« je povedal Kenyon. »Razen teh sta na razpolago še ta soba in pisalna soba. A tam pač ne bo hotel nihče prenočevati,« je dodal in se zdrznil.

»Narobe,« je mirno dejal Sinclair, »jaz mislim tam prenočiti. Vse tri gospode pa prosim, da ostanete v tem prostoru in se ne ganete iz hiše.«

Kenyon je presenečen pogledal Sinclairja: »Tedaj naj res ostanemo vsi trije tu?«

»Vidite,« je s priprtimi očmi odvrnil detektiv, »možnost je — čeprav zelo daljna — da se morilec vrne. Morda je pustil v naglici kako sled, ki bi jo rad zabrisal. Skozi to sobo ne more priti, če ste vi tu. A jaz sem oborožen. Na vrt ne sme nihče stopiti.«

Sinclair je mignil Curtisu, naj ga spremi; odšla sta v sobo umora in zaklenila vrata za seboj. Na one tri je legla čudna potrtost.

Iz spoštovanja ni bil Curtis v Sinclairjevi navzočnosti med vsem pogovorom niti enkrat odprl ust. Vedel je, da se lahko od velikega detektiva mnogo nauči, in se zanašal, da mu bo ta prepustil nadaljnjo preiskavo. To, da je bil Sinclair tukaj, je bilo itak samo naključje.

Sinclair je z zamolklim glasom izpregovoril: »Vem, Curtis, da se nimam pravice vtikati v ta slučaj, a ker me zanima, bi rad nocoj prenočil v tej hiši. Vrnite se jutri za rana s tolikim številom naših ljudi, kolikor jih morete v naglici zbrati. Ko se zločin razve, bomo imeli seveda vse polno radovednih zijal in razen tega še poročevalce na vratu.«

»Prav, gospod nadzornik. Sicer pa, med nama vas vprašam ali že vidite kako sled v tej stvari? Jaz za svojo osebo sem še čisto v temi.«

Iz uradnih in drugih službenih objav

Dražbe nepremičnin: Pri okrajnem sodišču v Slovenski Bistrici 16. oktobra ob 10. zemlj. knj. Statenberg, vl. št. 190 (hiša in zemljiške parcele). Cenilna vrednost 12.648 Din, najmanjši ponudek 8432 Din. — **Pri okrajnem sodišču v Celju** 19. septembra ob 9. zemlj. knj. Doberna, vl. št. 49 (hiša z gospodarskimi poslopji 50.000 Din, zemljišča 95.011.60 Din, pritikline 2845 Din. Cenilna vrednost 147.856.60 Din, najmanjši ponudek 98.570 Din, vadij 14.785 Din 66 p. — **Pri okrajnem sodišču v Celju** 22. septembra ob 9. zemlj. knj. Celje-mesto, vl. št. 557 (hiša in vrt). Skupna cenilna vrednost 51.120 Din, najmanjši ponudek 25.560 Din.

Vpisi v trgovski register: Vpisala se je družba **»Jelovina«** lesna trgovska in industrijska družba z o. z. v Mirni. Obratni predmet: eksploatacija gozdnega kompleksa Jelov breg-Vršice v sodnem okraju Kočevje. Osnovna glavnica 100.000 Din. Poslovodje: Bulc Franc, posestnik in trgovec na Mirni, Peček Franc, družabnik družbe Strojno mizarstvo na Mirni.

Spremembe v zadružnem registru: Bohinjska sirarska zadruga v Boh. Bistrici. Izbrišeta se člana načelstva: Ogrin Franc in Rozman Ivan, vpišeta pa Sodja Janko in Kavalar Anton. — **Agrarna zajednica za Dravsko in Savsko banovino v Črenšovcih.** Po sklepu občn. zbora so se spremenila zadružna pravila v §§ 3, 15, 18, 23 in 56. — **Produktivna zadruga čevljarskih mojstrov za Slovenijo v Ljubljani.** Izbriše se član načelstva Štular Franc in vpiše Sterle Franjo. — **Agrarna zajednica v Cvetkovcih.** Zadružna pravila so se spremenila v §§ 2, 3, 17, 21 in 22. Opravilni delež znaša 10 Din in se mora plačati pri vpisu. — **Hranilnica in posojilnica v Bogojini,** r. z. z n. z. Izbrišejo se člani načelstva Časar Jožef, Elijaš Jožef, Vogrin Janez in Časar Josip, vpišejo pa Vogrin Štefan (predsednik), Breznik Janko podpredsednik), Kutassy Evgen, Smej Jožef in Bojnec Matjaž. — **Kmetijsko društvo v Podkorenu.** Izbrišeta se člana načelstva Gregori Janez in Hrovat Martin, vpišeta pa Pečar Janez in Meterlj Janez. — **Mlekarska in sirarska zadruga v Dol. Logatcu.** Izbrišejo se člani načelstva Verbič Jakob, Fortuna Matija, Albert Franc in Kunc Janez, vpišejo pa De Gleria Anton ml., Mihevc Ivan st., Dolenc Jernej st. in Leskovec Valentin. — **Nabavljalna zadruga državnih nameščencev v Kranju.** Zadruga temelji odslej na pravilih, sprejetih na občnem zboru dne 17.marca 1929. Besedilo zadruge odslej: Zadruga državnih službenika za nabavku namirnica u Kranju. — **Posojilnica v Cerknici** r. z. z n. z. Izbriše se član načelstva Kravanja Milan, vpiše pa Gnezda Franc. — **Posojilnica v Križevcih** r. z. z n. z. Izbriše se član načelstva Franc Osterc, vpiše pa novoizvoljeni Anton Slavič, posestnik v Bečučovcih. — **Zadruga za izvoz jajc v Št. Jurju ob j. ž.** Izstopili so iz načelstva Davila Slavko, Fleck Peter in Lovrek Mijo, vstopili pa Regvat Ivan, Löschnigg Ivo in Gregurič Izidor. — **Kmetijsko društvo za dekanijo Novo mesto in okolico.** Vpiše se na občnem zboru z dne 7. julija t. l. sklenjena likvidacija. Likvidatorja sta Inž Absec Matko in Munda Josip. — **Živinorejska zadruga v Velikih Laščah** r. z. z o. p. § 1. Tvrdka zadruge se glasi: Živinorejska selekcijska zadruga v Velikih Laščah, r. z. z o. poroštvom. Zadruga ima svoj sedež v Vel. Laščah.

Izbris firme: Konjerejska zadruga za okraj Sv. Lenart v Slov. Goricah. Izbrisala se je radi končane likvidacije.

Odprava konkurza: Konkurz Zipser Nika, tvrdka v Žalečah (Bled) opr. št. S 12/25 se odpravi, ker je bila razdeljena vsa masa po § 139 k. r. — **Poravnalno postopanje** Gnuišek Alojzija, trgovca v Mariboru, Glavni trg 6, je končano.

TONE POLJŠAK
Ljubljana, Aleksandr. c. 5.
Projektiranje in izvršitev električnih naprav in instalacij. Popravila električnih strojev in aparatov. 134

SOKOL

Javni nastop Sokola v Mengšu

Prihodnjo nedeljo, 31. t. m. bo imelo naše društvo svoj javni nastop kot zaključna točka kamniškega sokolskega okrožja. Vsa bratska društva in Sokolu naklonjeno občinstvo vabimo, da se nastopa v čim večjem številu udeleže. Opozarjamo vse brate in sestre, da vas bomo pričakovali z vozovi na postaji Jarše-Mengeš ob prihodu vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 13.5. Takoj po prihodu prvega vlaka bo povorka v krojih. Ljubljančanom bosta na razpolago tudi dva avtobusa, ki odhajata iz Ljubljane izpred Figovca ob 12. in pol 14. uri. Zamudniki se bodo lahko poslužili drugega vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 14.10 uri, pa bodo razen povorke deležni še vsega. Po javni telovadbi bo velika vrtna veselica s plesom in bogatim srečolovom, katerega čisti dohodek je namenjen za prezidavo sokolske stavbe, ki jo je treba temeljito preurediti.

Bratskim društvom iz Ljubljane in Ježice se bo na željo preskrbel poseben avtobus, če se prijavi zadostno število udeležencev vsaj do 28. t. m. tukajšnjemu društvu, ki bo ukrenilo vse potrebno. Povratek v Ljubljano bo ali z vlakom ob 18.34 in 20.16 uri ali z avtobusi.

AKO ŽELITE
poceni in dobro blago, oglejte si zalogo in izbiro raznovrstnih barv, firnežev, lakov, zidarskih plesk. čopičev, oljnatih suhih barv in ostale v to svrho spadajoče predmete edino pri 11626
DRAGO FRANZ
Ljubljana, Stari trg 24. Točna postrežba.

Pozor!
Gradbeni mojstri- interesenti.
Okrog 50 % ceneje
Okrog 60 m³ gradbenega lesa
50 m³ desk 18 mm
20 m³ desk 25 mm
40 m³ desk 40 mm
Informacije se dobijo do 1. septembra t. l. pri gosp.. **A. Fornbacher-u v Kočevju** 11616

Iščemo [redacted] hitro pomoč!
proti golazni. Najsigurneje pokončava vsako golazen »PIRETRIN«. Enostavna uporaba. Ni strup. Dobiva se povsod.
„PIRETRIN" d. d.
ZAGREB, Branimirova 43. 291/I

Radio naročniki
Sedaj je čas za popravila, pregled in moderniziranje Vaših radio aparatov. Obrnite se tozadevno na špec. radio trgovino
RADIOVAL — Ljubljana, Dalmatinova ulica štev. 13. 10618
Zamenjava starih aparatov za najmodernejše.

Technikum Konstanz am Bodensee
Tehnika v Konstanci, inženjerska šola za strojegradbo in elektrotehniko. Prospekti gratis. Gradnja letal in avtomobilov. 27

Poceni in vendar najboljša je
Severjeva otomana
z 32 peresi v sedežu in 4 v zglavju.
Velikost 185 × 78

Najboljši materijal.
Cena 570 do 850, po izbiri preobleke. Zahtevajte vzorce! 68
SEVER RUDOLF, Marijin trg št. 2.

Važno za tesarje
Iščemo izvrstnega tesarskega mojstra,
ki je vešč ravnanja z mizarskimi stroji na električen pogon, in
poslovodjo
za izdelovanje, sposobnega za načrte, povečini za stavbe. Treba je navesti plačo na dan, teden ali na mesec brez hrane. Nastop takoj.
Priporočene oferte poslati na naslov: **Pasko Radica, Dubrovnik 2.** 11626

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE
V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA ULICA 6
naznanja
OTVORITEV
preurejenih poslovnih prostorov
ter se priporoča za obisk
Telefon št. 33-97 11593 **Račun poštne hran 10.761**

POZOR! AUTOMOBILISTI! POZOR!
ŠPECIJALNA DELAVNICA ZA TAPECIRANJE IN »DUCO« LIČANJE AVTOMOBILOV
Martin Mali, Domžale
Točna izvršba! 285 **Cene zmerne!**

Naznanjam
slavnemu občinstvu, da sem
otvoril krojaško obrt
Izgotavljal bom po najnovejši modi. Se najvljudneje priporočam
Srečko Cerar, Ljubljana VII. — Celovška c. 67

Kupim večjo množino
bukovih hlodov, testonov in mlincev
(tavolet)
in par vagonov podmere (jelka, smreka) 25 mm, 4 m. — Ponudbe za bukovino fob. Sušak, za jelovino frco. Postojna na: **M. Rovan, Ljubljana — Moste, Klunova 14.** 11629

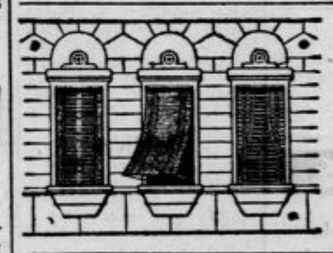
ŽALUZIJE,
lesene tekstilne rolete (drvonitke), rolete iz gradlna, samonavijalce in lesene rolete »Esslinger« v vsakih konstrukcijah izdeluje solidno in najceneje tvrdka 59
PETER KOBAL
Kranj — Slovenija
Brzojavke: Kobal. Tel. interurb. 32.

Že zarana nosi dama
FAKOHGOLD

Bemberg
NOGAVICE, ker so kljub višji ceni zaradi trpežnosti še vedno cenejše od vseh drugih.
11617

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpriprostejšega do najfinejšega modela. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji, pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovška cesta št. 4. t

Najboljša kolektivna reklama
MEDNARODNI VELESEJEM in RAZSTAVA
v NOVEMSADU
Prireja vsako jesen in pomlad. A. d. za razstavo in sejem vzorcev.
Prva jesenska razstava od 27. septembra do 6. oktobra 1930.
DEMONSTRATIVNA RAZLOŽBA jugoslovenske trgovine, obrti in poljedelstva z udeležbo mnogoštevilnih inozemskih tvrdk.
Najboljša prilika za sklepanje novih trgovskih zvez. 50% popusta pri vožnjah. Najširše olajšave v vizumih.
Pobližnja pojasnila in legitimacije daje **Sajamski ured Novisad** ali častna zastopništva in potniški biroji v državi in inozemstvu. 11611

Nabavka bolničke spreme.
Glavno Sanitetsko Slagalište u Zemunu izvršiće putem I. ofertalne licitacije nabavku niže označenog materijala po rešenju Gosp. Ministra Vojske i Mornarice L. ap. Br. 5027 od 14. V. 1930. god. i to:
Na dan 25. septembra 1930. god.
150 kom. Kanti blehanih za ugalj
100 kom. Umivaonika gvozdenih
200 kom. Kofa od fercinkovanog bleha i
200 kom. Šafolja od fercinkovanog bleha.
Licitacija će se održati označenog dana u 11. časova pre podne u kancelariji Slagališta.
Kaucija za naše državljane 5%, za strance 10%, koja se polaže i na dan licitacije do 10 časova na kasi Slagališta.
Ponude se primaju do 11 časova istog dana.
Uslovi se mogu dobiti svakog dana (sem nedelje i praznika) od 7 do 13 časova uz taksu i propisno taksiranu molbu.
Bliže odredbe za ovu nabavku predviđene su uslovima.
Iz kancelarije **Glavnog Sanitetskog Slagališta K. Br.** 5244 od 16. VIII. 1930. godine u Zemunu.
A. A. 11551

MARIJA ŽIVIČ roj. PERLES naznanja v svojem imenu, v imenu svojih otrok IVOTA in RENATE in ostalih sorodnikov pretužno vest, da je njen iskreno ljubljeni soprog oziroma oče, gospod

Ivo Živič

podpolkovnik v pokoju

po kratki in mučni bolezni dne 23. t. m. na Dunaju preminul.

Zemeljski ostanki nepozabnega pokojnika so se položili istotam k večnemu počitku.

Ljubljana, dne 26. avgusta 1930. 11631

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče *da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora!* **2 Din**

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Poš. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

in druge informacije, tičoče se oglasov, se dobijo tudi v podružnici »JUTRA« v

Trbovljah

v hiši g. dr. Baumgartnerja.
Male oglase in inserate naročajte v naši podružnici.

Službo dob.

Več tesarjev
sprejmem v Jeranovi ulici št. 19. 34300

Učenko
za šivanje gornjih delov sprejmem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 34262

Spretnega strugarja
za fina dela sprejmemo. — Ponudbe pod »Dalmatien« na oglasni oddelek »Jutra« 34199

2 čevlj. pomočnika
za šivano in zbito delo, s hrano in stanovanjem v hiši sprejme v stalno delo Andrej Vidic, Naklo št. 53 — Slovenija. 34172

Prvovrstna moč
zmožna knjigovodstva in korespondence v slov., nemškem in italijanskem jeziku, dobi stalno službo pri lesni trgovini na deželi. — Ženske imajo prednost. Ponudbe z navedbo službovanja, plače in nastopa službe je poslati pod značko »Vestna« na oglas. oddelek »Jutra«. 34166

Mladeniča
prostega vojaščine, krepkega in treznega sprejmem kot lovca, ki bi moral opravljati tudi vrtnarska in razna domača dela. — Plača po dogovoru. Ponudbe na naslov: Dr. Roš, Laško. 34025

Korespondenta
za nemščino in laščino — agilnega in dobro izvežbanega sprejme večje podjetje. Event. lahko prevzame tudi zastopstvo za prodajo voznih nepremočljivih plaščev in plaščev iz gumija, raznih vreč itd. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Dober zaslužek«. 34000

Rezbarja-graverja
potrebujem takoj. Oferte z navedbo zahtev in uzorci dela na naslov: Ludvik Kan, pečatorezac, Beograd Knježev Spomenik 3. 33923

Prodajalko
ki bi bila obenem kontoristinja, vešča slovenščine in nemščine, sprejmem v Ljubljani. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Galanterija«. 33822

Trgovsko moč
samostojno in vestno sprejmem takoj v železnino. — Več ustmeno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 33601

Prikrojevalko moškega perila
samo res prvovrstno moč proti dobri plači sprejmem takoj. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 33263

Učenke
za mehanično umetno vezenje in predtisk sprejme Matek & Mikeš, Ljubljana Dalmatinova 13. 32674

Učenca
s potrebno šolsko izobrazbo sprejmem v špecerijsko trgovino v Ljubljani. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 34366

Učenca ali učenko
s predpisano šol. izobrazbo sprejme Fr. Kham, Miklošičeva 8. 34350

Stavbnega ključavničarja
sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 34362

Več dobrih kolar. in mizar. pomočnikov
za izdelovanje avtokaroserij sprejme I. Peterca, Koseze, Ljubljana VII. 34354

Praktikantinjo
za praktičen pouk v prikrojevanju moškega perila sprejme takoj industrija perila na debelo Jos. Rojina v Ljubljani. 34340

Natakarico
pošteno in prijazno, ki zna tudi kuhati, sprejmem takoj. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34404

Modni salon
(damsko krojaštvo) sprejme učenke s primerno šolsko izobrazbo. Istotam se sprejme gospodične z dežele v pouk za nekaj mesecev. Ponudbe na naslov: Rozman Pavlina, Ljubljana, Stiška ulica ev. 1. 34401

Trgovski pomočnik
dobro izvežban v manufakturi in specerijo, dobi takoj mesto v industrijskem kraju. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zanesljiva moč 35«. 34335

Vajenca
za steklarsko obrt na Gorenjskem iščem. Ponudbe na podružnico »Jutra« na Jesenicah pod »Steklar«. 34334

Kolar. vajenca
z dobro šolsko naobrazbo in poštenih staršev, z vso oskrbo v hiši sprejmem takoj. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 34331

Boljšo šiviljo
ki šiva moderne obleke in perilo, sprejmem na dom. Vprašati v Beethovnovi ul. štev. 15-II. Greif — med 8. in 10. uro zjutraj. 34377

Advokat
iz Zagreba, išče mlado in simpatično Slovenko za gospodinjo, da mu vodi gospodinjstvo. Plača po dogovoru. Resne ponudbe s sliko, ki se v vsakem slučaju vrne na: Publicitas, d. d., Zagreb, Ilica 9, pod značko »Trajna sreča«. 34330

Kontoristinjo
zmožno perfektno slov. in nemškega jezika — event. tudi srbohrv. ter strojepisja, sprejme takoj tovarna v Celju. Cenjene ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Kontoristinja 60«. 34432

Varuhinjo
v starosti 40 let, ki ima letna spričevala, sprejmem k otrokom. — Vprašati v Dalmatinovi ulici štev. 15. 34417

Knjige

Šolske knjige
za I. razred srednje tehnične šole (strojni oddelek) naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 34336

Knjigo
»Lječnica u kući« za 400 Din proda Josip Kramberger na Veljki, p. Marija Snežna. 34322

Pouk

Šoferska šola Gojko Pipenbacher
Ljubljana, Gosposvetska 12 Specialni učni avtomobil 32168

G. Th. Rotman:

Sambo in Joko

Vesela levja zgodba.

18.

Tako se prične obupno ruvanje. Lev zleče v svojo stran, ravnatelj pa v svojo. Tedajci pa — resk! — odletita oba hlačna gumba in zaroženjata ob strop, trdo usuje pa tlesne Samba po nosu. Ravnatelj, tako nepričakovano osvobojen, pade naprej in treši z glavo v prelepo zrcalo, da se razleti na kose.

I. oblastv. koncesionirana **šoferska šola Čamernik, Ljubljana**
Dunajska cesta štev. 30 (Jugoavto) telefon 2236 Pouk in praktične vožnje 251

Angleščino
poučujem po lahkoumljivi metodi. Ura 20 Din. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 33628

Trgovski potniki

Vinskega potnika
sprejme proti proviziji velevinogradnik. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Velevinogradnik«. 34095

Potnike
zanesljive in poštene zastopnike in agente sprejme proti dobri proviziji tvornica pijač. Ponudbe pod značko »Zanesljiv 28« na oglasni oddelek »Jutra«. 34364

Zaslužek

Zastopnike (ce)
za vsa večja mesta sprejme Narodna štedionica i založni zavod d. d., filijala: Beograd, Kratja Milana ulica 13-I. Siguren najmanjši mesečni zaslužek 4500 Din. Zaželjen kapital 1200 Din. 33168

Kdo ve
za dobre ideje, iznajdbe ali druge prilike, s katerimi se da zaslužiti. Ponudbe pod šifro »Praktično originalno« na oglas. oddelek »Jutra« 34363

Službe išč.

Starejša vdova
izurjena v kuhanju in šivanju, išče službo. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Ekonomična«. 34312

Privatni uradnik
z maturo na realki, pošten in zanesljiv, z večletno pisarniško prakso, posebno vešč v lesni trgovini, prosi kakršnokoli nameščenje. Poleg slovenščine obvlada tudi nemški in italijanski jezik. Cenjene ponudbe na podruž. Jutra v Novem mestu pod šifro »Prožnja«. 33864

Starejša oseba
zmožna slov. in nemškega jezika, bivša blagajničarka, dobra računarica, išče službo. Gre tudi za gospodinjo ali k otrokom. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Starejša oseba«. 34346

Tehnični in strojni risar
z večletno prakso, išče službo. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Ž«. 34374

Natakarica
vešča nemščine in zmožna kavcije, želi službo, event. tudi samo za čas velesejma. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Plačilna«. 34347

Deklica
pridna in poštena, se želi izučiti v trgovini. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Trgovina«. 34399

Absolvent
tehn. srednje šole (strojni odsek), vešč slov., srbohrvaščine in nemščine, želi primerno službo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Vesten«. 34402

Prodajalka
izvežbana v trgovini mešanega blaga, vajena tudi gostilniške obrti, išče službo. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Trbovljah pod šifro »Prodajalka«. 34444

Kmetski sin
pošten in priden, dobrih staršev, samouk kovaških in kolarskih del, želi nameščenje kjerkoli. Cenjene ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod šifro »Nastop takoj«. 34430

Frizerka
zmožna friziranja, trajne in vodne ondulacije, dobro izurjena, išče službo. Ponudbe pod »Damska frizerka« na podruž. »Jutra« v Mariboru. 34429

Šofer
neoporečen, pošten, trezen in zanesljiv, išče službo za takoj. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 34420

Akademik
(tehnik) išče kakršnokoli pisarniško ali gradbeno službo — najraje v Ljubljani ali blizu nje. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zanesljiv in točen«. 34424

Pekovski pomočnik
vojaščine prost, trezen in pošten, želi premeniti mesto kot skupni delavec — v mesto ali na deželo. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 34435

Absolvent
strojne delovodske šole — išče mesto risarja - vodje (ključavničarski pomočnik) Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Pridnost«. 34423

Prodam

Puhasto perje
kg po 38 Din razpošiljam po povzetju, najmanj 5 kg. Sotom čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti pub kg po 250 Din. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82, kemična čistilnica oerla. 262

Železnato vino
lekarnarja dr G Piccolija v Ljubljani krepča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. 161

Gonilna jermena
prima in vse mlin. tehnične potrebščine vedno v zalogi pri tvrdki Čadež & Brcar, Ljubljana, Kolodvorska ulica. 62

Stavbeniki arhitekti!
Amerikanski beli cement, prima cevi za stranišča — češko blago, se dobi pri tvornici cementnih izdelkov I. Cihlař, Ljubljana. 34267

Pletene mize, stole
nove (5 miz in 12 stolov) ter 3 vrtne solnčnike po ugodni ceni proda slaščičarna Novotny, Gosposvetska cesta 2. 34167

Gostilniški inventar
stoli in mize naprodaj na Dunajski cesti štev. 71 — nasproti artiljerijske vojašnice. 34158

Pozor čevljarji-začetniki!
Zaradi smrti lastnika se proda kompletno čevljarsko orodje z različnimi potrebščinami dne 1. 9. v Kranju pri gospodu Hinko Cigliču. Informacije pri njem ali pri Anton Kosenina, Šmartno ob Paki. 34147

Sadni mlin
prešo, pripravno za žganjekuho, in nekaj sodov po ceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34108

Lepa kočija
uporabna za eno ali dvojno vprego, v najboljšem stanju, z gumijastimi kolesi in še posebej z navadnimi kolesi zelo ugodno naprodaj. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 33905

Vinskih sodov
večjo množino rabljenih, dobro ohranjenih, hrastovih, transportnih, od 400 do 900 litrov vsebine zelo ugodno prodam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vinski transportni sodi«. 33904

4 mizne štedilnike
(Tischsparherd) ugodno proda Uranič, ključavničar v Kolodvorski ulici. 33819

Čiščenje kovin nepotrebno
če impregnirate medenino, železo, nikel, baker itd. s »Pantarol« preparatom zoper rjo. Kovine enkrat impregnirane ne oksidirajo in ohranijo sijaj na leta brez čiščenja. — Samoprodaja in zaloga za Jugoslavijo: Drago Žnidarič, Celje. Sprejmem tudi krajevne zastopnike. 32527

2 železni postelji
poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 34250

Pozor!
Prodajam vagonske pošiljatve suhih bukovih drv, franko Ljubljana po 10.000 kg za 2700 Din, franko Maribor in Zagreb 10.000 kg po 2800 Din. Plačljivo po povzetju, dobava takojšnja. Franc Kmet, Trbovlje 2/56. 34408

Volnene robce
dobite v vseh barvah in vsaki količini. — Knapec Lojzija, Subotica, Majšanski put 53. 34412

Motorna vozila

Ford Tudor
limuzina, nove tipe, v zelo dobrem stanju ugodno proda K. Čamernik, Ljubljana — Dunajska cesta. 34253

Motorno kolo
D. K. V., 6 Ks, malo voženo poceni proda Sebenik v Sp. Šiški, Knezova ul. 34365

Motorna kolesa
različnih znamk in velikosti, po zelo ugodnih cenah ima stalno v zalogi generalno zastopstvo »James« v Ljubljani, Vegova ulica 8. 33523

Tovorni avto
znamke Graf & Stift, tritonski, s francoskim generatorjem »Gazožen«, nove gume, proda Ant. Tevž, Šolčava. 34380

Motor s prikolico
»Ariel«, popolnoma nov, dobro ohranjen, radi nabave avtomobila ugodno prodam. Ogledati pri Jugo-Auto, Ljubljana, Dunajska cesta. 34403

Kupim

Brzojavne droge
(borove) kupuje stalno v najmanjši količini po 1000 kosov Roghella, Fiume. 33683

Kapital

Rentabilno
Išče se kapitalist z 400.000 Din za brezkonkurenčno rentabilno podjetje. 50% letni netto dobiček. Ponudbe pod »Sigurno 2« na oglasni oddelek »Jutra«. 34006

Kot družabnik
s 50.000 Din želim pristopiti k dobičkanosnemu podjetju s sigurno garancijo, ali posodim istemu, za primerno stalno službo v Ljubljani. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Takojšen nastop«. 34392

200.000 Din posojila
iščem za dobo petih let. Sigurna garancija in visoke obresti. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Sigurno naložen«. 34398

80—100.000 Din
posojila iščem proti dobrim obrestim in sigurni garanciji za dobo po dogovoru. Dam tudi brezplačno stanovanje in hrano. Takojšnje ponudbe pod značko »Priložnost« na oglas. oddelek »Jutra«. 34397

Kateri gospod
bi posodil mladi obrtnici 3000 Din? Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Sama«. 34406

Uradnika (co)
s kapitalom 150—180.000 Din sprejme dobičkanosno podjetje. Poleg plače in primernega obrest. glavnice tudi delež na dobičku. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Uradnik s soudeležbo«. 34413

Vrednote

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ul. 3. 88

Oblačila

Damski jesen. plašč
popolnoma nov, za srednjeveliko postavo, po zelo nizki ceni naprodaj. Na ogled samo v dopoldanskih urah v Prisojni ulici št. 3, parter levo. 34353

Posestva

Načrte in proračune
za zgradbe izvršuje tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg št. 25-I. Zahtevajte poset inženjerja-arhitekta. 159

Malo posestvo
Zg. Šiška, naprodaj. Vselitev lahko takoj. Poizve se pri »Embal«, Celovška cesta 14. 34148

Dve hiši
enonadstropni (lokal za trgovino ali obrt), z vrtom in gozdičem, v lepem gorenjskem kraju (avtozveza) posamezno ali skupaj naprodaj. Cena vsaki 65.000 Din. Posredovalci izključeni. Ponudbe pod značko »Ugodno« na oglasni oddelek »Jutra«. 34007

Hiše in zemljišča
ugodno kupuje in prodaja posredovalnica Lesjak, Teharje pri Celju 14. Velika izbira. 34438

Lepo posestvo z veletrgovino
v neposredni bližini Ljubljane, obstoječe iz enonadstr. stanovanjske hiše (vile) z velikim gospodarskim poslopjem, skladišči, garažami itd. ter veliko kletjo, z dobro vpeljano vinsko in špirituozno veletrgovino, iz proste roke naprodaj za 500.000 Din. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Posestvo z veletrgovino«. 33902

Posestvo na Polzeli
je pod ugodnimi pogoji naprodaj. Isto obstoji iz stanovanjske hiše, večje delavnice, pripravne za vsako obrt, osobito mizarstvo, prilično 3 oralov njiv in 1½ orala gozda — vse v neposredni bližini kolodvora. Pojasnila daje Mestna hranilnica v Mariboru. 34332

Hišo ali vilo
novozidano, na periferiji Ljubljane kupim. Pismene ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »170«. 34372

Hišico
v bližini Ljubljane ali v Št. Vidu kupi Poljanšek, Lesce. 34343

2 majhni hiši
trgovski in 3 parcele ob Dunajski cesti prodam pod zelo ugodnimi pogoji. Pojasnila daje Marija Lančar, Sv. Petra cesta 27. 34396

Lokali

Vinotoč
na zelo prometnem kraju oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Prometni kraj«. 34382

Pekarno
dobro idočo, na prometni ulici Zagreba, z inventarjem in stanovanjem radi bolezni in družinskih razmer zelo ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34428

V najem

Vinsko veletrgovino
dobro vpeljano, z vsem inventarjem, posodo, stanovanjem, pisarno itd. pod najugodnejšimi pogoji oddam v najem ali event. tudi prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Vinska in špirituozna veletrgovina«. 33903

Opremljeno mesnico in delavnico
z zraven spadajočim stanovanjem — na prometni točki Ljubljane oddam za več let v najem. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Mesnica«. 34380

Autotaksi koncesijo
za Ljubljano oddam takoj Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34333

Dijaška stanovanja

Dijakinjo ali dijaka
sprejmem na stanovanje z vso oskrbo na Tržaški c. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 34307

Dijake oz. dijakinje
sprejmem v lepo opremljeno sobo. Langusova ulica 5/I. 34076

Mlajšega dijaka
iz boljše hiše sprejme v popolno oskrbo in vestno nadzorstvo v vili blizu gimnazije v Celju učitelj. Naslov v podružnici »Jutra« Celje. 34043

Dijaka
srednješolca sprejmem na stanovanje, z dobro domačo hrano in v vestno strogo nadzorstvo, v sredini mesta. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 33873

Akademik in prvošolec
iščeta s septembrom sobo z vso oskrbo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Brata«. 34386

Dijaka
nižješolca — ali dijakinjo sprejmem v vso oskrbo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34360

Dijaška stanovanja
preskrbujem. Javiti se je na Poljanski cesti 15, II. stop., II. nadstr., vrata 9. 34348

Gospodinje
ki bi sprejele dijake, naj se zglasijo v sredo 27. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilni Wolkar, Poljanska cesta 9. 34349

2—3 dijake
sprejmem v vestno oskrbo Nemščina in instrukcija v hiši. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 34355

Boljša dama
samostojna, sprejme dijakinjo iz boljše rodbine na stanovanje z vso oskrbo. Na željo tudi nemška konverzacija. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 34434

Dve dijakinji
sprejmem v dobro oskrbo. Solnčno stanovanje, cena po dogovoru. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 34431

Stanovanja

2 sobno stanovanje
s pritiklinami oddam. — Langusova ul. 5/II 34075

Mirna stranka
(2 osebi) išče stanovanje sobe in kuhinje za takoj ali november. Eventuelno sobo s štedilnikom. Kdor reflektira na snažno in res mirno stranko, naj javi naslov in ceno stanarine na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Stalna stranka« 33990

Solnčno stanovanje
komfortno, 3 sob in pritiklin, v II. nadstr., neposredno poleg sodišča — ugodna lega za pisarno, posebno odvetnika, prosto takoj, ozir. s 1. septembrom. Vprašanja na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Rabim prostore«. 33742

Stanovanje
2—4 sob, kuhinje in pritiklin išče stranka brez otrok Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Sredina mesta«. 34191

Trisobno stanovanje
s pritiklinami, v sredini mesta oddam s 1. novembrom. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Lepo«. 34373

Podstrešno stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin odda V. Kogovšek, mizar, Dravlje. 34370

Sobo in kuhinjo
v mestu ali bližini išče za takoj zakonski par brez otrok. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Točen plačnik I«. 34381

Stanovanje
sobe in kuhinje iščeta mati in sin. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Mirna 6«. 34384

Stanovanje
sobe in kuhinje, blizu kolodvora v Šiški, ali glavnega kolodvora išče zakonski par. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Kurjač«. 34388

Stanovanje
2—3 sob iščem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Trije odrasli«. 34344

Stanovanje
dvojno enosobno takoj oddam majhni družini na Glincah IX/14-a — Vič. 34338

Trisobno stanovanje
iščem, event. proti hišnemu upraviteljstvu ali drugi službi. Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Vpokojen uradnik«. 34425

Sobe

Prazno sobo
strogo separirano, z vhodom s stopnišča, išče starejši gospod. Ponudbe pod značko »Merkur« na ogl. odd. »Jutra«. 34272

Dva gospoda ali zakonski par
sprejmem na izborno hrano in stanovanje v separirano zračno sobo. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 33971

Ob Tivoliju
v eni najlepših vil sprejmem par gospodičen ali dijakinj iz boljših hiš na stanovanje in hrano. Lepe zračne in razgledne sobe, kopelj ter vrt na rapolago Istotam se odda gospodičnam par ličnih podstrešnih sobic z oskrbo, ali brez. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 33911

Opremljeno sobo
(parket in elektrika) oddam boljši gospodični po nizki ceni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 33908

Sobo
event. z vso oskrbo oddam takoj v Črnučah št. 1 34368

Opremljeno sobo
z vhodom iz stopnjic oddam za 250 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 34379

Lepo solnčno sobo
z elektriko, v novi hiši blizu nove cerkve v Sp. Šiški takoj oddam stalni osebi za 250 Din. Avtobus zveza. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34375

Snažno sobo
s separatnim vhodom išče gospod s 1. septembrom. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Snažno«. 34371

2 sostanovalca
sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34357

Sobo
z vso oskrbo oddam 2 gospodoma ali gospodičnama. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34385

Gospoda ali gdč.
sprejmem na stanovanje v Dravljah, Celovška c. 123 34391

Sostanovalca
sprejmem v separirano sobo v centru mesta. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 34358

Iščem sobo
s strogo separiranim vhodom iz stopnjic. Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Trinkon«. 34352

Lepo sobo
z električno razsvetljavo, v centru mesta oddam 1 ali 2 gospodoma, oziroma gospodičnama s 1. septembrom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34341

Boljšega gospoda
starejšega sprejme s 1. septembrom samostojna gospa v lepo sobo — event. z vso oskrbo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 34342

Preprosto sobico
iščeta 2 gospodični s 1. septembrom. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »1907«. 34324

Sobo
novoopremljeno, z elektr. razsvetljavo oddam s 1. septembrom v Gradaški ul. št. 8. 34394

Sostanovalca
sprejmem s 1. septembrom na hrano in stanovanje. — Ljubljana VII, Janševa ul. št. 15. 34405

Sostanovalca
sprejmem z vso oskrbo. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34415

Sobo
prazno ali opremljeno, s posebnim vhodom, oddam s 1. septembrom. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »365«. 34398

Sobo
s poseb. vhodom in elektriko oddam s 1. septembrom 2 gospodoma ali dijakoma, sredi mesta. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 34419

Elegantno sobico
v novi hiši na Miklošičevi cesti oddam fini in stalni osebi. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 34414

2 prazni sobi
separirani iz stopnjišča, na ulico, sredi mesta v odlični hiši oddam takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »1000 Din«. 34418

Lepo, separir. sobo
prazno ali opremljeno, z električno razsvetljavo in vso oskrbo ali brez oddam eni ali dvema osebama. — Istotam naprodaj tudi spalnica. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34422

Izgubljen

Damsko ročno torbico
sem izgubila dne 23. t. m. od Selenburgove ulice do Podrožnika. Najditelja prosim, da jo proti nagradi prinese v oglasni oddelek »Jutra«. 34383

Pelerina
je bila izgubljena od vrha Mokrice do Kamniške Bistrice. Pošten najditelj naj se proti nagradi javi na naslov: Franc Britcelj, Sv. Petra 38. 34338

Dopisi

26./VIII. 1929.
Bridki spomini, obletnica dan hipnega svita idealne sreče, kruta realnost — žal — uničila, brezimen ta san... »Ništa dalje«. 34378

Neodvisen 38
26. ob istem času. Marija. 34345

»Vlak«
Morda velja meni in si to Ti moj najdražji. Edino na vlaku, razred II. — me razumeš? Mala punčka je še vedno Tvoja. — Pazi! Prejšnji odgovor ni bil moj Poljub punčka. 34329

Vlak
Citiram Ljubljana — Zagreb — Sunja. Pravi? Citiraj še Ti kaj. 34395

Potočnik Vladimir
se poziva, da takoj naznani staršem svoje bivališče. Kdor bi vedel zanj, je naprošen, da to javi na oglas. oddelek »Jutra« pod »Ins. št. 34400«. 34400

Ženitve

Mlad Hrvat
z 80.000 Din, se želi tekom 2 mesecev oženiti z gospodično ali vdovo, staro 20—26 let, ki ima nekaj premoženja. Slika zaželjena. Dopise s točnim naslovom na oglas. oddelek »Jutra« pod »Srečno se spoznali«. 34376

Vdovec
želi znanja v svrho ženitve z damo, staro do 45 let, ki bi imela nekaj premoženja, za razširjenje svojih podjetij. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Dobrosrčen značaj«. 34427

Glasbila

Črn pianino
dober glas, poceni naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 34014

Violina
tričetrtinska, dobro ohranjena naprodaj v Holzapflovi ulici 19. 34390

Krom. harmoniko
na 36 basov, 52 prim tasten, skoraj novo, Lubasovo, ugodno proda ali zamenja za diatoniš harmoniko Fr. Kucler, Stara šranga, p. Vrhnika. 34387

Gramofon
nov naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 34367

Stroji

2 pletilna stroja
Popp 8/40, skoro nova, prodam. Kavčič, Zg. Šiška 34151

Bencin motor
na vozu 6 HP proda Mihael Kaučič, Zg. Šiška. 34150

Moški šivalni stroj
rabljen, poceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34361

Obrt

Če nujno rabiš sliko
slike za legitimacije, lib dobiš v 10 minutah pri Joško Šmucu, industr. in umetn. fotografu. Ljubljana Wolfova ulica 12. 17242

Novost!
Trajne ondulacije. Aparat svetovnega mojstra Henklova, vodna ondulacija itd. Vendelin Selod, frizer za gospode in dame. Sv. Petra cesta 44. 34416

Razno

Telefon 2059
Premog suha drva
Pogačnik, Boboričeva 5.

Pozor! Pozor!
Zakupniki lova!
Kateri zakupnik lova bi oddal dvema lovcema v podzakup mali lov, event. pristopiva kot družabnika. Dopise na naslov: Valentin Zormán, Vič-Rožna dolina št. 33. 34356

Prostovoljna javna dražba
starega pohištva in različnih hišnih predmetov se vrši v sredo dne 27. avgusta ob 9. uri dopoldne. Ambrožev trg 1/I. 11627

IZVANREDNA PRILIKA!
Železna služinska patent postelja zložljiva, s tapeciranom madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, nočne službe in potujuče osobe stane samo Din 390.— Razpošiljam po poštnem povzetju.

Lesena patent postelja zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična, stane samo D 280.

Ležalka za sončanje (Liegestuhl) najnovije vrsti, stane samo Din 150.

Madraci punjeni z volnom stanejo samo D 750.
L. BROZOVIĆ, ZAGREB ILICA 82.
263

Čitajte vedno naše oglase!

LIPSKI JESENSKI VELESEJEM 1930

začetek 31. avgusta

splošni vzorčni velesejem, tehnični in stavbni velesejem, od 31. avgusta do 5. septembra,

tekstilni velesejem od 31. avgusta do 3. septembra,

velesejem sportnih predmetov od 31. avgusta do 4. septembra.

Obiščite obenem tudi

„IPA“

mednarodno krznarsko razstavo.

Pojasnila dobite pri zastopstvu:
STEGU, LJUBLJANA,
Gledališka ulica 8/II. Telefon 2925.
11289

Kameninaste cevi

v vseh dimenzijah in oblikah ima stalno na zalogi
MATERIAL
d. z o. z.
LJUBLJANA, Dunajska c. 36.
Telef. 27—16. Brzojav: Material
157 5

Ali si že član Vodnikove družbe?

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.